

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošlj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod žez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petlitrva (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenišli nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

SLOVENEK

**Današnja številka obsega
20 strani v 6000 izvodih.
Velikonočna priloga!**

Vstajenje.

Liki kladivo, ki udarja na mrtvo ska-
lovje, da se iskri in se zbude tajne sile nje-
gove, zvane besede evangelija o vstajenju v
našo dobo, sredi mrtvila in onemoglosti. —
Gospod je zaspal in globoke usnul in ni
nam ga moči zbuditi! Težki kamen so zva-
lili nanj, učenci se zbežali, farizeji in pis-
mouki ga kolneje in žene jeruzalemske jo-
čejo v topi, obupni žalosti. Mogočniki in
modrijani so zasmehevali nauk njegov, nji-
hove oči niso mogle prenesti bleśa in pre-
lesti, ki je sijala iz njegovega kraljestva.
Zakrknjena in ponosna srca so se upirala
preprosti in mili blagovesti in niso pojmo-
vala veličastnih, resnih in strogih zapovedi
Zveličarjevih, niso umela nevega pravne-
ga reda, ki ga je mogočna roka gospodeva
ustanovila sredi poganske razuzdanosti, na-
silja cesarjev in tetrahov, sredi mrke po-
stave židovske.

Malenkostni duhovi farizejski so bili
razburjeni. In kako ne bi? Saj je Zveličar-
jeva beseda pahnila s prestola Jupitra in
Astarto, omilila stroge poteze Jehovine in
eznanila vsemu svetu, da nad nami stoluje
dobrotljiv oče, vse milosti izvor.

Sredi sveta, ki je bil z divjimi strastmi
strnjen z zunanostjo, sredi duhov, ki niso
videli nebes in slutili blažene posmrtnosti,
je učil Jezus novo stvarjenje, novo življenje,
svetlo pot in kraljestvo božje, ki naj ga za-
snujemo v svojih sridih. V dobi, ko se le
izbrane duše naslučevale razodenje in kopr-
nele po odrešenju, v tej temini se je poja-
vila luč; žarke je bleśtela, a kmalu so jo
vgasili in zakopali v grobišču Jožefa Ari-
matejskega

In tu počiva. Nad gomilo pa hodi živ-
ljenje. Ljudje bledijo, begajo in se pehajo,
upa ni v njihovi duši in tudi miru ne. Um
je otemnel in si ne želi kraljestva, ki ga je
napevedal sam sin Božji. Mrtvo stvar in si-
rove silo obožuje to revno in oslabele člo-
veštvo, a duha ne vidi, ga ne ume, ne ve-
ruje vanj.

Zloba pa triumfira, nevera si domišljuje,
da je premagala resnico! Hrupno in oblastno
nastopajo zlobne protikršćanske sile, a nji-
hovo kruto tiranstvo ubija njihovo moč.

Velika dejstva so preprosta, brez šuma
nastopajo in brez lišpa; nenadoma se poja-
vijo in njihovo veličastvo kaže vsem vekom
pot in smer. Resnica naukov Gospodovih
in milosti njegove, odsev bežje popolnosti
in blaženstva v naši duši, zamisel njegovega
kraljestva ni smela izginiti iz zemlje; trp-
ljenje in smrt sta ji morala vtisniti svoj ta-
jinstveni pečat, preizkusiti njeno silo, kot
ogelj zlato, potem pa je morala premagati
smrt, povspeti se nad čas in prestor, ob-
seči vse vekove, prenikniti vse duše, okra-
siti s svojo lepoto nebo in zemlje.

Vstajenje Kristusovo je porok naše
zmage. Zato je Kristus vstal, mil v vsega-
mogočnosti, dobrotljiv v kljub preganjanju,
zmagovavec smrti in zlobe. A farizejski rod
ni izumrl. Tudi dandanes nastopajo zopet
sovražniki, ki taje svetlo zgodovinsko res-
nico. A vsi ti poizkusi, zanikati vstajenje,
so malenkostni in obupni. Dejstva, ki izpre-
menijo lice zemlje, prevstvarijo srca, rodijo

ново življenje, so resnična in se ne dajo
utajiti. Ker se je preživel naivni racionaliz-
zem XVIII. veka, si je izmislil profes-
sor Harnak razloček med veselimi veliko-
nočnim oznanilom, ki je bilo zgolj subjek-
tivno prepričanje Jezusovih učencev in kr-
ščanske občesti in med velikonočnim dej-
stvom samim. Toda — veselo ozna-
nilo velikonočno se od vsta-
jenja samega ne dalo čiti, ker
so ga spričali pred vso pogansko in rafi-
nirano kulturo razboriti možje in ker je ta
vesela vest zbudila mogočno cerkev, izpol-
nila prerokbe in si osvojila vse izobraženo
človeštvo

Troje sovražnikov je premagalo vsta-
jenje: verski individualizem,
verski nihilizem in materia-
lizem. Izginili so Esenci, ki so zastopali
naziranje, da bodi vse versko življenje
le notranje, subjektivno in vsakomur po
svoje prilagojeno; pozabljeni so Sada-
ceji, ki niso upoštevali drugega, kot le
tostranske pozemske življenje in niso imeli
v svoji leni aristokratski in blazirani duši
smisla za sveže in silne ideje; materializem
se je umaknil naziranju da treba verovati
v moč duha, ki se dviga nad tvar in ustvarja
nove svetove.

Ali nismo tudi mi poklicani, da pre-
magamo iste sovražnike krščanske misli?
Vse mogoče laži si izmišljujejo zoper vero
in cerkev, in z nasilnostjo krutih Herodov
hočejo uničiti svobodno versko prepričanje.
Na Francoskem zapirajo cerkve in izga-
njajo duhovnike in redovnike, in naši libe-
ralci že komaj čakajo, da bi mogli iste
uprizoriti pri nas. Mi nimamo več boja le
z versko nebržnostjo, ampak z gorečim,
divjim sovraštvom proti vsemu, kar nosi kr-
ščansko ime.

Boj je ljut in hud, a mi ne opešamo.
V viharjih in stiskah nam zveni na uho
zmagoslavni spev: „Aleluja! Smrt je prema-
gana! Resnica je vstala!“

Malenkostni in nizkotni se nam zde v
svitu te resnice sovražniki svete vere. Ne,
ne bojmo se! Tudi nad sedanjim svetom bo
še mogočno zadonel klic: „Aleluja! Resnica
je zmagala! Kristus je vstal v človeških sr-
cih! Aleluja!“

Vsi Slovenci na krov!

Nečuvenci dogodek, ki se je izvršil pri
volitvah v kranjskem veleposestvu, postaja
vedno škandaloznejši, čim več podrobnosti
se o njem izve. Zgodilo se je res narodno
izdajstvo od slovenske strani, ki je za naš
narod tem sramotnejše, ker so Nemci po-
kazali pri tem popolno slogo.

Razberimo posameznosti kar moči na
kratko!

Da bi bila slovenska večina v kranjski
deželni zbornici nemogoča, je navadna laž.
Saj je izmed 36 poslancev — škofa odšte-
jemo, ker se političnih borb osebno ne
udeležuje — samo enajst Nemcev tudi po
sedanjih volitvah. Če bi obe slovenski stran-
ki sklenili tako zvezo, kakor je zdaj med
dr. Tavčarjem in baronom Schweglom, bi
itak prišli Slovenci v več kot dvetretjinsko
večino, imeli bi torej ves deželni zbor v
rokah. Možnost slovenske večine je torej
tu in manjka samo dobre volje, da se iz-
pelje.

A zadnje volitve v veleposestvu so
imele posebno važnost, ker so nam ustva-
rile čisto nov položaj in posta-
vile razmere v naši deželi v čisto novo luč.
Zgodilo se je namreč nekaj, kar pobija vse
dosedanje izgovore slovenskih liberalcev
proti slovenski večini v deželnem zboru.

Vedno so namreč liberalci rekli, da
zato ne morejo stopiti v zvezo s sedanjo
slovensko ljudsko stranko, ker je ta „na-
zadnjaška“ ali „klerikalna“. Rekli so, da se
morajo združiti vsi napredni in svo-
bodomiselni elementi proti sred-
njeveškemu fevdalstvu. Zdelo se je, da tiči v tem izgovoru jedro resnice,
a zadnja volitev je pokazala, da je bila to
le gola laž, s katero so liberalni voditelji
slepili svoje pristaše, ki so si želeli sloven-
ske večine.

Schweglova stranka v veleposestvu se
je skrčila. Moral je gledati, da jo ojači s
kompromisom. Veleposestvo ima štiri stranke:
Nemško liberalno in konservativno ter slo-
vensko liberalno in katoliško-narodno.

Zdaj bi bilo mogoče, da bi se bili
združili obe slovenski stranki in pritegnili
na svojo stran nemške konservativce. To je
hotel dr. Šusteršič. Mogoče bi to bilo, kajti
če bi se obljubilo nemškimi konservativcem
in vladi, da bi ta kompromis bil začetek do
rednih razmer v deželni zbornici, bi bil
uspeh skoro gotov. A ta koalicija bi bila
nosila pretežno slovenski zna-
čaj in bi naredila konec samo-
držtvu barona Schwegla. Ta trenutek, ko
bi se bilo to zgodilo, bi bila zlomljena
umetna nemška premoč in Slo-
venec bi dvignil svojo ponižano glavo v
svoji domovini.

Katoliško-narodna stranka bi bila lahko
stopila direktno v razgovor z Nemci. A kot
eminentno slovenska narodna
stranka, ki varuje svoj značaj tudi v
najtežavnejših razmerah, ni hotela storiti,
ampak je stopila prej pred slovensko libe-
ralno stranko, da bi tako že združeni Slo-
venci obravnavali z Nemci. To je dokaz
finega narodnega takta in onega potrebnega
samozatajevanja v politiki, ki pozabi tudi na
storjene krivice, če to služi skupnosti.

Ker je pokazala naša ljudska
stranka, da si v toliki premoči nad libe-
ralno, toliko vlnudnost in narodno rahlo-
čutnost, kakor je redkokje v navadi pri po-
litikih, bi bila liberalna stranka morala vsaj
dostojno odgovoriti. Če bi bila to še slo-
venska stranka, bi morala vsaj na
videz stopiti v dogovor s ljudskimi za-
stopniki. Saj bi bili lahko pri teh dogovo-
rih stavili nevzprejemljive pogoje in vse bi
se bilo razbilo. To je bilo mogoče, in s tem
bi bili vsaj pokazali, da so še Slovenci, če
tudi jako slabi in neznačajni.

A baron Schwegel je zahteval od
njih več: Na njegovo diktatorsko po-
velje se je morala vsa liberalna stranka za
vedno odpovedati vsaki skup-
nosti slovenskim narodom.

Raztrgati so se morale zadnje vezi, ki
so še vezale liberalce do slovenstva. Mo-
ralo se je z neovrgljivim dejstvom dokazati,
da so ti ljudje, ki eksistirajo pod „narodno-
naprednim“ praporom, popolnoma in pod
vsakim pogojem enkrat za vselej ločeni od
Slovencev in privezani na nemškonacionalni
voz.

Drugo, kar je hotel izpeljati baron
Schwegel, je bilo pa to, da združi vse nem-
štvo v enem taboru ter tako dokaže, da je
tudi Kranjska dežela, ravno tako kakor
Koroška ali Štajerska, po svojem javnem
značaju nemška dežela. To se mu je posre-
čilo s pomočjo barona Heina.

Med tem ko je „slovenska“ liberalna
stranka pustila poziv slovenske ljudske
stranke brez odgovora, je pa baron Schwe-
gel zvaril nemško slogo. Liberalni in kon-
servativni Nemci so sklenili, da pozabijo
na svoja strankarska nasprotstva in nasto-
pijo kot ena združena nemška
stranka. Grof Margheri se ni hotel ta-
koj podati, ker je njegova konservativna
preteklost vendar v precejšnjem nasprot-
stvu z ljudmi, ki hočejo v Avstriji ločiti
cerkev od države po francoskem vzorcu.
A ozirom na barona Heina in na skupnost
nemštva je obe strani privedel do kom-
promisa. Grofu Margheriju so pustili
v gotovih vprašanjih prosto roko — in
enotna nemška stranka je
bila gotova.

To se je izvršilo ta čas, ko so „slo-
venski“ liberalci še vedno trdili, da je
njim nemogoče, se pogajati s
slovensko ljudsko stranko.

S tem se je pa radikalno izpremenil
položaj. Nemške liberalne stranke
v prejšnjem smislu več ni. Zdaj je le vse-
nemška stranka, katere namen je,
ponemčiti Kranjsko deželo in jo pripraviti
za prusko provincijo.

Zdaj niso mogli „slovenski“ liberalci
več reči, da morajo z Nemci, ker so ti li-
beralci. Saj so morali voliti grofa Mar-
gherija, ki še danes pravi, da ni liberalec!

Prej so rekli: Rajši z nemškim liberal-
cem, kakor s slovenskim klerikalcem! Tega
zdaj niso mogli več reči, ampak njih vod-
stvo je dalo parolo: Rajši z nem-
škim klerikalcem, kakor pa
s slovenskim!

Opozarjamo narodno napredne Slo-
vence širom slovenske domovine, da se je
zgodilo to brez njihove vednosti. „Pri roži“
je bil zbran „cvet“ te inteligence, ki je pri-
čal piva vpila: Rajši s klerikal-
nim Nemcem, kakor pa s ka-
toliško-narodnim Sloven-
cem! Rajši z nemškimi grofi,
kakor pa s slovenskimi kmeti!

To je bil triumf za barona Schwe-
gla! Z geslom liberalizma se je začelo nje-
govo razdorno delo med Slovenci — kon-
čuje se s tem, da je zmagonosni
prapor vsenemštva objel
bivšo slovensko narodno na-
predno stranko.

Pa ni bilo dovolj, da bi liberalci z
abstinenco pripomogli Nemcem do zmage.
Odreči so se morali očitno zvezi s
slovenskim ljudstvom. Zmagoslavno so po-
ročali nemški listi, da so „slovenski“ na-
prednjaki dejansko prišli na vo-
lišče in volili za vsenemštvo.

Kar moramo pred vsem pribiti, je torej
to, da so Nemci zaradi nemštva skle-
nili kompromis. Slovenci ga med seboj
zaradi slovenstva niso mogli skle-
niti. Tisti, ki je slovenski kompromis pre-
prečil, je vodstvo „slovenske“
liberalne stranke.

Drugo, kar pribijamo, je to, da obste-

jita po sedanjem položaju pri nas dve stranki: Ena slovenska kot zastopnica ogromne večine vsega prebivalstva, in ena vsenemška, ki hoče to ljudstvo uničiti v korist tujcem.

Tretje, kar pribijemo, je pa to, da je bivša slovenska narodno-napredna stranka prešla v tabor vsenemštva, kjer imajo njeni pristaši manjšine in so brezpogojno pod diktaturo barona Schwegla, ki jim reže po svoji volji politični kruh.

S tem položajem morajo zdaj računati pristaši slovenske narodno-napredne misli in obmejni Slovenci.

V njih interesu je v prvi vrsti, da se te razmere predruščijo. Kajti katoliško-narodna stranka kot stranka zaradi te zveze ne izgubi nič, pač pa te kranjske razmere vplivajo kakor smrt na mora na zunanji ugled slovenstva, služijo vladi kot dokaz, da so Slovenci za vladu sploh nesposobni in s tem opravičujejo tlačjenje slovenskih manjšin v vseh deželnih zborih.

Pristaši slovenske narodno-napredne misli na Kranjskem pa so danes brez vodstva in brez glasila. Kam jih to dovede? Ali do političnega mrtvila, ali v katoliško-narodno stranko, ali v nemškutarijo, ali si pa osnujejo novo stranko?

To je stvar svobodne odločitve in lastne organizacije. Mi stopamo zopet pred vse odkritosrčne Slovence z javnim in odkritim vprašanjem: Ne bi bilo mogoče, da se med Slovenci doseže vsaj tak skupno postopanje, kakor se je doseglo med Nemci?

Nemci so rekli: Naj stopi v ozadje to, kar nas loči! Zdaj nastopimo vsi skupno, da pobijemo slovenstvo.

Ali ne bi mogli tudi Slovenci vsaj v teh skrajno nevarnih in izrednih razmerah reči: Pustimo to neplodno, čestitostno medsebojno bojevanje toliko časa, dokler ne dosežemo slovenske večine v kranjskem deželnem zboru. Kogar koža srbi, naj se potem ad libitum preklija, a vsaj za zdaj naj se skupno nastopi!

V veleposestvu je stvar za zdaj izgubljena, a kakor smo rekli, v drugih kurijah imajo Slovenci še vedno možnost, da postanejo gospodarji položaja.

In tu imajo zdaj besedo v prvi vrsti pristaši narodno-napredne misli, ki niso voljni služiti za hlapce nemškemu veleposestvu.

Še se dá slovenstvo rešiti, a zato morajo vsi Slovenci na krov!

Vojaštvo in narodnost.

Znano je, da se v Avstriji že davno in sistematično prakticira dejstvo, da vojna uprava domače častnike — zlasti tudi domače vojaške zdravnike, najraje poriva v tuje kraje. Mesto teh pa pošilja tujce, ki ne znajo in se tudi nikdar ne pričuje polkovega jezika.

To posebno občutimo pri slovenskem 17. pešpolku. Lahko bi se šteli na prste ene same roke vse častnike, ki so popolnoma zmožni slovensčine.

Koliko domačinov, tudi vrlih častnikov je bilo zadnjih 15 let prestavljenih n. pr. v avstrijsko Sibirijo (Galicijo), v nemške, da celo ogrske garnizije.

Sicer se navadno vsak častnik odtuji svojemu narodu, ker se ravno mora, toda jezik podrejenega vojaštva govori vendarle, in to posebno ob času vojne pomenja mnogo!

V Ljubljani n. pr. je le eden častnik privseh oddelkih 17. pešpolka, ki morda popolnoma zna slovenski!

Do sedaj je bil vsaj poveljnik dopolnilno-okrajnega poveljstva št. 17 v Ljubljani rojen Slovenec; sedaj pa nam je poslalo vojno ministrstvo, sicer osebno vse časti vrednega gospoda, podpolkovnika, ki pa je slovensčine popolnoma nezmožen. Tudi njegov namestnik, prideljeni stotnik, čisto nič ne razume polkovnega jezika, dasi je pri polku že več let, torej bi se bil vsled ukaza vojnega ministrstva moral slovensčine že davno priučiti.

Sedaj pa prosimo uvaževati sledeče: Dopolnilno okrajno poveljstvo je urad z obširnimi delokrogom.

Urad je v vedni zvezi z desetimi političnimi oblastmi Kranjske, ter sporazumno s temi rešuje vse v delokrog vojaških dopolnilnih oblasti prve instance spadajoče vloge, razne prošnje za oproščenje vojaške službe, orožne vaje itd.

Kako naj poveljnik oziroma njegov namestnik pravično odloči v korist stranke ali prosilca, če je prošnja pisana v slovensčini, katere nikdo izmed njih ne razume?

Prideljeni nižji častnik tudi ne razume vsebine in končno tudi ne kak podčastnik — Nemo!

Kolika krivica se v takih slučajih lahko — in se tudi — čestokrat pripeti ozira vrednim prosilcem!

Drugi v nebo kričeči nedostatek je pomanjkanje zdravnika, ki bi znal jezik meštva.

Odkar je zapustil Ljubljano priljubljeni gosp. dr. Stare, se ni potrudila voj. uprava sem poslati jezikovno popolnoma vsposobljenega vojaškega zdravnika. Sicer je le malo Slovencev, ki bi se posvetili voj. zdravniški službi, a to zopet le iz predobro znanih vzrokov.

Vendar pa se dobi take, ki znajo slovensčino in bi lahko opravljali službo v naši garniziji pri vojaštvu slovenske narodnosti. Pa jih ne dajo v Ljubljano!

Je sicer nekaj gospodov, ki razumeje nekaj slovenskih besed, a še te tako mrcvarijo, da je groza.

No, v zdravnika, ki se ne more z bolnikom pogovoriti v materinem jeziku, pacient ne more imeti zaupanja, ker drug drugega ne razume.

Večje neumnosti pa, kot to, da se mora pri zdravniških preiskavah rabiti tolmač, si niti ne moremo misliti.

V doglednem času gotovo ni pričakovati, da bi se opisane razmere predruščile, vendar bi bilo pa želeli, da merodajni, posebno pa poslanski krogi, na katere v prvi vrsti apelujemo, tudi tem razmeram posvetijo primerne pozornost.

Ljudstvo bi imelo vsled tega nedogledno kerist in vojaštvo se mora tudi prištevati ljudstvu.

Tedenski pregled.

Italija se polagoma pripravlja za vojsko z Avstrijo. Preosnovati hoče v petih letih topništvo, izboljšala bode zastarele utrdbe pri Veroni in za to bo izdala 150.000 lir. Ob tirolski in koroški meji so Lahi zgradili popolnoma moderne utrdbe. — Tudi Avstrija se pripravlja, samo tako neprevidna je, da izvršuje najvažnejša dela laški podaniki, med katerimi je baje mnogo preoblečenih laških častnikov. — Proti Turkom so se uprli Arabci. — Laški železničarji so zopet pričeli stavkati. Stavka se je ponesrečila. — Mlekarsko zadrugo so ustanovili na Dobravi pri Ljubljani. — Na Mirni je pogorela hiša in kozolec Antonije Kramar. V železniških poštnih vozeh na progi Dunaj-Trst je izginilo mnogo denarnih pisem iz Amerike. Preiskava se je pričela. — Pri volitvi za državni zbor v kmečkem volivnem okraju Bruk-Ljubno je bil izvoljen za poslanca soc. demokrat Resel. — Dne 17. aprila sta bila izvoljena za deželni zbor kranjski iz veleposestva grof Rudolf Margheri in Fr. Galle, posestnik v Bistri. Dobila sta 56 glasov. Nekateri liberalni Slovenci so glasovali z Nemci ter s tem zopet javno pokazali, da nočejo pretrgati nemško-slovenske zveze. To narodno izdajstvo mora obsoditi vsak pošten Slovenec. — Hrvaški poslanci se bodo sešli 26. t. m. v Splitu, da se dogovore o razmerju Avstrije do Ogrske, ker se sedaj ni rešena kriza. — Umrl je v Kresnicah ondodni župnik Šimen Šmitek. — V Novem mestu se je vršil važen obrtni in trgovski sestanek, ki je bil dobro obiskan. —

V Škofji Loki je umrl deželnosodni svetnik Franc Mikuš. Zadel ga je kap. Ljudje mu ohranijo prijazen spomin, ker je poravnal mnogo pravn. — Podporno društvo za delavce in delavke tobačne tovarne je imelo v hotelu „Union“ svoj občni zbor. Društvo, ki izborna deluje ima v gotovini 4439.11 K. — Koroški Nemci bodo slovesno praznovali stoletnico pesnika Schillerja Vodstvo pri tej slavnosti imajo protestantje. — Obravnava radi tržaških bomb bo dne 22. maja pred dunajskimi porotniki. — Mlekarski in sirarski tečaj je bil 19. aprila končan z javnim izpitom. — Pogoreli vasi Podpeč in Retje sta dobili državno podporo vsaka po 5000 kron. — Predor skozi Karavanke bo prebit v drugi polovici meseca maja. V Ljubljani poizkušajo naznanjati ogenj z velikim rogom z Gradu. — V Monakovem na Bavarskem so si Slovenci in Hrvatje ustanovili društvo „Ilirija“. — Dezelna zveza obrtnih zadrug za Kranjsko bo imela dne 7. maja v Novem mestu shod. — Morilec ruskega velikega kneza Sergija Kalajev je bil obsojen na smrt.

Carigradske slike.

(Turška požarna bramba. — Tepen general. — Dvorna dama in carinska blagajna — pobegnili.)

Carigrad 22. marca 1905.

Med drugimi posebnostmi v Carigradu je tudi ta, da v mestu vsaki teden večkrat gori. Na pustni torek grškega koledarja l. l. je nastal velik ogenj tik starega Galaškega mostu v Stambul. Nasproti avstrijske bolnice. Pogorelo je 54 hiš. Goreti je začelo v stanovanju mohamedanskega profesorja teologije Sivas efendi. Dasi je ogenj izbruhnil ob dveh popoldne in je razun ognjegasnega društva tudi vojaštvo gasilo in pomagalo še brez števila drugih rok, se je ogenj vendarle hitro širil, ker je močan veter pihal in so bila poslopja večinoma lesena. Slednjič so izkušali ogenj samo omejiti. Iz bližnjih

streh in hišnih teras, iz velike parne brizgalnice kakor tudi iz mestnega vodovoda je voda kar v potokih tekla na požar. Sredi gašenja pa se zruši bližnja hiša in pokoplje več vojakov, ki so gasili. Izpod podrtije so izvelikli enega častnika mrtvega, štirje vojak pa so hudo ranjeni, manjših prask pa je več dobilo. Drugih žrtev ni bilo. Ob 7. uri zvečer so ogenj zadušili. Pogosta pogorišča niso nič čudnega v Carigradu, ker je večina hiš lesenih, deloma zaradi pogostih potresov, deloma pa, ker pripravnega gradiva za zidane hiše manjka, kar pa se na prvi pogled ne opazi, ker so hiše ometane. Vendar pa ogenj še dosti hitro zaduše, ker je veliko stalnih straž po mestu. Ena glavnih straž za Pero in Galato je ob Galaškem stolpu, kjer čaka v lopi noč in dan do 40 ne preveč dobro oblečenih mož, ki popivajo ali pa igrajo. Interesantno je videti te ljudi, če ogenj izbruhne. Da takoj planejo pokoncu, se razume. Najprej drvi kakih pet mož z gorjačami v rokah, češ da gasilcem pot delajo, za njimi pa hite drugi z malo brizgalnico za prvo silo in z gasilnim orodjem seveda ne brez velikega hrupa in vpitja. In kakšno opravilo imajo? Kratke hlače brez nogavic in brez čevljev. Češ da se tako za gasenje in plezanje bolj sposobni, skoro gotovo pa jim tako uniformo njih plača predpisuje. Na pustni torek se je prav dobro s tem dnevom vjemala. Pri meščanih niso na dobrem glasu radi predelgih rok pri gašenju.

Imenitni gospod mohamedanske vere, o katerem sem o svojem času poročal, ki se ni briga za opomine sultanove in je zahajal v evropski hotel, ni bil nihče drugi kot general Riza Paša. Ko se je zvečer vračal iz hotela, napadlo ga je več elegantno oblečenih gospodov s palicami in ga sredi najbolj obljudenega dela mesta preteplelo. Policija je zraven stala in gledala. Sedaj, čež dober mesec se je ta cela stvar nekoliko razjasnila. Te dni so namreč pobegnili iz Carigrada general Ahmed Sefket in njegov brat Riza Paša in njih zet, dvorni komornik Arif Bej iz strahu pred skrivno policijo. Policija pridno zasleduje begunce in je že zaprla mnogo oseb v mestu, o katerih se sumi, da so pomagali pri begu. Tudi vzrok bega je znan: strah pred skrivno policijo, ker je Fehim Paša, šef skrivne policije, dal preteptati javno Rizo Pašo na glavni cesti v Peri. Seveda je taka očitna sramota velikega gospoda in njegove sorodnike grozno pekla in ker je vedel, odkod ta nočni napad, se je začel on in še marsikdo bati za kožo in so pobegnili. Bolj evropskega mišljenja pa ni le ta general in njegovi, temuč prav mnogo višje turške gospode in zlasti še vojaštva. Vzrok temu ne bo toliko evropsko časopisje, ker evropski častniki so jim prepovedani, in brez velike nevarnosti pred vohuni jih le težko v roke dobe, pač pa je vzrok vedno občevarjevanje z Evropeci, evropskimi učitelji, profesorji in trgovci. Tako n. pr. so na mohamedanski univerzi v Skutari, onkraj Bospora, skoro vsi profesorji Nemci. In reči moram, da so turški častniki, ako se pride z njimi v dotiko bolj na samem n. p. na ladji, ravno tako vljudni kot avstrijski ali katerikoli drugi.

S temi begunci pa je menda z dvora pobegnili tudi ena izmed dvornih dam ali celo iz cesarske hiše; tako tukaj po tihem govore Torej ni čuda, da je razburjenje na dvoru veliko. Življenje pa je dandanes povsod drago in treba je denarja in tudi s tem so se begunci po evropskem zgledu preskrbeli. Arif Bej je bil dvorni komornik in upravitelj carinskega urada v Carigradu. Ko je izginil dvorni komornik, izginila je tudi blagajna carinskega urada. Vršile so se preiskave v carinskem uradu v Galati in Stambulu. Da manjka veliko denarja je komisija lahko degnala; koliko pa manjka, bo vedel Arif Bej.

Da bi nadaljne tatvine preprečili, so premestili vse uradnike carinskega urada iz Stambula v Galato in iz Galate v Stambul. V Stambul pa žive skoro sami Turki, v Galati in Peri pa je večina Evropecev. Torej pa tudi na carinski urad v Stambul dohaja večinoma drugo blago (preproge, svila i. dr.) kot v Galato (n. p. knjige). Pri splošnem premeščanju uradnikov so se pokazale velike težave, ker novi uradniki v Galati velikokrat ne poznajo vrednosti blaga in zahtevajo včasih dvakrat toliko carino, kot je blago samo vredno. Mnogi Evropeci rajši pustijo blago, kot da bi tako carino plačali, drugi se pa pritožujejo pri svojih konzulatih. Tu se drastično vidi dvojni element, orijentalški in evropski, vidimo pa tudi, da Turki v marsičem napredujejo in posnemajo Evropece.

Občinske volitve v Črnem vrhu nad Idrijo.

(Dopis.)

V časnikih so javne razmere v Črnem vrhu nad Idrijo na dnevnem redu. Razmere so res žalostne, ker ne pride na površje resnica in pravica. Dokaz temu je občinska uprava. Spomladi l. 1904. je potekla triletna

doba delovanja obč. odbora in županovanja Ivana Lampeta. Dne 1. maja 1904. je bilo pred cerkvijo oklicano, da je razpoložen volilni imenik za nove občinske volitve. Imenik je bil pomanjkljiv in treba ga je bilo popraviti po mnogih reklamacijah. Ko je potekla doba za reklamacije in je gospodujoča liberalna stranka uvidela, da ji slabo kaže, pritožili so se liberalci sami zoper svoj imenik, češ, da je bil preje oklican nego izgotovljen in razpoložen. C. kr. okr. glavarstvo v Logatcu je razveljavilo vse priprave za obč. volitev, ne pa imenika. Treba je bilo torej tisti imenik razpoložiti 4 tedne, kar se prvič ni zgodilo. Župan Lampe pa je ne glede na ukaz c. kr. okr. glavarstva prvi imenik zavrgel in napravil nov imenik. To priliko so porabili, da so hitro imenovali še 4 častne občane in si tako zagotovili I. razred. Zoper novi imenik pa so se pritožili volilci kat. narodne stranke, prav v smislu ukaza okr. glavarstva. Tej pritožbi je glavarstvo ugodilo in dalo ukor županu. Ob enem je ukazalo, da se pravilno razpoloži prvi imenik. To se je zgodilo, a županstvo je medtem vpisalo v imenik nove častne občane, in pri tem je ostalo. Pripomnimo še, da druga in tretja razpoložitev imenika ni bila oklicana pred cerkvijo, ampak razglas je bil nabit le na deski. Tudi dan volitve se ni razglasil pred cerkvijo, ampak bil le teden preje razglašen na obč. deski.

Zato je c. kr. okr. glavarstvo zopet preložilo volitev. Namen županstva je bil prozoren. Nasprotniki so nas hoteli iznenaditi. Vendar vse te spletke niso pomagale. Volitev se je vršila dne 23. novembra 1904. Kat. narodna stranka je zmagala z veliko večino v II. in III. razredu. Nasprotniki so prodrli le v I. razredu in eni podobčini, kjer smo propadli le za dva glasa. Sedaj pa je zopet liberalna stranka iskala vzrokov, da bi se volitev razveljavila. Liberalci so vložili priziv, dasi so sami sestavili imenik, sami vodili volitev in je bil navzoč tudi g. zastopnik c. kr. okr. glavarstva. In čujte! Pritožba liberalne stranke še danes ni rešena, dasi je preteklo že pet mesecev. V Kamniku se je vršila občinska volitev dne 19. novembra 1904., a že 28. decembra je dež. vlada rešila dotično pritožbo, o kateri se je toliko pisalo. In tako gospodari v Črnem vrhu stari liberalni odbor, dasi je bil novi že davno izvoljen. Liberalci se hvalejo, da ne dajo iz rok občinske uprave. Tudi vedó, da bodo volitve razveljavljene in sicer šele ob košnji, ko imajo ljudje največ dela. In kaj so med tem storili župan Lampe in njegovi pristaši? Izvolili so še 8 novih častnih občanov. Vprašam torej: 1. Ali je izvolitev novih častnih občanov veljavna? 2. Kdaj vendar politična oblast reši označeno pritožbo, da se uredé občinske razmere in se vendar enkrat pomirijo vznemirjeni duhovi? Ogromna večina prebivalstva je že do grla sita liberalnega terorizma.

Nova bolezen.

Bolezen, katera sedaj na severu naše monarhije in na Nemškem nastopa, je infekcija, katera se sosebno vgnjezdi v mrenah možganov in hrbtnega mozga. Po našem bi jo imenovali po vnanih znakih „krč z atilnika“ (Kopfgenickkrampf, Genickstarre; meningitis cerebrosptinalis epidemica).

Sele v 19. stoletju so spoznali to bolezen, ko se je jela širiti kot epidemija. Kolikor je mogoče razvideti iz dotične literature, se je v Evropi prvokrat pojavila leta 1805. in sicer v Genfu. Odtod se je prikazovala polagoma v Ameriki in Evropi.

Rezultat opazovanja raznih epidemij te bolezni je pokazal, da človeški organizem vobče ni disponiran za invazijo dotičnega strupa. Pač pa lahko neugodno vplivajo razne okoliščine. Največ zbolijo otroci. Bolezen pospešuje hudi napori, bodisi telesni, bodisi duševni. Opazovali so to pri epidemijah v vojašnicah na Francoskem, da je bolezen napadla v prvi vrsti še ne vajene rekrute. Zaradi tega so zahtevali francoski vojaški zdravniki kolikor mogoče olajšav v službi in konstatirali, da je v mnogih slučajih že samo to zadostovalo, omejiti in odstraniti epidemijo.

Kakor pri vseh epidemijah, igrajo slabe zdravstvene razmere nižjih slojev prebivalstva tudi tu važno vlogo. V velikih množinah nastopa bolezen vedno le v slabih zaduhlih stanovanjih, ječah in vojašnicah. V največ slučajih prične bolezen hipoma. Človeka stresa mrz, prične bluvati in občuti neznosne bolečine v glavi. Takoj nastane krč v miškulaturi zatilnika; bolnik drži glavo in vrat, potem tudi hrbet trdo, ne upa se ganiti vsled hudih bolečin. V hudih bolečinah se človeku meša, sploh se kažejo vsa znamenja intenzivnega draženja hrbtnega mozga.

Ta znamenja se razvijajo v teku nekaterih ur, po navadi v 2—4 dneh, zdržena s hudo vročino. Na koži nastopijo

Dalje v I. prilogi.

spuščaji proti koncu prvega ali začetkom drugega tedna. Vsled tega se je že bolezen zamenjala s škariat, ošpicami in drugimi kožnimi boleznimi.

Lahki slučajji ozdravijo v enem tednu. V navadnih slučajjih traja bolezen tudi do 6 tednov. Znaki bolezni se vedno menjavajo, bolnik se le polagoma in težko popravi.

Nekateri slučajji trajajo pa tudi do šest mesecev, da bolnik popolnoma obneme in telesno propade. So pa tudi slučajji, v katerih nastopi bolezen tako intenzivno, da umrje človek tudi v malo urah. Bolnik izgubi zavest, krčevito se napne miškulatura, božjast nastopi in umre, ne da bi se zopet zavedel.

Prave terapije za to bolezen nimamo. Gledati moramo pred vsem na strogo snaznost po stanovanjih; tam, kjer posameznik nima zadostnih sredstev, mora pomagati občina in država. Varovati se moramo telesnih in duševnih naporov. Pijanci kaj radi zbolé in malokdaj ozdravijo. Sosebno pri vojaštvu bi se moralo na to gledati, da se vojaki po nepotrebnem ne pošiljajo v dobi epidemije na napore vaje. Kakor povsod, velja tudi tu načelo: Zmernost v jedi in pijaci, redno telesno in duševno delo, snaznost telesa in stanovanja. Če posameznik sam ne gleda na to, morajo pa oblasti take naredbe izdati in dotičnega prisiliti, da ne pride zaradi nekaterih zanikarjev večina prebivalstva v nevarnost. Ukazi pri zeleni mizi ne pomagajo nič, če se na praktično izvršitev ne gleda. Morebiti bi taka strogost koga hudo zadela, a v interesu skupnega interesa ne smemo gledati na posameznika. Pijanca, zanikerneža bi se moralo v taci slučajjih strogo kaznovati, da ne postane s svojo malomarnostjo vir razširjevanja bolezni. Take naredbe bi imele pa le tedaj uspeh, ko se ne pojavijo še mnogi slučajji, in je pričakovati, da se bolezen zatne. Kadar je pa bolezen že razširjena, ne pomagajo pa vse naredbe nič. Torej pozor, dokler je čas!

Rusko-japonska vojska.

Operacije na morju.

S tem, da je rusko brodovje zapustilo afriške vode, je pričelo z ofenzivo.

Mesece so si stali nasproti sovražni brodovji, eno pri Madagaskarju, drugo pri Sundskem otočju; njihove poizvedovalne ladje so bile bližje skupaj, da opazujejo sovražno gibanje ter na ta način sestavijo napadalni načrt.

Oddaljenost obeh glavnih brodovij je znašala okrog 1600 km., medtem ko sta si bili opazovalni brodovji oddaljeni le okrog 600 km. Mnenje, da bo japonsko brodovje oviralo prehod ruskega brodovja med otočjem Sunda, se ni vresničilo.

Nasprotno, rusko brodovje je popolnoma neovirano pasiralo Malaški preliv ter je neovirano došlo v Južnokitajsko morje, kjer se sedaj najbrže nahaja na južnovzhodni obali anamski med Saigonom, zalivom Kamrank in rtom Padaran.

Od tega trenutka nadalje, ko je rusko brodovje pasiralo Malaški preliv, je japonsko glavno brodovje kar izginilo in o bivanju Togovem ni duha ne sluha. Da pri Sundskem otočju ne bo prišlo do boja, se je s precejšnjo gotovostjo lahko videlo že naprej, z ozirom na japonsko operacijsko bazo (Formoza, Ribiški otoki), ker znaša oddaljenost od Sumatre do Formoze okrog 1000 km. in bi se morale po boju morebiti poškodovane ladje zateči v nevtralna pristanišča, kjer bi jih bili razorožili.

Velike važnosti je vprašanje, kje se bo vršil spopad sovražnih brodovij, kje se bo bila odločilna bitka. Skoraj ne more biti nobenega dvoma, da bodo izkušali Japonci pričeti boj, kolikor mogoče blizu svoje najjužnejše operacijske baze, t. j. pri Formozi; vendar pa tudi ni izključeno, da bo morebiti rusko brodovje neovirano dospelo v japonske vode in ondí bilo odločilni boj. Za japonsko brodovje je na vsak način tem ugodnejše, čim bližje je svoji domovini.

Da bo japonsko pomorsko poveljstvo mornarsko-tehnično utrdilo ne le najvažnejše točke svoje operacijske baze na Formozi (Ribiški otoki), ampak da je utrdilo tudi vsa morska pota, ki peljejo v japonsko morje, z obsežnimi in plavajočimi baterijami, z grajenjem fortov, polagajem min itd., itd., ni dvoma. Poleg tega bodo za brambo morskih cest in domačega obrežja dobro služile tudi starejša ladja, ki za ofenzivno brodovje niso več sposobne, pač pa še vedno dobro služijo kot defenzivno brodovje. Podpirale jih bodo še, v pomožne križarke izpremenjeni, brzi trgovski parniki.

Odločitev te vojske je pravzaprav zavisna sedaj le od delovanja poveljnikov brodovja. Če Rusi premagajo japonsko brodovje, je stem japonski operacijski armadi v Mandžuriji pretrgana zveza z domovino in onemogočena vsaka pomoč od doma; premagajo pa Japonci rusko brodovje, potem Rusija ne bo več nadaljevala vojske.

V obeh slučajih bi bil torej konec sedaj že 14 mesecev trajajoče vojske.

Operacije na suhem.

Že več tednov se še ni nič posebnega storilo v Mandžuriji. Glavna ruska moč je še vedno na črti Candun-Kirin. In da so operacije v gorovju zelo težke, nam kaže počasno pomikanje japonskih čet v dolinah Hunho in Huifaho (Sungari).

Med tem, ko je oni del japonske armade, ki prodira od obeh strani železnice Mukden-Harbin, prišel približno do Cantuna, je drugi del, ki prodira proti Kirinu, zelo zaostal radi težkoč terena. Posledica tega je, da se operacije vrše le počasi.

Svoj čas se je poročalo, da Japonci prodirajo iz doline Hunho, oziroma iz doline Sičintin proti izviru reke Jalu v pomoč desnemu krilu japonske vojske. Toda ta vest je bila najbrž nekoliko prehitra.

Novejša poročila poročajo, da je bil res oddelek japonske vojske pri Linčintinu, toda sedaj se je pokazalo, da je ta oddelek pripadal desnemu krilu, ki je imel nalogo, rusko levo krilo obiti in Ruse pri Pocijaci izzvati in kar najhitreje dospeti do črte Hailunden-Cavjancan in priti v isto višino drugega dela armade, ki prodira ob obeh straneh železnice, potem pa nadalje prodirati proti Kirinu.

Sicer pa bi bilo direktno prodiranje od Pukčana (na vzhodni obali korejski) preko Kapsana po dobrih cestah mnogo boljše in uspešnejše (Pukčan je oddaljen 200 km. od izvira reke Jalu), kakor pa od Sinčintina preko Tunvariana-Mačirana (okrog 280 km.) po zelo goratem in težavnem terenu.

Skoro se zdi, da so Japonci s svojimi operacijami v Mandžuriji toliko časa čakali, da počakajo odločitve na morju.

Francosko-japonski konflikt.

Brodovje Roždestvenskega se je na poti proti severu ustavilo ob obrežju francoske Cochinchine v zalivu Kamran. Radi tega je silno razburjenje na japonskem proti Francoski, kateri očitajo, da je kršila nevtralnost. Ali se danes rusko brodovje še nahaja v tem zalivu, ni jasno. O konfliktu, ki je vsled bivanja ruskega brodovja nastal med Japonsko in Francosko, se nam došla naslednja poročila:

Pariz, 20. aprila. V ministrstvu zunanjih stvari je japonski poslanik storil korake zaradi ruskega brodovja v francoskih vodah. Glasi se, da ni uležil formelnega protesta, pač pa si je izposloval zagotovilo, da se nevtralnost ne bo kršila. Jako prijazno je opozoril na prisotnost ruskega brodovja pri francoskih vodah. Sploh pa japonsko razburjenje ni še upravičeno.

London, 20. aprila. Angleško časopisje obravnava cele zadeve popolnoma objektivno. Sicer ima Japonska pravico na simpatije Anglije in postopanje Roždestvenskega se ne da upravičiti, vendar pa mora Japonska potrpeti ter si prijaznim potom v Parizu izposlovati svoje prave. Angleško ministrstvo izkuša francosko-japonski konflikt poravnati mirno.

Tokio, 21. aprila. Ljudstvo je vsled kršenja nevtralnosti razburjeno. Prirejajo se shodi; listi še vedno pišejo proti Franciji. Bivši minister se je izjavil: Skrbno pazimo, da drugih ne spravimo v naše zadeve; a svojo pravo moramo čuvati. Ako je Francija prepusila Rusiji Kamrank, zakaj ne bina mogla Anglija prepusiti Honkongu?

Pariz, 21. aprila. Merodajni krogi povdarjajo, da Francoska ni kriva krš. nevtralnosti. To je le slučaj gostoljubnosti, ki so ga francoske oblasti storile tudi namram francoskemu brodovju. Na guvernerja Indokine so odposlali brzojavke, če je Roždestvenski res v francoskih vodah. Odgovora še ni. Francoski poslanik v Tokiu je obiskal japonskega zunanjega ministra, da mu pojasni položaj. Francoska vlada je opozorila Roždestvenskega, naj ne ostane dalje časa v anamitskih vodah. Opozorila ga je na velike nevarnosti, ki lahko nastanejo za javni mir, ako bi admiral s daljšim svojim bivanjem ondí kršil nevtralnost. Ne dvomijo, da se bo admiral ravnal po teh navodilih.

London, 21. aprila. „Morningpost“ poroča iz Washingtona, da je Japonska naznanila Ameriki kršenje nevtralnosti od strani Francoske. Japonska je Zjedinjene države naprosila, naj ukrenejo nadaljne korake. Najbrže pa Amerika ne bo storila drugega, kakor da bo vsprejela japonsko naznanilo Resnost položaja pa v Washingtonu priznavajo.

Nova bitka. — Francosko časopisje.

Pariz, 21. aprila. Poslanec Jaurés piše v „Humanité“, da so politične osebnosti debile poročilo, da stojimo tik pred bitko med ruskim in japonskim brodovjem. Ako se bo ta bitka bila v indokitajskih vodah in bodo ruske ladje prisiljene, bežati v francoske luke, bo morda Francoska proti svoji volji

zašla v rusko-japonski konflikt. Poslanec Lanessau, bivši vojni minister in prejšnji generalni guverner francoske Indokine, izjavlja v „Sieclu“, da je zaliv Kamrank takorekoč notranja luka. Admiral Roždestvenski je priplul tja ne le, da popravi poškodbe na svojih ladjah, ampak tudi, da se preskrbi z živežem ter pouči o dogodkih v Peterburgu, v Mandžuriji, na japonskem ter o vožnji pomožnega brodovja pod Nebogatovom. Roždestvenski je v francoski luki in je popolnoma zavarovan proti japonskemu napadu, ako ga Japonci ne bodo iskali tam in kršili francoske nevtralnosti.

Roždestvenski — izginil.

London, 21. aprila. V Tokiu ni znano, se li Rusi še nahajajo v zalivu Kamrank. V sredo so bili baje še ondí. Iz Honkongu poroča „Daily Mail“, da so tja došle ladje izjavile, da o baltiškem brodovju v zalivu Kamrank ni ne zduhanesluha. Vlada v Tokiu je vsled tega silno razburjena brzojavno zahteva na vse strani, naj se ji pošljejo informacije o baltiškem brodovju.

Brodovje Nebogatova.

Pariz, 21. aprila. „Matin“ poroča iz Peterburga: V diplomatskih krogih se glasi, da se je brodovju Nebogatova pripetila mala nezgoda, kakor se glase zadnja poročila od Sundskih otokov. Vsled tega bo brodovje zakasnele prišlo v zaliv Kamrank. Podrobnosti nezgode so le znane uradnim krogom.

Amerika čuva svojo nevtralnost na Filipinih.

London, 21. aprila. Ameriški pomorski urad je naročil poveljniku v filipinskih vodah, naj postavi svoje ladje tako, da Rusi ne bodo mogli kršiti nevtralnosti. Najmočnejša ameriška ladja straži sedaj luko Balanga, edino luko poleg Manile, ki ima dovolj globine, da plovejo vanjo lahko tudi bojne ladje.

Angleško - kitajsko brodovje čuva nevtralnost.

Honkong, 21. aprila. Pri angleškem kitajskem brodovju vlada silna delavnost. Križarka „Hogue“ je dobila povelje, naj bo pripravljena, da lahko v teku dveh ur odplove.

Japonci iznova prodirajo.

Peterburg, 21. aprila. Peterburški brzojavni urad poroča danes iz Godziadona: Japonske armade prodirajo proti severu, na čelu jezdi konjenica generala Akijama. Že deloma pomirjeno kitajsko prebivalstvo začneja zopet bežati iz okolice desnega ruskega krila.

Japonsko in rusko brodovje.

Razmerje med sovražnimi brodovji ni natančno znano, ker sta si celo nasprotnika glede drug drugega na nejasnem. Vendar pa je gotovo to-le:

Japonsko brodovje:

I. Bojne ladje prvega razreda: „Mikaza“, „Sikišima“, „Azahi“ (prevezijo po 18 vozlov ter majo po 15.000 ton; oborožene so s štirimi 12palčnimi in štirinajstimi 6palčnimi topovi), „Fuji“ (18 vozlov, 12.300 ton, štiri 12palčnih in deset 6palčnih topov), staro „Chin-Jen“ (14 vozlov, 7400 ton, štiri 12palčni in štiri 6palčni topovi). (En palec znaša 2,62 cm. Ur.)

II. Oklopne križarke: „Azama“, „Idzumo“, „Ivate“, „Tokiva“ (22 vozlov, 8800 ton, štiri osempalčni in štirinajst 6palčnih topov), „Azuma“, „Jakumo“ (20 vozlov, 9880 ton, štiri 8palčnih in dvanajst 6palčnih topov), „Kasuga“ (20 vozlov, 7700 ton, en 10palčni, dva 8palčna in štirinajst 6palčnih topov), „Nišin“ (20 vozlov, 7700 ton, štiri 8palčne in štirinajst 6palčnih topov).

III. Križarke z zavarovanim krovom: „Takazago“ (23 vozlov, 4160 ton), „Citezo“ (22½ vozlov, 4760 ton), „Kazagi“ (20½ vozlov, 5416 ton), „Akasa“ (20 vozlov, 2656 ton), „Sima“ (20 vozlov, 2657 ton), „Nataka“ (20 vozlov, 3420 ton), „Čušima“ (20 vozlov, 3420 ton), „Akicušima“ (19 vozlov, 3150 ton), „Hanina“ (18½ vozlov, 3650 ton), „Takadžiao“ (18½ vozlov, 3700 ton), „Fajumi“ (17½ vozlov, 2800 ton), „Macumišima“ in „Hašidate“ (17 vozlov, 4277 ton).

Nadalje ima japonsko brodovje še 5 nezavarovanih križark, 19 rušilcev in 60 torpedovk.

Rusko brodovje.

A. Brodovje Roždestvenskega:

I. Bojne ladje prve vrste: „Orel“ (17 vozlov, 13.516 ton; štiri 30½ cm., dvanajst 15 cm., dvajset 7½ cm. ter še 28 manjših topov; v morje spušen l. 1902), „Knez Suvarov“ (18 vozlov, 13.516 ton, oborožen kakor „Orel“, v morje spušen leta 1902), „Borodino“ (17 vo-

zlov, 13.516 ton; topovi kakor na „Orlu“, v morje spušen leta 1901.), „Aleksander III.“ (17 vozlov, 13.516 ton; topovi kakor na „Orlu“, v morje spušen l. 1901.), „Osljabja“ (18 vozlov, 12.674 ton; topovi so štiri 25 cm., enajst 15 cm., dvajset 7½ cm. ter 35 manjših topov; v morje spuščena leta 1898).

II. Bojne ladje drugega razreda: „Sisoi Veliki“ (15 vozlov, 10.400 ton; topovi so: štiri 30½ cm., šest 15 cm. in 36 manjših; v morje spušen leta 1894.), „Navarin“ (16 vozlov, 10.206 ton; topovi: štiri 30½ cm., osem 15 cm. in 25 manjših; v morje spušen leta 1891.).

III. Križarke prvega razreda: „Oleg“ (23 vozlov, 6675 ton, oborožen z dvanajst 15 cm., dvanajst 7½ cm. ter s 16 manjšimi topovi; v morje spušen leta 1903), „Admiral Nahimov“ (16 vozlov, 8524 ton; topovi: osem 20 cm., deset 15 cm. in 27 manjših; v morje spušen leta 1885.), „Dimitrij Donskoj“ (17 vozlov, 6200 ton; topovi: šest 15 cm., štiri 12 cm. in 41 majših; v morje spušen leta 1883), „Aurora“ (18 vozlov, 6731 ton; topovi: osem 15 cm., štiriindvajset 7½ cm. in 13 manjših; zgrajena leta 1900), „Svjetljana“ (20 vozlov, 3727 ton; šest 15 cm., štiri 7½ cm. in 14 manjših topov; zgrajena leta 1898.).

IV. Križarke drugega razreda: „Izumrud“, „Žemčug“ (prvi 24, drugi 23 vozlov; po 3160 ton; osem 12 cm. in 12 manjših topov; oba zgrajena leta 1903.), „Almaz“ (24 vozlov, 3285 ton; štiri 7½ cm. in 7 manjših topov; zgrajena leta 1903).

V. Pomožne križarke: Rion, „Dnépr“, „Ural“, „Kuban“, „Terek“, „Irtiš“, „Anadir“. Vse te ladje imajo od 12 do 20 vozlov brzine, 7078 do 12050 ton, 8 do 10 15 cm. topov.

Poleg teh ladij ima Roždestvenski še 8 rušilcev torpedovk, 4 ladje črnomoškega prestopeljnega brodovja, vsaka oborožena s štirimi 15 cm. topovi, 3—4 delavne ladje in pa bolniško ladjo „Orel“.

B. Brodovje Nebogatova:

I. Bojna ladja I razreda: Imperator Nikolaj I. (15 vozlov, 9672 ton, 2 30½ cm., 4 23 cm., 8 15 cm. in 32 manjših topov zgrajena l. 1889.).

II. Obrežne oklopnice: „Admiral Apraksin“ (15 vozlov, 4162 ton, zgrajen l. 1895.), „Admiral Senjavin“ (16 vozlov, 4960 ton, zgrajena l. 1894.), „Admiral Ušakov“ (16 vozlov, 4126 ton, zgrajen l. 1893); vse te tri ladje imajo po štiri 25 cm., 4 12 cm. topove ter do 30 manjših.

III. Križarka II razreda: „Vladimir Monomah“ (17 vozlov, 5593 ton, pet 15 cm., šest 12 cm. in 29 manjših topov, zgrajena l. 1882).

C. Četrte brodovje,

ki odpluje pod admiralom Veselagom koncem tega meseca:

I. Bojne ladje: „Imperator Pavel“ (18 vozlov, 16.630 ton, štiri 30½ cm., dvanajst 20 cm., dvajset 7½ cm. ter 40 manjših topov, zgrajen letos.), „Slava“ (18 vozlov, 13.516 ton, štiri 30½ cm., dvanajst 15 cm., dvajset 7½ cm. ter 38 manjših topov, zgrajena leta 1903), „Imperator Aleksander II.“ (16 vozlov, 9.500 ton, 2 30½ cm., 4 23 cm., 8 15 cm. in 23 manjših topov, zgrajen l. 1887.). II. Križarke: „Pamjat Azova“ (16 vozlov, 6.674 ton, 2 20 cm., 13 15 cm. in 20 manjših topov, zgrajena l. 1888), „Admiral Kornilov“ (17 vozlov, 5.863 ton 10 15 cm. in 23 majših topov, zgrajen l. 1887.).

D. Vladivostotsko brodovje:

„Bogatir“ (23 vozlov, 6.645 ton, 12 15 cm., 12 7½ cm. in 30 manjših topov, zgrajen l. 1901); „Gromoboj“ (20 vozlov, 13.220 ton, 4 20 cm., 16 5 cm., 24 7½ cm. in 36 manjših topov, zgrajen l. 1899); „Rossija“ (19 vozlov, 12.195 ton, 4 20 cm., 16 15 cm., 12 7½ cm. in 43 manjših topov, zgrajena l. 1896.).

Italijanske vojaške vaje.

Letos bodo 9. in 10. armadni kor in ena konjeniška divizija imeli od 23. avgusta do 1. septembra velike vaje. Polke bodo spravili do vojne moči, ker bodo poklicali na vaje tudi rezerviste. Drugi kori bodo imeli manjše vaje v taborjenju. Generalni štab bo imel veliko poizkusno potovanje. Pri 2. in 3. koru se bodo vršile vaje v obleganju. 5. kor se bo vadil v ogledovanju, ladje pa bo svoje vaje združilo z vajami pehote in izkrcevalo svoje moštvo.

Novice iz Kranja.

kr **Na nabor**, ki se je vršil dne 17., 18. in 19. t. m. v Kranju, je prišlo iz kranjskega sodnijskega okraja 333 in je bilo potrjenih 88 fantov. Po občinah se razdele potrjeni tako-le: Kranj 5, Sv. Jošt 5, Hrstje 3, Predoslje 17, Voglje 1, Predvdor 10, Smlednik 7, Mavčiče 3, Strazišče 12, Naklo 5, Šenčur 11, Cerklje 9. Poleg teh je bilo potrjenih še približno 20 tujcev.

kr **Vlomili** so tatje v noči od 13. na 14. t. m. v gostilniško sobo na „Stari pošti“ in odnesli nekaj krajcarjev denarja ter več smodk.

kr **Velikonočne praznike** bode v Rimu obhajali nekateri dijaki tukajšnje gimnazije, ki so se odpeljali s katehetskim vlakom pod nadzorstvom dr. Perneta in dr. Onidovca. Tudi iz drugih gimnazij je nekaj dijakov odpotovalo v Rim.

kr **Zadnji „Gorenjec“** je bil zaradi „čednega“ podlistka zaplenjen. Častitamo vrlemu uredništvu radi finega okusa.

kr **Ovaduho**v še zmirom iščejo v Kranju. Enega so že prijeli, namreč italijanskega, zdaj pa iščejo še drugega, ki ovaja tukajšnje c. kr. profesorje. „Gorenjec“ ga je pravzaprav že našel v osebi nekega tukajšnjega „klerikalnega“ profesorja. Na našo pripombo, da je vedoma poročal neresnico, vzdržuje svoje prvotno pisanje in pravi, da ga nihče ni informiral o neopravičenosti dotičnega napada v „Narodu“. Mi pa vemo, da je profesor K. na več mestih zatrjeval, da je bil pri uredništvu „Gorenjca“ in pojasnil netočnost „Narodove“ trditve. Ker smo pa prepričani, da g. prof. K. ni lagal, torej laže — „Gorenjec“.

kr **O naši mestni hranilnici** smo zadnjič prinesli kratko, nepristransko poročilo, katero je zbudilo gotove kroge tako, da so v zagovor napolnili kar več predalov „Gorenjca“. Resnica je priprosta, neresnica mora pa deti veliko cunj nase. Resnica je, da so osnovali „Kreditno društvo“ kot konkurenčno podjetje „Mestni hranilnici“. Dočim je do ustanovitve „Kreditnega društva“ dobiček „Mestne hranilnice“ skoraj vedno rastel, sedaj redoma pada. Kje tiči vzrok? Lansko leto je trdil „Gorenjec“, da so tega krive kurzne izgube, letos pa pravi, da kurzni dobiček ni mero-dajen za čisti dobiček. Kar je trdil lansko leto, ni bilo torej resnično. Hipotečni promet pri „Mestni hranilnici“ propada zato, ker bo gotovo vsak dolžnik rajši vzel posojilo na osebni kredit, kot na hipoteko. Če ima že vsaka vas svojo Rafajzovko, ki posoja na osebni kredit, ali bi ne moglo celo mesto Kranj osnovati v zvezi z hranilnico svojega kreditnega zavoda? Seveda, gospodje, dobiček bi potem šel v mestno blagajno in ne v privatne roke! In dobiček, ki ga prinaša „Kreditno društvo“ svojim akcionarjem ni ravno majhen; akcionarji dobe namreč razun 2 1/2 % obrestij, katere pripozna „Gorenjec“, tudi dividende. Ves ta dobiček se pa steka v privatne roke nekaterih naših veleslavnih gospodov občinskih očetov, ki imajo natančen vpogled v stanje prometa pri „Mestni hranilnici“ in so ob enem odborniki „Kreditnega društva“. Take so naše krajevne razmere! Sploh bomo o tem še govorili.

kr **Meščanska godba** nastopi letos ob vstajenju v novih uniformah.

kr **Vročinska bolezen** se zopet pojavlja v Kranju. Ta bolezen se je popolnoma udomačila pri nas. Nekateri pravijo da je temu vzrok sveži gorenjski zrak. „Hm! če le res je?“

kr **Dekana Koblarja napada „Sl. Narod“** ker je kot izvrševatelj oporoke po pokojnem „liberalnem“, (kakor trdi „Narod“) duh. svetniku Hudoverniku prejel 400 K. Če pa resnično liberalce podčuduje za trud, ki je pa bil posebej plačan, zlato uro, no, to je pa vse popolnoma v redu. Da bo pa „Narodova“ jezica še večja, mu povemo na uho, da je podaril g. dekan onih 400 K škofevim zavodom v St. Vidu.

kr **Pokojni župnik Hudovernik** je bil skozi in skozi zvest sin kato-liške cerkve, kar lahko vsakdo s priča, ki ga je le količkaj poznal. Zdaj pa, ko leži v grobu, ga preglašajo za liberalca, ker se ne more zavarovati. To se pravi kupčevati z „mrtvimi dušami“.

kr **Ponarejen denar** kroži po Kranju. Torej pozor!

kr **Uganka**. Kdaj je ponoči v Kranju svetlo? (Kadar poleg izvrstno svetlečih petrolejk sveti tudi polna luna.)

kr **Kakor je poročala „Ljubljanka“** so se vršile v četrtek, dne 13. t. m. v Kranju hospitacije učiteljstva iz kranjskega okraja. Udeležba je bila obilna. Nastopila sta gđ. Praprotnik in g. Ivanc, prva s četrtem in drugi z drugim razredom. G. Ivanc je obravnaval uro, gđ. Praprotnik pa tema: žolne. Splošno se je priznavalo, da so take hospitacije učiteljstvu zelo koristne. Čudimo se pa, da je napredni učitelj popolnoma zavrgel moderni, biologični način podu-ka, ki se ga je posluževala gđ. predavateljica in ki ga priporočajo vsi šolski nadzorniki, ter pokazal s tem popolno nepo-

znanje pridobitev na polju šolstva. Zavist slepi!

Litijske novice.

Volitev v trški odbor se je vršila v torek 18. aprila. Volili so tri gospodarje. Značilno je, da se premožnejši posestniki volitve niso udeležili, tembolj pa takozvani kočarji, kateri so tudi prodrli s svojimi kandidati. Namesto dosedanjih gospodarjev, g. Svetca, g. Oblaka in g. Damjana so bili izvoljeni: dr. Jamšek, Hribar in Lesar. Pravijo da bodo novi odborniki v najkrajšem času oskrbeli električno razsvetljavo in velik vodnjak sredi trga, in premestitev pošte iz Zagradca v Litijsko. Če bo le res. Torej na noge g. Hribar in dr., pa pokažite, koliko ste naprednejši od starih odbornikov!

G. Svetec. Litijski zdaj g. Svetca iz vseh zastopov takorekoč ven mečejo. To se nam zdi nehalno, saj je le on dal Litijski ime. Brez g. Svetca in njegove spoštovane rodbine bi ne bila Litijska nikdar to, kar je danes — narodna. Neštete so njegove zasluge za naš trg. Zdaj se pa narodnjaki potiskajo v ozadje in Nemec se šopiri.

Tvrdba Lebinger & Bergmann je prebarvala svojo prodajalno v prav frankfurtskih barvah. Na misel nam prihaja dogodbica iz Dalmacije, katero je pripovedoval neki raziskovalec starin. Ko je že precej kamnov iz starega rimskega mesta nakopal, mu ondodni kmetje nikakor niso dovolili starine vzeti. Kaj stori? Gre in starine namaže s črno - žolto barvo. Kmetje, ko zagledajo avstrijsko barvo, se ustrašijo, češ, to je znamenje davka, le proč od tu! Starinoslovec je potem nemoten vzel starine. Kaj pa če je tudi ta tvrdba namazala svojo prodajalno v pruskih barvah zato, da bi se zavedni in narodni kupovalci ogibali te prodajalne? Kdo ve?

Naš dobri gospod Jernej, nameravajo naši litijski cerkvi napraviti nove stranske oltarje in nov tlak.

Na tuje. V ponedeljek 17. aprila je zopet odšlo veliko delavcev in delavk na Nemško. Vodil jih je višji oficir Čobalove garde — Blasnik. Pred prihodom vlaka na kolodvoru so se vršili zanimivi prizori. Eni so pretresljivo jokali, drugi pa se krvavo pretepali. Žalostna slika je bil pogled na to množico, žrtve Čobalovega hujskanja.

Jeseniške novice.

Za pirhe jeseniškim liberalcem naznamo, da je bil župnik Zabukovec veliko sredo obsojen na 10 K globe, ker je razdelil tisto znano tiskano pismo svojim župljanom. „Narod“ upije, kakor da bi bila s tem Tavčar Schweglova zveza rešena. A jeseniščani se smejejo liberalcem.

Liberalni denuncijantje, ki so župnika denuncirali državnemu pravdnikstvu, se prijazno opozarjajo na „Poslano“ Petra Rozmana v „Slovenca“ od 15. t. mes. Tam bodo našli zopet gradiva za svoj kšeft.

Čujte, čujte! „Jeseniška straža“ od 15. t. m. je naznanila, da je obč. odbor-nik Jak. Mesar (Ratečan) prevzel razprodajo „Sloven. Naroda“, „Gorenjca“ in „Jeseniške straže“ ter vzklika: „To so edini listi, ki nesebično zastopajo koristi jeseniško-savskih Slovencev“. Ne rečemo drugega nego to: Nesramnost liberalna je pa že preveč predrzna, da si upa trditi tako očitno laž! Saj vsi vemo, kako je „Slov. Narod“ zastopal lansko leto koristi delavcev ob štrajku, in „Gorenjec“? Nekaj časa samo psuje in sramoti tukajšnje duhovščino, ravno tako „Jeseniška straža“. Imenovani trije listi zastopajo edino le koristi jeseniških li-beralcev, zato naj pa tudi sami uživajo hrano, ki jim jo ti listi ponujajo. Do-ber tek!

Brezdomovinstvo jeseniških klerikalcev se jasno kaže v tem, da telovadijo v gostilni največjega jeseniškega klerikalca Petra Rozmana nemški turnarji! Ali ne diši to po klerikalno-nemški zvezi? Tako hinavsko za „Jeseniško stražo“ zdihuje „Slov. Narod“ 17. aprila. V tolažbo Schweglovim lakajem povemo, da je že zdavnaj Peter Rozman odpovedal turnarjem prostor v svoji gostilni. Stori ni tega iz strahu pred vašim vpitjem, marveč zato, ker je zaveden narodnjak in ne vpije samo, kakor liberalci, marveč tudi dela.

Obletnica štrajka je te dni. Delavci spomnite se, kdo je bil takrat Vaš prijatelj! Spomnite se, kaj je pisal „Sloven. Narod“ po štrajku 4. m. 1904 štev. 101! Pisal je: „Enkrat za vselej bodi povedano, da mi nismo kako delavsko glasilo, pač pa hočemo biti glasilo tistih slo-jev, ki tvorijo dandanes na-rodno-napredno stranko. Ti sloji prebivajo v mestih, ali so pa navadno boljši posestniki na deželi.“ Delavci, ne pozabite tega zlasti tedaj, ko bodo ti libe-ralni „boljši posestniki“ hodili okoli vas in priporočali liberalne liste, češ

da edino oni zastopajo vaše koristi in moledovali ob volitvah za vaše glasove!

Delavski koncert z igro pri-redi katoliško delavsko društvo na veliko-nočni ponedeljek zvečer ob pol 8 v pro-storih strokovnega društva na Savi. Vabijo se vsi delavci in prijatelji društva. Spo-red koncerta. 1. a „Krepko naprej“, koračnica, b „Ob lepi cesti“, valček, svira godba na lok. 2. a „Mladi vojaki“, b „Faust“, fantazija iz opere, c „Brzopolka“, udarjajo tamburaši. 3. J. Aljaž: a „Ne zveni mi“, b „Ne tožim“ poje mešan zbor. 5. A. Foer-ster: „Venec Vodnikovih in na njega zlo-ženih pesmij“, poje možiki in ženski zbor, spremlja delavska-tovarniška godba. 5. A. O. „Mazinček“ dramatična slika iz domačega življenja na veliko soboto zvečer. Cena vstopnicam: Sedeži I. vrste 2 K, II. vrste 1 K, III. vrste 80 vin., stojšča 40 vin. Be-sede k pevskim točkam koncerta se dobé zvečer pri blagajni.

Garcia Moreno večer v kat-del. društvu na cvetno nedeljo naj ostane v kroniki društva zapisan z zlatimi črkami. Da, tacihi predstav si želimo. Nastop igral-cev, sigurno prednašanje, mimika, izgovar-janje, vsebina iger, vse izvrstno, dovršeno. Ne vemo, kateremu igralcu bi dali pred-nost, prav vse moramo pohvaliti. Fantje le tako naprej! To je vam v čast, vsem dobromislim ljudem pa v veselje in pod-uk. Splošna želja je, da naj se žaloigra „Garcia Moreno“ ponavlja. Morebiti že na belo nedeljo? Kdor igre ni videl na cvetno nedeljo, naj tega ne zamudi, kadar se bo ponavljala. Nikomur ne bo žal.

Predavanje v katol. del. društvu je bilo na tiho nedeljo. Predaval je kaplan Zabret o ekvadorskem predsedniku Garcia Moreno, njegovem častnem življenju in plemenitem delovanju. To predavanje je bilo nekaka priprava za žaloigro, ki se je priredila teden pozneje.

S Hrušice. Tunela od naše strani še nič ne kopljejo dalje. Hočejo ča-kati, da od koroške strani pridejo bližje; ko jih bo ločilo samo še 100 metrov, te-daj bodo prišli tudi od naše strani. To se ima kmalu zgoditi. — Življenje na Hru-šici je sedaj precej bolj mirno, ker je de-lavcev zelo malo, le nekaj stotin; tudi z veseljem opažamo da so sedaj delavci dokaj mirnejši, nego so bili oni v začetku. — Novo zastavo so si omislili de-lavci pri tunelu, v kratkem jo bodo dali blagosloviti.

Solska občina razdeljena. Izvedeli smo iz zanesljivega vira, da so bili vsi ugovori zoper razdelitev jeseniške šolske občine zastoj. Zidala se bo na Savi po-sebna štirirazrednica za novo šolsko občino Sava-Senežeti. Stara štirirazrednica ostane Jeseničanom. Govorili bomo o tem še na-tančneje. Danes povdarjamo samo to, da se je občinski odbor zavzel za eno samo skupno šolo, ko zoper odlok deželnega šolskega sveta ni bilo nobenega ugovora v postav-nem času, krajnemu šolskemu svetu pa ni bil predložen pravočasno, ga je predsednik prepoznal pokazal. Zoper skupno šolo sta z Luckmannom protestirala tudi dva slo-ven-ska odbornika, ki sta volila zadnjič častne občane, to je: Markeš in Noč.

Nova pošta na Savi bo nosila ime „Assling-Hütte, — Jesenice Fužine“. Uradno poslopje ima javno uro na pročelju. Videlo se bo tudi ponoči na njo, ker bo razsvetljena.

Groše očitajo. „Znani prepirlji-vec krojač in posestnik Anton Cebulj živi edino le od slovenskih grošev“, vpije „Je-seniška straža“ od dne 25. marca. Prepirljivec sem seveda, ker sem se zagovarjal, ko so me tožili nekateri odborniki, ki so tudi slavne propadli. Sedemkrat sem bil pri obravnavi v Kranjski gori in enkrat v Ljub-ljani. Toženi „prepirljivec“ sem zmagal in od veselja slovenske zastavo razobesil. To jih sedaj jezi in bode. Grošev mi pa ne oči-tajte, saj ne živim od tistih, ki me obde-lavajo v „Straži“. Ko bi jaz z Vami nič ne imel opraviti, bi veliko več grošev imel.

Anton Cebulj.

Novice iz blejskega kota.

Prva dva Makedonca so ta te-den pokopali na Boh. Beli. Na pokopališču se je zbrala velika množica radovednežev, da vidi makedonski pokop. Tovariši pokoj-nikov so z vinom obliki jami in krsti. Po pogrebu so imeli Makedonci takoj okoli grobov — pogrebščino. Pili se vino in žganje. Brat enega pokojnikov odložil je takoj po pogrebu svoje pokrivalo in sedaj hodi po Boh. Beli v znak žalovanja — go-loglav. — Vse je radovedno, kdaj se zopet pokrije.

Podružnica „Slov. planin-skega društva“ v Radovljici — rediviva. Odkar je odšel iz Radovljice g. H. Roblek, spala je podružnica spanje pravičnega. Preteklo nedeljo sklicala je pri Petranu zopet občni zbor. Upajmo, da jo bode isti poživil in zdramil k plodonosnemu delovanju za slovensko turistiko.

Česa nista vsega kriva be-lanski župan in župnik. „Slove-nec“ je že sporočil, da je gostilničar Trojar delavca Boranoviča s strelom iz revolverja nevarno ranil. Orožniki so vsled tega Tro-jarja odgnali v Radovljico v preiskovalni zapor, kjer je presedel teden dni. „Gorenj-čevemu“ dopisniku je bil ta zapor bolj ne-ljub kakor Trojarju samemu zato se nad njim hujuje ter ga naravnost imenuje špan-sko inkvizicijo. Izvohal je pa dopisnik tudi, da preiskovalnega zapora Trojar jevega ni nihče drugi kriv, kakor belanski župnik Mrak in župan Burja, ki sta Trojarja c. kr. sodišču opisala kot tako nevarnega človeka, da pred njim ljudje še pri belem dnevu niso varni. — Čudimo se, da „Gorenjčev“ dopis-nik ni pisal, da sta župnik in župan Tro-jarja naravnost našuntala, naj strelja na pi-janega Dalmatinca. Orožniki bi bili potem odgnali župnika in župana skupaj zvezana v radovljiško „špekhamro“. To bi bilo nekaj za gladnega „Gorenjca“, kateri tako slastno gloda aprilove race, ki mu jih pošiljajo blejski liberalni farbarji.

Tudi na Bledu je strogi Rus kaznoval šolarje, ker so si z „Domoljubom“ onesnažili ročice. Nevolja staršev je vsled tega splošna. Zahtevajmo torej, da c. kr. deželni šolski svet izda avtentičen komentar k razglasu z dne 13. febr. 1905, sicer pri-demo v nevarnost, da bodo naši liberalni učitelji otroke kaznovali samo radi tega, ako so starši naročniki „Domoljubovi“.

Vipavske novice.

Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce. Pretekli teden se je vršila pred tukajšnjim okrajnim sodi-ščem kazenska razprava radi žaljenja časti proti tukajšnjemu gospodu notarju M. Pu-šniku, katerega je tožil sodnijski diurnist g. Matija Seršen, češ, da mu je notar rekel pred eno osebo (to je edini soc. dem. v Budanjah) v pisarni, da je Seršen zmirom pijan. Za sodnika je bil delegiran postojn-ski pristav Dr. M. Dolenc, ker sta bila oba tukajšnja sodnika zaslišana kot prič. Ker je g. notar nastopil dokaz resnice, kateri se mu je tudi posrečil, je bil od obtožbe oproščen in stem tistim podpihovalcem, ki so z nestrpnim zanimanjem pričakovali „bolj-šega“ izida — je jezik zavezan. Sršena je zagovarjal dr. Švigel iz Ljubljane; notar se je pa zagovarjal sam.

Na vojaškem naboru dne 15. in 17. aprila t. l. je bilo potrjenih 62 mla-denčev.

Slovo! Preteklo sredo je nas zapu-stil in se preselil v Novomesto občespošto-vani davkar g. Franc Auman. Bil je blag in prijazen gospod; želimo mu vse najboljše v novi službi!

Novo društvo. V Vipavi se je kme-tijsko bralno društvo razšlo, ter so mesto istega ustanovili novo bralno društvo „Ili-rija“.

Goriške novice.

Veleizdajske razglednice in sumljiva pisma, ki so prišla iz Italije in so naslovljena na različne osebe, ki stu-nujejo v Gorici, je zaplenila goriška pošta. Razglednice imajo znak družbe, katere na-men je delovati na zjedinenje Tridenta in Trsta z Italijo. Na razglednicah so tri žen-ske osebe, katerih dve mlajši imata na pr-sih grba mesta Tridenta in Trsta in ju vabi stareja ženska, Italija, v objem.

Novi železnični most čez Sočo pri Solkanu, ki bode najdaljši v Evropi in bode posebnost moderne tehni-ke, bi kmalu uničil požar. Dosedaj še ne-poznan zlikovec polil je velik del lesenega ograjda z bencinom in na to zažgal. K sreči je opazila ogenj pravočasno komisija, ki se je nahajala ob Soči radi vodne sile, in po-srečilo se je ogenj pogasiti ne da bi na-stala kaka posebna škoda. Na sumu imajo kot storilca nekega tesarja, ki je bil odpu-ščen iz službe radi svojega slabega vedenja in vedne pijanosti in je radi tega zažgal most, iz masčevalnosti. Od onega časa ne sme nikdo do mostu brez dovoljenja, in orožniki stražijo noč in dan.

Štajerske novice.

Šhajlanje v Brežicah. Na bin-koštni ponedeljek pridejo „nemški“ pevci, ki bodo imeli v Celju svoj Sängerbund, hajlat v Brežice

Na veliki četrtek je lavantinski knez in škof v mariborski stolnici umival sledečim starčkom noge: Franc Matuškovič, 96 let star, Anton Kocbek 87, Stefan Ribič 85, Martin Ribič 84, Valentin Biber 83, Ju-rij Veingerl 82, Jakob Vajdacher 81, Sebastjan Cerček 80, Nikolaj Heroč 77, Franc Januš 76, Janez Maček 76, Valentin Trunkl 75; vsi skupaj so stari 982 let.

Tečaj za pridelovanje ze-lenjadi. Na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru se bo vršil od 11. do 13. maja t. l. tečaj za sajenje zelenjadi. Učilo se

Dalje v II. prilogi.

bo sajenje in pridelovanje najvažnejših vrst zelenjadi. Število udeležencev je določeno na 30.

Konkurz. Okrežno sodišče v Celju je razglasilo konkurz nad premoženjem Antonije Tres, kramarice na Laškem.

Predzrne tatinske družbe so se tudi sedanjo pomlad pojavile ponekod po Spodnjem Stajerskem, posebno v okolici Poljčan. Tako so odpeljali nekemu kmetu par volov iz hleva, v Ločah pa so ukradli mesarju Skrabetu pitano svinjo iz hleva, jo pred hlevom zaklali ter odnesli.

Idriljske novice.

Ponesrečil se je hlapec pri vitu Kajet. Premiersteinu. Stroj za rezanje slame mu je odrezal roko.

Narodno-napredni shod je bil, kakor obirno poroča „Slov. Narod“ z dne 18. aprila, v soboto 10. aprila. Sklicalo je namreč politično društvo „Jednakopravnost“ svoje prijatelje na zaupni shod po § 2 v prostore bralnega društva, ker se je bil nedeljo preje javni shod ponesrečil. Prišlo je vsega skupaj ravno 70 oseb. Med temi so všteti trije prišasti naše stranke. Dobili smo tudi mi daljše poročilo o tem zborovanju, pa smo je odložili v nadi, da vidimo ali in kaj bo poročal „Slov. Nar.“. Prvi del „o idrijski šoli“ imamo pred seboj žal, da smo od Gangla prav malo slišali, kar bi bilo res umestnega prevedo je lomil fraze. Pred vsem ni nikakor na mestu, ako se že ozdravljene napake še vedno navajajo kot obstoječe. Gospod Gangl povejte, v katerem dekliskem razredu je 111 deklic skupaj. To je bilo pač pred Božičem, od novega leta sem ni več res. Do Božiča je imela namreč neka učiteljica radi boleznih odpust, in tedaj sta bila dva oddelka združena. Sedaj je to odpravljeno, torej tudi ni prav, ako se vlačijo odpravljena napaka še po shodih. Tako javno očitiranje več škoduje, nego koristi. Za dečke same štirirazrednice! Tudi za to nismo. Vsi ne bodo nikdar prestopali v realko. Za delavca pa je tudi dandanašnji primerna šestrazredna ljudska šola. Od „šolnika“ Gangla bi že pričakovali, da morda vsaj toliko pojmi o ljudski šoli, da pripravlja za življenje, v tem ko nižja realka večinoma le za višjo realko, ne pa za življenje.

Najlepše je pa še nekaj drugega! Zborovalci niso prav nič vedeli, kaj je pisal dr. Ferjančič Ganglu, pa so vendar glasovali z veliko večino za Lapajnetov predlog. To nekaterim ni bilo všeč, zato so zahtevali še enkratno glasovanje. Sedaj so šteli glasove proti predlogu Lapajnetovemu, — bilo jih je 25, torej 45 za predlog. Glasujemo še enkrat — spaka vendar, zopet večina za predlog, da se izročijo resolucije tudi dr. Susteršiču. A to vendar ne gre, da bi sklepali zbor narodnih-naprednih sokolov kaj takega. Zato so glasovali še četrtič, in led je bil prebit. Lapajnetov predlog je bil odklonjen pri četrtem glasovanju. Prepričani pa bodite, da bi se bilo tudi še desetkrat ponovilo glasovanje, ako bi se ne bilo posrečilo „obdelati“ zborovalcev pri četrtem glasovanju v toliko, da so razumeli, zakaj ne smejo glasovati. Ne „Laibacherica“, ne „Slov. Narod“ ne poročata o tej zanimivosti. Je pač sitno poročati o nekaterih stvareh, kaj ne, dasi plača uradni list 6 vinarjev od vrstice.

Neprevидna smrt. Veliki četrtak popoldne se je ponesrečil 58letni rudar Ivan Lapajne iz Sp. Idrije. — Med delom v jami se je odkrojila precej velika skala od stolpa ter padla nanj. Bil je takoj mrtev. Delal je z vojaškimi leti vred 36 let. Udeležil se je tudi bosanske okupacije. Zapuščal vdovo

Gangl je včasih tudi imeniten v svojih frazah. Kakor poroča „Slov. Nar.“, je Gangl 8. aprila silno povzdigoval navdušenje delavstva za ljudsko šolo. Mož ima namreč to navado, da slika vse po svoji bujni domišljiji. „Dokaz nam je“, kliče Gangl, „da so v našem mestu ljudje, ki se odkrijejo, kadar gredo mimo šole, kakor se odkrije človek, ki gre mimo cerkve s pobožnim srcem“. Ta je pač dosti krepka, ali ne? Čudno, da nima vsaj Gangl tolikega spoštovanja do šolskega poslopa, da bi se odkril. Potem bi bil vsaj eden tako „pobožen“. Norce briti pa tudi ni treba iz Idrijčanov.

Popravljalo se je torej vendarle v občinskih računih za leto 1904 v predmetnem oddelku pasiv. Tako je priznal deželni odbor, kar smo tudi hoteli, da se ne bo kar tja v en dan metalo z lažnjiki. Deželni odbor meni, da je bilo županstvo opravičeno popraviti napako. Tudi dobro. Le tega ni deželni odbor rešil, ali je pravilno ako se na tak način popravlja, kakor se je v znanem slučaju prelevil 350.000 v 335.000. Še to bi želeli, ker Julčeta peče, zakaj tudi Kristanu tako popravljanje ni všeč.

Položaj na Ogrskem.

Izvrševalni odbor združene opozicije bo imel šele v sredo posvetovanje o adresni debati. Hrvaški in nemažarski poslanci bodo glasovali proti predlaganim vojaškim zahtevam v adresi.

Dogodki na Ruskem.

Peterburg, 21. aprila. Včeraj so zaprli večje število jako mladih učencev in učenek na konservatoriju. Policija je odkrila tajno zaroto, ki je imela svoj sedež na konservatoriju.

Novorosijsk, 21. aprila. Tukajšnji carinski urad je odredil strogo preiskavo zabojev v katerih uvažajo citrone in pomaranče, ker sumijo, da uvažajo v obliki navedenih sadov bombe. Trgovci so se vsled tega pritožili proti finančnemu ministru pri senatu.

Peterburg, 21. aprila. Govorice, da je Witte vložil prošnjo za odstop, so popolnoma izmišljene.

Varšava, 21. aprila. Ministrski svet je sklenil na Rusko Poljskem izvesti sledeče izpremembe: poljski pouk v ljudskih šolah, v srednjih šolah poljski učni jezik pri verouku in poljščini, na vseučilišču razširjenje pouka o poljskem slovstvu in jeziku; na zasebnih šolah se smejo vsi predmeti poučevati poljski; v bankah in dobrotelčnih zavodih bo smel biti poslovni jezik poljski, knjigovodstvo poljsko-rusko. Povišali so mesta za Poljake v državnih službah in olajšali so predpise glede poljskih veleposelstev.

Krakov, 21. aprila. Na suvalski postaji je vrglo 13 rezervistov od sebe orožje in izjavilo, da umro rajši v domovini, kakor v Mandžuriji. Bili so takoj po vojnih predpisih ustreljeni.

Varšava, 21. aprila. Z nožmi so včeraj zvečer napadli štirje možje na Vidoški cesti dva hišnika in se enega zaklali do smrti, drugega pa težko ranili. Napadanci so ušli. Z napadom se je maščevala prekućijska stranka, ker so hišniki pretekli mesec pri zasledovanju socialistov podpirali policijo.

Francoska.

Pariz, 21. aprila. Senat je odgodil svoje zasedanje do 23. maja. V včerajšnji seji zbornice je prišlo lauresu pri nekem odgovoru tako slabo, da je moral prenehati z govorom. Popoldne je govor zopet nadaljeval. Zbornica je sprejela člen 4. predloge o ločitvi cerkve od države, da se odda cerkveno premoženje verskim zvezam. Poročevalec je omenil, da katoliško cerkveno premoženje dobe katoliške cerkvene zveze. Na interpelacijo, ako bo obvarovala Francoska v vzhodnoazijskih vodah popolno nevtraliteto, je Rouvier zagotovil, da je dal natančna navodila za varstvo popolne francoske nevtralitete v Indokini. Proračun za l. 1905. je zbornica sprejela. Čuje se, da namerala zunanji minister Delcassé radi dogodkov, ki so se v zbornici radi Maroka vršili v sredo, odstopiti.

Stavka italijanskih železničarjev končana.

Italijanski senat je odobril s 109 proti 8 glasovom zakonski načrt o podržavljenju vseh železniških prog na Italijanskem.

Soc. demokratski poslanci so odposlali k min. predsedniku Fortisu odposlaništvo, da se z njim pogaja o koncu stavke. Fortis je obljubil, da se bo uvedlo zavezno razsedišče in pristavil, da upa na konec stavke. — Obljubil je, da stavkajoči železničarji ne bodo kaznovani.

Poslanci so o razgovoru s Fortisom obvestili odbor stavkajočih železničarjev, ki je sklenil proglasiti konec stavke.

Novomeški obrtniki in trgovci

so imeli dne 14. t. m. shod, da se posvetujejo o dopisu trgovske in obrtniške zbornice za Kranjsko glede eventualnega samostojnega ogrskega carinskega ozemlja. Važno je namreč vprašanje: Kake posledice nastanejo, ako Ogrska dobi svoje carinsko ozemlje in torej med avstrijskimi in ogrskimi deželami nastane carinska meja. To vprašanje je važno osobito za našo deželo, ker smo v tesni trgovinski zvezi s Hrvaško. Shod je bil še precej dobro obiskan. Udeležil se ga je tudi župan g. pl. Sladovič, ki se vedno zanima za občni blagor. Na predlog g. župana je bil predsednikom izvoljen g. Francič. Ta otvori shod, pozdravi navzoče in naprosi g. pl. Sladoviča, da poroča o raznih vprašanjih. Na vseh 19. vprašanj ni bilo mogoče točno odgovoriti, ker niso na razpolago potrebni statistični podatki o prometu med državama polovicama. Splošno pa se je naglašalo, da bi naša dežela imela občutno škodo, ako se razdeli skupno carinsko ozemlje in se Hrvaška pritegne ogrskemu ozemlju. Iz Hrvaške dobivamo mnogo žita in živine. Vse to bi se podražilo, ako nastane carinska meja med našo deželo in Hrvaško. Pa tudi Hrvaška bi

bila na škodi, ker dobiva precej blaga od naše strani. Trpela bi torej trgovina na obeh straneh, ker bi se za odjemalce vsled carine na meji podražili obojestranski pridelki in izdelki. S časom se bodo Dolenjci zopet bolj poprijeli vinoreje in kupovati bodo morali razne poljedelske pridelke in živino. To pa dobivajo večinoma iz sosedne Hrvaške. Končno sklene shod. Na shodu zbrani obrtniki in trgovci izražajo soglasno, da bi imela carinska meja med Avstrijo in Ogrsko, oziroma Kranjsko in Hrvaško na gospodarskem polju slabe posledice, zato se izrekajo proti carini ob avstrijsko-ogrski meji, vsled katere bi bili obmejni trgovci in obrtniki na naši strani tembolj prizadeti, čimbolj bi bil oviran promet med Kranjsko in Hrvaško. Ako pa boče Ogrska na vsak način samostojno carinsko ozemlje, naj merodajni faktorji delajo na to, da se zedinjena Hrvaška priklupi Avstriji. Na ta način se prepreči carinska meja med našo deželo in Hrvaško. G. Malović nato predlaga, naj se naprosijo merodajni faktorji, da se čimprej podaljša dolenska železnica do Metlike in Črnomlja in tako Belokrajina zveže z ostalo deželo. Z ozirom na ta predlog dostavi g. pl. Sladovič še protest proti nedelavnosti dež. zbora in izrazi željo, naj bi stranke našle „modus“, ki bi omogočil redno delovanje dež. zbora. (Dostavek uredništva: Delovanje dež. zbora ovira le liberalna večina dež. zbora, ki se trdovratno upira razširjenju volivne pravice, kar so že storili razni dež. zbori.)

Dnevne novice.

Gonja proti škofu. „Slovenski Narod“ se iz svojih čitateljev javno norčuje. Vsak dan mu morajo nekaj drugega verjeti. Enkrat je kriv, da je politični boj na Kranjskem postal tako ljut dr. Susteršič, sedaj nakrat pa mora na vsenemško povelje pisati, da je vsega kriv škof Jeglič. Vzemite raje „Slovenski Narod“ v roke pa ga berite, kaj ste vse v njem namazali proti veri in našemu ljudstvu. Vsega prepira med slovenskimi strankami so krivi „Narodovi“ mazači, ker se hodijo klanjat Heinu in poljubujejo Schwegljevo kopito. Ni nam treba braniti škofa, ker kakor stoji on izven dnevne politike, tako mu tudi grožnje nobenega dnevnika nič ne morejo. Le to povemo „Slovenskemu Narodu“: „Narodova“ gonja proti škofu Jegliču bi bila pravzaprav smešna, če bi se tudi pri tej priliki ne pokazalo, kako hoče „Narod“ služiti sovražnikom našega naroda. Ali je škof pisal protiverske članke, podlistke, notice in razne svinjarije v „Slovenski Narod“? Ali je škof urednik „Slov. Naroda“, ki je postal najumazanejši list v Avstriji? In če dvigne škof proti takemu početju svoj svarilni glas, ali ne vrši s tem svoje dolžnosti. Ali je škof radi tega že voditelj kake stranke, če vrši svojo dolžnost kot katoliški škof? Umetno ste napravili pred leti na višje povelje vso protiversko gonjo, umetno hočete napraviti gonjo proti slovenskemu škofu, da bi zakrivali s tem svoje izdajstvo na narodu in njegovi sinovi, katerim odjeda kruh vladna nemškutarska trilijanica na Kranjskem.

Noré! Da bi odvrnili pozornost slovenskega sveta od nemškutarske zveze v veleposestvu, pa pri „Narodu“ strahovito škofa napadajo. To škofu nič ne škoduje, nam pa toliko koristi, da vidimo, kako liberalci že noré. Zdjaj se izdali parolo, da se mora škof Jeglič odstraniti, in sicer so mu tudi že odločili kraj izgnanstva; namreč zaprli ga bodo v Pleterje. To je tako navno, da se res več ne čudimo, da je take otročaje spravil baron Schwegel pod svoj pantofel. Prej utegne še priti liberalni pisac na Studenec.

Sramotivci Strossmayerjevi. „Narodna Obrana“ v Osieku je eden od tistih listov, ki v svoji transcendentalni naivnosti pobirajo novice iz „Sloven. Naroda“. V Osieku menda še ne vedo, da je „Slov. Narod“ glasilo narodnih izdajic, ki dela za namene vsenemškega Gustav Adolfvereina. Ta list je posnel iz „Naroda“ strašno vest, da je „Slovenec“ imenoval Strossmayerja slaboumnega. To pa ni res, ker „Slovenec“ je Strossmayerjeve talente visoko slavil, pristavil je pa, da se ni čuditi, ako devetdesetletni starček zadnje dve desetletji ni zasledoval razvoja mladih strank.

Ako je „Narodna obrana“ pošten list, bo to pojasnilo sprejela in se nadalje varovala, še kaj zaupati izdajici „Narodu“. Kdo so pa v resnici sramotivci Strossmayerjevega spomina, dokazuje sledeči citat iz „Naroda“ ki piše:

Strossmayerjeva glava. Lobanja je bila povsodi po centimeter debela, vsled česar se tudi možgani niso mogli svobodno razširiti. Pod čelno kostjo med očesoma so našli izrastek, ki je bil debelejši od kurjega jajca in ki je seveda pritiskal na možgane. Strossmayer je zadnja leta večkrat pokazal na svoje čelo z besedami: „Tukaj se godi neka sprememba“.

Ni nam treba praviti, da je ta inpartinencia izšla od židovskih listov, ki hočejo oblatiti velikega škofa še v grobu, in glasilo slovenskih izdajic je to seveda moralo ponatisniti, dasi se vidi frivolna zloba te izmišljotine na prvi pogled. Naj si zapomni „Narodna Obrana“, da bi njeni uredniki morali imeti kurja jajca mesto možgan v glavi, ako ne izprevidijo sedaj, da so liberalci pravi sramotivci Strossmayerjevi!

Kdo sestavlja programe naših strank? „Slovenski Narod“ piše, da je škof določil program „klerikalne stranke“. Ne vemo katero stranko s tem misli, ker mi nismo klerikalna, ampak prava slovenska ljudska stranka. Programe naše stranke sprejemajo veliki ljudski zbori. Kdo pa sestavlja program „narodno napredne stranke“? Vsako leto je drugačen, od prvotnega programa je že vse zavrgla. Kakor je ljubo Schweglu in Tavčarju, je program za liberalce. Skličite vendar že enkrat shod vseh zaupnikov narodno napredne stranke, da odobre vedno izpreminjevanje. Ali nimate poguma? Vaša stranka je res žalostna. Dočim mi v verskih stvareh priznavamo avtoriteto škofovo, morate vi v verskih in političnih zadevah prisegati na Tavčarjevo in Malovrhovo modrost. Stranka s takim programom ste najsmušnejša stranka na svetu in v posmeh vsem resnim ljudem!

Fraze nič ne veljajo! „Narod“ je silno hud na tržaški „Novi List“, ker je zapisal, da navadnih fraz ljudstvo ne potrebuje, ampak narodnega dela. Mi se „Narodu“ prav nič ne čudimo, da je radi tega tako hud. On meni, da je za narod že vse vsejeno, če se na papir namaže par narodnih fraz, potem se pa v dejanju združi z vsenemci. Mi tudi nemimo, da od takih narodnih fraz, kakršne „Narod“ včasih meče okoli sebi Slovenci ne bomo rešeni, ker so povrh še hinavske. Kaj pomaga, če „Narod“ zarenči včasih na kak nemški napis, da se napravi „tudi narodnega“, v javnih lokalih vpijejo njegovi odličnjaki, kakor zadnjič pri Roži: „Raje z Nemci, nego s klerikalci!“ Slovencem je treba odločno narodnih dejanj, ne pa „narodnjakov“, ki propagirajo take ideje!

Tako se pitajo siti gavrani! Pod tem naslovom se zaganja „Slov. Narod“ zopet v duhovnike, da imajo preveč dohodkov. Mi pa pri tem opozarjamo na to, da ima dr. Tavčar več letnih dohodkov, kakor pa kongruisti radeset kaplanov. Za vsoto, ki jo je dr. Tavčar računal samo za kratko pravdo revežu, ki je bil še na vrh na vislice obsojen, bi se lahko izplačala letna kongrua trem kaplanom. Iz dohodkov nesebičnega g. Hribarja bi se lahko izplačala kongrua duhovnikom cele dekanije. Zdjaj pa prosimo, da se prebere še enkrat napis notice!

Narodna reklama. „Slov. Narod“ milo berači pri svojih somišljenikih, naj mu pridobijo kaj novih naročnikov, ker ga baje duhovniki zdaj tako strašno preganjajo. Zato je začel pa uganjati hinavščino. Prej je slikal katoliško cerkev kot največjo sovražnico človeštva, katero je treba uničiti, pozival naravnost, da jej morajo vsi pokazati hrbet, agitiral za protestantstvo, pravoslavje in ateizem, zdaj ko prosi, pa hinavsko pravi: „Niti v sanjah ne mislimo na kak odstop od katoliške cerkve“. Ta beraška hinavščina je pa vendar prenesramna. Lev z grivo bo morda še sedel med berače, ki pod Rožnikom molijo.

Konjeniki pri domobrancih.

Po najnovejših vesteh bodo vsaki domobranski diviziji nekaterim polkom za polizkušnjo prideleni oddelki jezdecov (domobranski ulanci) v številu 12 mož, katere bodo tvorili podčastniki in ulanci. Tako bodo vaje dobile bolj vojni značaj.

Podeljene so župnije:

Preloka, č. g. Matiju Kaduncu, tamošnjemu upravitelju, Sava, č. g. Antonu Koblarju, ekspozitu na Gori pri Sodražici, Lašče, č. g. Jakobu Ramovšu, deficientu na Primorskem pri Kranju, Svibno, č. g. Petru Koprivcu, kapelanu v Radolici, Hotič, č. g. Janezu Hromcu, župniku na Šenturški gori, Stranje, č. g. Jožefu Cegnarju, ekspozitu na Vrhopolju pri Moravčah

Letošnji gg. novomašniki v ljubljanski škofiji:

Iz IV. leta: Orehek Andrej, Stenovec Andrej; iz III. leta: Brajer Anton, Breznik Anton, Gole Anton, Jere Franc, Jerežek Matevž, Noč Ivan, Vadenal Anton.

Sodnijska imenovanja in Nemci.

Na Češkem je vlada imenovala za češke okraje čeških sodnikov, imenovala je pa tudi vse nemške prošnjike, kolikor jih je bilo. Poslanec Prade sam priznava, da je bilo nemških praktikantov malo, in da jih ministrstvo ni moglo imenovati več. Vkljub temu pa Nemci napadajo vlado, češ da hoče posloveniti (!) Avstrijo — in to le zato, ker ni imenovala nemških uradnikov, katerih bilo ni. Pri nas pa je slovenskih prošnjikov, a vlada imenuje Nemce. Nemci napovedujejo akcijo za pomožitev sodnijskega naraščaja, in nameravajo zahtevati od vlade podpor in stipendij. In Slovenci? Tavarin Schwegel onemogočujeta skupni nastop.

Italijansko vohunstvo.

Iz Gorice se nam poroča: Nedavno ste poročali, da so vjeli italijanskega pomorskega častnika, ki je stopil v noči na kopno pri utrdbi Barbarigo ter imel pri sebi razne risbe obrežnih trdnjav. Torpedovka, ki je pripeljala častnika, se je hitro umaknila v temo. O tem dogodku so molčali laški listi. Že vedo, zakaj. Edini „Il Sole“ je poročal o tem. Iz Pulja pa mi je prijatelj poslal list „Omnibus“ z dne 13. t. m., ki poroča: „Pripoveduje se, da so popreiskavi onega častnika že izpustili ter izročili „materijal domovini“, prijateljici naše države.“ Izvedeli so, da je hotel častnik le za šalo si ogledati vzhodne utrdbes.

Spoliranje pisem.

Radi spoliranja pisem aretirani dunajski poštni uradnik Nemec je baje izvršil tudi pred dvema letoma neko slično stvar. V poštni truhli kolodvora št. Peter na Krasu so našli pred dvema letoma polno odprtih pisem, v katerih je bil prej denar, a storilcu takrat niso mogli priti na sled. Posebno veliko je med pismi, katere je Nemec odprl, pošiljal v slovenskih Amerikancev. Poštna uprava pravi, da za Nemčeva dejanja ne jamči, ker pisma niso bila rekomandirana.

Nekaj za davkoplačevalca.

Upravno sodišče je z odlokom od 22. listopada 1904, št. 12388, razsodilo, da so vloge za podatke podlaga za odmero osebne dohodnine po § 219. o. d. z. od 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220 koleka proste. Kakor znano, so morale biti dosedaj take prošnje kolekovane s kolekom za 1 krono, drugače so pri uradih vlogi grajali (nacionalni) in predpisala se je poleg primanjkljaja kolekovine tudi kazen.

Vojaški eronavtični (zrakoplovni) tečaj

bo letos v času od 1. maja do 30. septembra. Vojni zrakoplovni oddelki udeležijo se meseca junija in julija vsakokrat po 14 dni vojaških vaj v okolici Brucka ob Litvi. En oddelke udeležijo se (šest dni) tudi strelnih vaj 1. trdnjavskega polka. Določenih je 22 višjih častnikov armade in 2 vojne mornarice, ter 95 podčastnikov in vojakov, ki se udeležijo poka navedenega tečaja.

Strossmayerjev spomenik.

V Zagrebu se je osnoval poseben odbor oddelčnih gospodov in gospej za pravno Strossmayerjevega spomenika. Spomenik bi stal 50.000 K, 50.000 kron pa bi se porabilo v umetniške namene.

K aretaciji v Senožečah

javljajo tržaški listi, da je aretirani sumljivi človek res grof Alfons Porcia, ki si je ondi ogledal le razvaline gradu svojih prednikov. Posredovanjem nekega ljubljanskega odvjetnika so ga izpustili.

Ljubeznjivi prijatelji Avstrije.

V puljski okolici se zopet aretirali dva sumljiva Italijana. Fotografirala sta utrdbo sv. Daniela.

Kranjsko društvo za varstvo živali

je izdalo za mladino v varstvo živali enajst lepih nauk.

Z Kranjske gore.

Pred tukajšnjim okrožnim sodiščem je bila včeraj obsojena Amalia Keritnik, žena občinskega stražnika na Jesenicah, radi tatvine na en dan strogega zapora s postom.

Poneverjenje pri Lloyd.

Iz Trsta poročajo, da so doslej dognali, da je iz penzijskega „Lloydovega“ zaklada poneverjenih 4000 kron.

Za občinske volitve v Sp.

Siški bo od dne 20. t. m. razporejen volivni imenik na egle. O obč. seji priobčimo poročilo prihodnjic.

Ljubljanske novice.

Ij Hotel „Union“ v Ljubljani.

Kavarno in restavracijo v novozgrajenem hotelu I. vrste „Union“ v Ljubljani prevzel je g. Anton Kamposch, lastnik hotela „Walter von der Vogelweide“ v Bocenu. Gosp. Kamposch je dobro poznat kot izvrsten strokovnjak. Če se mu je posrečilo hotel v Bocenu spraviti na tako visoko stopinjo razvoja, lahko popolnoma mirno trdimo, da je dala družba svoje podjetje v Ljubljani v sigurne roke, tembolj, ker je g. Kamposch tudi prevzel vodstvo hotela. Rojen je na Spodnjem Stajerskem, ter slovenskega jezika popolnoma zmožen. Zadostoval bode tedaj ne samo občinstvu v obče s svojo strokovno in jezikovno zmožnostjo, zadostoval bode tudi našim krajevnim razmeram, ker je poleg drugih, zmožen obeh deželnih jezikov. Ob enem z otvoritvijo hotela prevzame g. Kamposch tudi kavarno in restavracijo. Hotel bode odprt meseca avgusta ali septembra.

Ij Kornij poveljnik Succovaty

pride začetkom maja inspiciirat tukajšnjo garnizijo.

Ij Na velikonočno nedeljo

bo ob treh šla iz stolnice ob lepem vremenu zaobljubljena potresna procesija k uršulinkam. Najprvo gredo procesije drugih mestnih župnij in nazadnje stolna. Spored te je sledeči: 1. Rdeče bandero vstajenja, za njim moški. 2. Frančiškani, duhovščina, škof z Najsvetejšim. 3. Ženstvo.

Ij Napisi v Ljubljani.

Stevilo samoslovenskih napisov se je zadnji čas v Ljubljani pomnožilo. Tudi „Katoliška bukvarna“ ima samoslovenski napis. Nekateri napisi so pa po Ljubljani naravnost grozni. Na dvorišču nekdanje bolnice bereš: „Lackirerei je zdaj v Chrötagasse No. 19.“ Na drugi trgovini je zopet napis: „Trgovina z specerijskem in delikatesnem blagom“ itd. Ali bi ne mogel magistrat posredovati za pravilnost napisov? Posebno se odlikuje v preziranju našega jezika avstroogrška banka, ki ima take napise, kakor bi bila na Pruskem. Tu naj bi posredoval obč. svet!

Ij V morske kopeli v Gra-dež

odpošlje letos mestna občina 6 in deželni odbor 6 škrofuloznih otrok. V ta namen sta votirala vsak po 600 K.

Ij Veliko zamudo

so imeli včeraj zvečer in danes zjutraj z Dunaja v Ljubljano došli vlaki, ker je na Semeringu trčil železniški stroj pri postaji Klam v osebni vlak in je en voz skočil s tira. 10 oseb je lahko poškodovanih. Na tej prog se je včeraj zgodila še druga nesreča. Na kolodvoru v Dunajskem Novem Mestu sta trčila dva tovorna vlaka. 14 voz je razbitih.

Ij Staro ljubljansko pokopališče

pri sv. Krištofu se ne bode zatvorilo s prvim majem t. l. Ker na novem pokopališču ni še vse gotovo, podaljšal se bode rok do 1. maja 1906, ter se bodo umrli pokopavali še nadalje pri sv. Krištofu.

Ij Vojaška godba

svirala bo od velikonočne nedelje dne 23. t. m. počenši vsako nedeljo, kakor navadno, od pol 12. do pol 1. ure v Zvezdi.

Ij Pasji kontumac

imamo v Ljubljani

Ij Bombardirani poštni vlak.

Neki voznik je moral danes zjutraj na prelazu na Radeckega cesti pred prečnicami nekaj časa čakati. To ga je tako razkačilo, da je vrigel v mimo vozeči vlak kamen in zadel v poštni voz, kjer je razbil eno šipo.

Ij Ljubljanska društvena godba

priredi v ponedeljek 24. tg. zaju-terkavalni koncert pri Lloyd. Začetek ob 10. dop., vstopnina prosta.

Ij Tatvina.

Strojniku gosp. Nikolaju Pirkoviču je bil sinoči ukraden iz žepa zlat prstan z malim rdečim kamnom, vreden 11 kron.

Ij Pes popadel

je v sredo zvečer kovaškega mojstra g. Mihaela Weissa na Bregu. Ugriznil ga je pod kolenom leve noge. Dotični pes je črn in srednje velikosti. — Zbežal je pa v Križevniške ulice v neko hišo.

Iz brzojavk.

Split, 21. aprila. Te dni se vrši tu zborovanje hrvaških poslancev. Na dnevnem redu bo vprašanje zedinjenje Dalmacije s Hrvaško.

L v o v , 21. aprila. Rabo poljščine pri orožništvu nameravajo zopet razširiti.

D u n a j , 21. aprila. Vlasti ne bodo pritrdile sklepu kretske zbornice za zedinjenje Krete z Grško.

S o f i j a , 21. aprila. Tu zagotavljajo, da bo Bolgarija takoj proglašena za kraljestvo, kakor hitro bo Kreta združena z Grško.

P e k i n , 21. aprila. Tukajšnji ruski poslanik Lesar je umrl.

D u n a j , 21. aprila. Novorojenega princa cesarjeve vnukinje kneginje Elizabete Windischgraetz bodo jutri krstili.

Razne stvari.

Najnovejše.

Velikanski požar v Bremen. Vsa poslopja nemške parobrodne družbe „Nordsee“ so zgorela.

Umoril brata in ranil nevesto. V Zatonu pri Šibeniku je Ivan Cvitan zaklal svojega brata, njegovo nevesto pa nevarno ranil.

Nečakinja milijonarja Carnegieja se je na tajnem poročila s svojim učiteljem jezdarstva. Carnegie je izjavil, da to popolnoma odobrava, ker mu je ljubši pošten kočijaž, nego bankeroten vojvoda.

Otrpjenje tilnika. Na tej novi boleznici je obolelo v Sleziji doslej 437 oseb, od katerih jih je umrlo 188.

Strela je ubil v Bregovanu celo redbo. Ko je videl oče mrtvo svojo ženo in dva otroke, se je mrtev zgrudil od kapi zadet.

Novi ameriški bajoneti. Predsednik Roosevelt je povzročil, da bo v ameriški armadi uveden nov bajonet, ki se bo obenem tudi lahko porabil kot fašinski nož.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 22. aprila. Cesar je poslal raznim poljskim in rusinskim kolonijam več zabojev poljskih in rusinskih knjig.

Dunaj, 22. apr. Umirovljeni ministrski svetnik Kohlhett se je radi boleznici ustrelil.

Dunaj, 22. aprila. Gautschevo zdravje je vedno boljše.

Dunaj, 22. aprila. Nobenega upa ni več, da bi igralka Odilon ozdravela.

Trident, 22. aprila. Na Južnem Tirolskem so čutili močne potresne sunke, ki so ljudi zbudili iz spanja.

Reka, 22. aprila. Včeraj se je v bližini Reke ponesrečila neka turška ladja. Valovi so bili tako veliki, da so kapitana odnesli v morje, kjer je utonil.

Tešin, 22. aprila. Tu je aretiran iz Belgrada pobegli Gjeorgijević, ki je defraudiral 10.000 dinarjev.

Monakovo, 22. aprila. Tukajšnje pivovarne so poslale nemškim vojakom v Afriko 40.000 steklenic piva.

Odesa, 22. aprila. Nemško prebivalstvo od tu beži večinoma v Ameriko, ker se boji revolucije.

Dunaj, 22. aprila. „Arbeiterzeitung“ pravi, da je Plevejev morilec pobegnil in da je že na varnem.

Peterburg, 22. aprila. Po dolgem času bo car 4. maja zopet prisostvoval vojaški paradi v Carskem selu.

Kijev, 22. aprila. Policija je odkrila tajno tiskarno, kateri je bila za načelnico neka učiteljica. V tiskarni je policija našla dva zaboja ravnokar tiskanih revolucionarnih oklicev. Dve osebi sta aretirani.

Pariz, 22. aprila. Delcassé je že poslal pismo o svojem odstopu ministrskemu predsedniku, ni pa še gotovo, če bo vztrajal na svoji demisiji.

Peterburg, 22. aprila. Morilec velikega kneza Sergija ne bo usmrčen, ampak bo moral v desmrtno ječo.

Tokio, 22. apr. Princ Hohenzollernski je došel sem.

Milan, 22. aprila. V tukajšnji stolnici se je ustrelila kontesa Marija Palavicini Visconti iz Tridenta. Cerkev so zaprli.

Kanea, 22. aprila. Ker je parlament proklamiral združenje Krete z Grško, vlada tu nepopisno veselje. Carinski uradi imajo že tiskovine z grbom grškega kraljestva. Pred sodišči so izjavili odvetniki, da priznajo samo grške postave, sicer nočejo poslovati. Sodišča se ustavila svoje delovanje. Vse prebivalstvo praznuje združenje in pravi, da je pripravljeno na najskrajnejša sredstva. Kretska vlada je mirna. Francoske čete so zasedle utrdbo, v kateri so vstali.

London, 22. aprila. V pomorskih krogih menijo, da je admiral Togo jako vskrbeh radi svojih težkih topov. 12palčni japonski topovi so angleškega vira. Angleški admiralat je oborožil nekatere svoje bojne ladje s takimi topovi, a jih je moral odstraniti. Tudi Togo je imel sitnosti z njimi pred Port Arturjem. Od štirih topov so morali na vsaki ladji nadomestiti dva. Oba ostala sta morala ostati, ker ni bilo drugih, vendar sta skoraj brez vrednosti. Ravno vsled slabosti težke svoje artiljerije se mora izogibati Togo boju daleč od svoje baze.

Harbin, 22. aprila. Japonski častnik Komajazi, ki so ga Rusi vjeli pri ogledu, ceni japonske izgube pri Mukdenu na več kakor 100.000 mož. Moč japonskih armad je znašala na 400.000 mož. Zatrjuje, da bodo Japonci toliko časa nadaljevali vojsko, da bodo Rusi popolnoma zapustili Mandžurijo. Pač jih je v japonski armadi in posebno v širših slojih ljudstva jako mnogo, ki žele skorajšnjega konca vojske brez ozira na uspehe.

Peterburg, 22. aprila. V svojem dnevnem povelju naznanja mornariško ministrstvo, da je car dal imena nanovo se gradečim ladjam, in sicer trem križarkam tipa „Bajan“, štirim topničarkam tipa „Gijlak“, 10 rečnim topničarkam po 183 ton, minonoscu tipa „Jenisej“, dvema torpednim križarkama po 570 ton, dvema torpednim lovcema po 297 ton in 29 torpednim lovcem po 350 ton. Križarke so dobile imena: „Admiral Makarov“, „Pallada“, in „Bajan“, topničarke pa „Gijlak“, „Bobr“, „Živuč“ in „Korejec“; torpedne križarke „Vsadnik“ in „Gajdamak“, minovosec je „Jenisej“.

Peterburg, 22. aprila. Iz Vladivostoka poročajo, da je potrebno končati dela v ladjedelnicah čim najhitreje. Poveljnik trdnjave je zapovedal, naj vsi dosedanja delavci ostanejo v delu, ko jim poteče pogodba; zato naj se jim pa za 20% poveča plača.

Peterburg, 22. aprila. V ruskih baltičskih pokrajinah se vedno bolj širi kmečko vstaško gibanje. Veleposestniki dobivajo grozilna pisma.

Zelodec prebavlja in čisti.

Da pa zamore zadostiti obema svojima nalogama, ga ne smemo niti v enem niti v drugem oziru preveč napenjati, temveč skrbeti, da se mu to dvojno delo kolikor možno olajša. Izvrstno sredstvo in ta namen je dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega založnika v Pragi, ker pospešuje prebavljanje in povzroča lahko odvajanje brez bolečin. Dobi se tudi v tukajšnjih lekarnah. 431 (7—3) a

— Opozorjamo cenj. naročnike na današnje „Poslano“ emeritskega društva katoliške duhovščine na Dunaju. (3—3)

55 letni učinek Anatherina.

Splošno je znano, da so potrebna in koristna le resnično dobra rečna sredstva za ohranitev zob, tako važnega dela našega telesa. Zobna sredstva in zobno-čistilna sredstva pa ne smejo imeti niti kisline niti pen, ker sicer uničijo zobe in se rani zobna zlezница, s čimur se ustvarja celo ugodna podlaga za tvorbo zobnega kamna, tega tako nevarnega sovražnika. — Profesorji in zdravniki priporočajo za ohranitev ust, zob in zobnega mesa kot sedaj edino zanesljivo pravo „Anatherin“ zobno in ustno vodo c. in kr. dvor. zobozdrav. dr. J. G. Popp-a na Dunaju, ki čudovito učinkuje proti vsem boleznim in bolečinam v ustih, zobeh in mesovju ter jih ohranja zdrave in brez duha, v steklenicah po K 280, 2— in 1—, z višnjeve. franc. etiketo v zlatem tisku in trdko kakor tudi Anatherin zobni creme v tubah po 60 vin. za temeljito snajenje zob. — Dobi se povsod, kakor tudi v glavni zalogi pri g. lekarnarju J. Mayr-ju v Ljubljani. 2090 d (7—3)

Franc Jožefov grenki vrec „pravi reprezentant grenkih vod“.

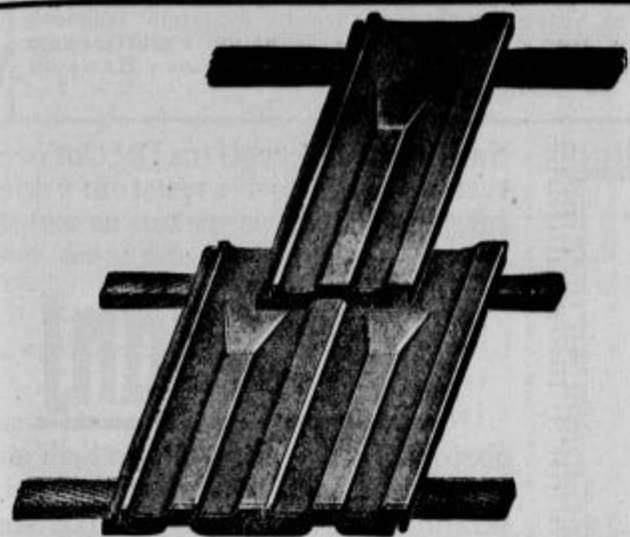
(V. med. oddelk splošne bolnice, Dunaj.)
Zaloga v Ljubljani: Mihael Kastner in Peter Lassnik.
795 26—1

Zahvala.

Podpisana si štejem v dolžnost izreči javno zahvalo slav. zavarovalni družbi „Allianz“ na Dunaju za hitro in točno izplačano zavarovalno vsoto, katero je omenjena družba po smrti mojega moža, Alojzija Kampiča, izplačala.

Vsled tega priporočam to dobrodelno ljudsko zavarovalnico vsakemu najtopleje. Sava, dne 3. aprila 1905.

Neža Kampič, Sava (Jesenice.)

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarebane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.
Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. o Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.
Najličnejše, najcenejše in najpreprostejše strešno kritje.
Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.
Sprejmejo se zastopniki. Takošnja in najzanesljivejša postrežba. Sprejmejo se zastopniki.

Vedno najnovejši gramofoni

kačor tudi plošče v največji izbiri morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,

uravju v Ljubljani, Dunajska cesta 20, nasproti kavarne „Europa“, v hiši gospoda Kribarja.

Prodaja se na obroče. — Stare plošče se zamenjajo.

Št. 4556.

Razpis.

794 3—2

Podpisani deželni odbor razpisuje mesti provizoričnih deželnih živinozdravnikov

1. v Vipavi, 2. v Škofji Loki.

S službo deželnega živinozdravnika v Vipavi so združeni dohodki letnih 1200 K in sicer pripade od tega 800 K na deželni zaklad in 400 K pa na okrajno blagajnico za sodni okraj Vipavski.

Z enako službo v Škofji Loki pa so združeni dohodki letnih 2000 K, od katerih pripade 800 K na deželni zaklad, 800 K na mestno občino Škotja Loka in 400 K na okrajno blagajnico za sodni okraj Skofjeloški.

Prosilci za te službi pošljejo naj podpisnemu deželnemu odboru svoje, z dokazili o starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški vsposobljenosti opremljene prošnje

do 22. maja 1905.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, 12. aprila 1905.

Zdravilnica z mrzlo vodo po Kneippovem načinu

v Krapini

(last slob. i kralj. povelj. trga Krapine.)

Otvorjeno celo leto

Srednje milo podnebje, mesto obdano od obronkov štajerskih alp, obdarjeno z divnimi krasotami, prikazuje gledavcu bujne prizore. — Pri mrzlici se dajejo bolnikom tople omorikove in oglinčnokisle kopeli, masaža, zdravljenje z elektriko itd.

Stanovanja na razpolago, glede katerih se treba obrniti na kopališko opravo, postrežba cena. —

607 20—5

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic obrestuje hranilne vloge po

2 52—17

4 1/2 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša K 5.245.845.40.

Stanje hran. K 5.089.883.14. Denarni promet K 23.806.306.40. Stanje rez. K 98.238.41.

Varnost hranilnih vlog je tudi zjamčena po zadrugnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Po svetu.

Kuhinja brez ognja. Včasih je težko ali celo nemogoče napraviti ogenj, zato tudi ni vedno mogoče, imeti gorko jed. Za take slučaje pa imajo na Ruskem posebne zaboje konserv, ki imajo dvojen ovoj. V enem ovoju je neugašeno apno, v drugem voda; s posebno pripravo se zvežeta voda in apno, voda začne vreti in nastane zadostna toplota, da se segrejejo jedi.

Mikado — pesnik. Krvavi dogodki na rusko-japonskem bojišču vzbujajo tudi pesniško žilico japonskega mikada. Japonski listi prinašajo tudi njegove pesmi o vojski. V eni poje: „Pri moji duši mi je, kakor bi mi bili vsi sinovi odšli na vojsko, da izvrše svojo dolžnost. A jaz, njihovi stari kralj, sedim doma sam in čuvam zapuščene dvore.“ V drugi piše: „Noč je že prešla, mali čvrčki čvrče, v kakšnem prenočišču so li bili nocoj moji vojak? V tretji: „Eni so na krvavem polju, a drugi — Bog vé — morajo ostati doma; a vse njihove duše ljubijo svojo zemljo.“ Baron Sujemacu pravi, da so te pesmi zelo nežne, čustvene, jezik lep, a enostaven, toda težko jih je prestaviti, ampak povedati je mogoče le vsebino.

Človeške kosti na prodaj. Nedavno je bilo v Filadelfiji prodanih nad 750.000 kilogramov človeških kosti. Te kosti so se nahajale v „Dolini smrti“ blizu Havane, v kateri je mnogo ljudi izgubilo življenje vsled ogljikovega dioksida. Pred špansko-ameriško vojsko so shranjevali tu zločince in umrle vsled kužnih bolezni, a ob času vojske pubite vojake. Zadnji čas

so se zopet začele širiti kužne bolezni v Havani in okolici, in meščani so zahtevali od mestne uprave, naj odpravi te mrtvaške ostanke, dokazujejoč, da odtod prihaja kužna bolezen. Občina je naložila cel parnik kosti in jih odpeljala v Filadelfijo, kjer jih je prodala tovarnarjem in obrtnikom.

Važna razsodba državnega sodišča. Državno sodišče je te dni razsodilo, da je češčina na vsem Češkem deželni jezik. Liberški magistrat je odklonil češko pritožbo odvetnika dr. Hlinaka a limine, češ da je spisana v nerazumljivem jeziku. Odvetnik je nato ponovil svoj češki spisani odgovor namestništvu, v katerem je tudi zahteval, naj se liberškemu magistratu naroči sprejeti in rešiti češki ugovor. Namestništvo in ministristvo sta rešila ugovor, a nista niti z besedico omenila rešitve jezikovnega vprašanja. Dr. Hlinak je radi tega vložil tožbo pri državnem sodišču. Državno sodišče je razsodilo, da je liberški magistrat kršil jezikovno enakopravnost, ker je odklonil češko vlogo. Po obstoječih odredbah je namreč češčina na celnem Češkem deželni jezik.

Koliko korakov napravi kmet v 55. letih? Ako bi kdo štel, koliko korakov napravi poljedelec, kadar orje, bi naštel na dan 9600 korakov. Po 75 cm dolžine znesejo ti 7.2 kilometra. Ako ima kdo 50 oralov polja, katero po dvakrat v letu orje, stori na leto 720 kilometrov pota, to je 96 milj. Ko bi tak človek 55 let in 234 dni oral, napravil bi 40.068 km dolgo pot, to pa je ravno toliko, kakor je dolžina okoli cele zemlje. No, marsikateri stari

poljedelec torej lahko reče, da je že obhodil celo zemljo, četudi le — na domačem polju.

Med berolinskimi brivci se je začela agitacija zoper polne brade. Brivci manj zaslužijo, odkar so moški v Berolinu zopet bolj začeli nositi polne brade. Nasprotni pa se je povzdignila obrt izdelovalcev lasulj, ker ženske sedaj tako nosijo lase, da potrebujejo velike lasulje. Včasih je pa že tudi kar smešno, kako se moderne dame in damice ponašajo s pavovim perjem na grebenu, menimo s tujimi lasmi. Kder ne verjame, naj malo opazuje in marsikak pritažen nasmeh se mu bo bral z lic.

Novo zdravilo za ublaženje bolečin. V japonski so odkrili rastlino, čije sok deluje izredno na ublaženje bolečin. Ta sok se imenuje „skopolarin“ in nadkričuje s svojim čudotvornim delovanjem vsa dosedanja zdravila. Ako se je sok vbrizgnil pod kožo, povzroča da bolnik zaspi za osem do devet ur. — Ako se ta vest uresniči, postane „skopolarin“ kmalu vsakdanje sredstvo v zdravilstvu ter izvrstna pomoč na operacijah. Vsa dosedanja sredstva se se morala rabiti jako previdno, dočim se o tem novem leku govori, da ne ostavlja nobene posledice.

Velikanski top. Na vzhodni obali Zedinjenih držav so postavili v obrežne forte nekaj 406 centimeterskih topov. Top je iz jekla in je 15 metrov dolg; tehta 1090 kg in naboj smodnika znaša 290 kg. Naboj, ki obstoji iz brezdimnega smodnika, je razdeljen v 6 vreč po 48 kg. Cena enega topa znaša 500.000 kron. Vsak strel velja okrog 4000 kron. Top nese 30 km daleč.

Stavkujoče gospodične.

Kodanju obstoji slovita kraljevska tovarna percelana, v kateri dela 40 gospic, ki slikajo in pripravljajo načrte. Po tem se vidi, da te gospodične niso navadne delavke, toda plačane so še slabše ko navadne delavke, akoravno delajo v kraljevski tovarni. V najboljšem slučaju imajo po 75 kron na mesec. Večkrat so se že pritožile in prosile, naj se jim zviša plača, a vsakokrat jim je bila prošnja odbita. Zato so sedaj ustavile delo in bodo stavkale, dokler ne uredi njihovih plač.

Darovi Azije Evropi. Vinska trta je prišla s Kavkaza, njej je sledil fazan iz obrežja Phasis in aprikoz iz Armenije. Iz Perzije je bila prinesena platana, breskev, rože in palilija. Melone, kumare in tikve so došle iz Turkestana. Dateljnova palma je bila izprva v Feniciji, odtod so jo pripeljali Arabci na Pirenejski polotok in od ondi se je razširjala dalje na okoli. Iz judovske Azije je prišel cipriš, rajsko jabolko, kumina in goršica. Petelin je prišel iz Indije čez Perzijo do Grškega, pava so donesli mornarji Salomonovi od ustja reke Indu. Misli in besede so najprej označevali s črkami Grki v Mali Aziji. Vzorci za sohe posneli so Evropeci po Asircih in Egipčanih. Kakih tisoč let pred Kristom so došle k nam iz Arabije številke in z njimi znanost računanja. Končno je z Vzhoda prisijala k nam luč spoznanja verskega in z njim združenega pravega pravnega življenja.

1122 100 85

Zahtevajte

brezplačno in franko svoj ilustrovani cenik z več ko 600 podobami

ur. zlatega in srebrnega blaga in godbenih reči

Hanns Konrad

TOVARNE ZA URO IN LUXORNA TRGOVINA

Most št. 955, Celko

gld. 250.

Prava smot. zlik remontoir-ura s sidro, vsi n. moskopf patent v trpetnem futralu iz jelsnovega usnja s eleg. verižico in niklja in privezkom, komad

Popolno prepričanje

da je lekarnarja

Thierry-a Balsam in centif mazilo

p. vseh notr. boleznih, infisenci, katarib, krkih in vnetjih vseh vrst, slabostih, motenj v prebavi, ranah, abscesih in telesnih poškodbah itd. nedosežno uspešno sredstvo. Vam pojasni pri naročilu balsama ali na željo posebej brezplačno poslana knjižica s tisoč izvir. zahvalnih pism kot domači svetovalec. 12 mal. ali 9 dvojnih stekl. balsama 5 kron, 60 malih ali 30 dvojnih steklenic K 11. — Dva lončka centifoljskega mazila franko K 60 vin. Posl. nasloviti na lekarnarja A. THIERRY v Pregradi pri Rogasli-Slatini. — Posar. in razprod. ponarejanj se sodnijsko zasledujejo.

1856 52-24

Pomladanska in jesenska doba 1905.

343 40-17

Pristno brnsko blago.

En kos Mtr. 3,10 K 7, 8, 10 iz dobre dolg. zad. za kompl. K 12, K 14 iz boljše obleko za gosp. (suk- K 16, K 18 iz finejšje nja, hlače, telovnik) K 21 iz najboljše stane le volne

En kupon (kos) za črno sal. obleko K 20, kakor tudi blago za površnike, turist. ločen, sviln. kamgarne raspo- šilja po tovarniških cenah kot realna in solidna znana tovarniška zaloga za suknjo

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorec zastoj in franko. Zajamč. pošiljatelj po vzoru. Velike so prednosti, ki jih imajo odjemalci, ki dobivajo blago direktno pri tej tvrdki na mestu tovarne.

Karol Zupančič

Jurjevica pri Ribnici, Kranjsko

izdelovatelj žičnih (drahtnih) tkanin ter pletenin in trgovina s sifarskim, rešetarskim in lesenim blagom

prilporeča slavnemu p. n. občinstvu svoje pletenine in žice, pletene s strojem po uzorcih, za ograjo gozdov in vrtov, za fazanerije, kurnike, golobnjake; mreže za presejanje gramoza in peska. — Izdeluje in ima veliko zalogo medene, pocinjene in železne tkanine za stroje, mline, okpa, line, kleti; mesne sitnice, prožne posteljne mreže (Drahtmatratzen) v raznih velikostih, raznovrstna sita, rešeta za tovarne in mline, kape za ogrebanje čebel, pokrivala za jedila, razno leseno (suho) robo itd. po najnižji ceni.

621 5-5

Ceniki na zahtevanje brezplačno.

C. kr. priv.

tovarne za platneno, namizno in damastno blago

NORBERT LANGER & SINOVI

Šternberk, Oskau, D-Liebau in Hronov n. M.

Zaloga pri

Anton Šarcu v Ljubljani

— Sv. Petra cesta šte. 8 —

specialna trgovina z opremami za neveste.

Vsi izdelki se prodajajo po tistih cenah, kakor v tovarni sami.

809 52-52

Na Elizabetni cesti (na Del Cot'ovem svetu) oddati je s 1. avgustom v novo-zgrajenih vilah še nekaj na solčni strani ležečih 796 3-2

stanovanj

obstoječih iz dveh, treh in štirih sob, predsobe, kuhinje, poselske sobe, skrambe, kleti, drvarnice, podstrešja in z velikim balkonom ter s porabo pralnice in kopalne sobe. Električna luč.

Vpraša se vsak dan od 11.—1. uri dopoldne in od 2.—3. ure popoldne na stavbi. — V drugem času pa Sv. Petra nasip šte. 57/I. in Ulice na Grad šte. 3/I.

JOSIP STUPICA

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice 6.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

katere imam vedno v zalogi kakor tudi vse druge konjske potrebščine. 541 5

Cene nizke.

695 3

Po celem svetu znani so naši čudovito po ceni

čevlji.

Moški štiljetni, trpežni, s čepico par gld. 2 90

Moški čevlji na trakove, trpežni in eleg. „ „ 3 25

Damski čevlji na trakove, lični in trpežni „ „ 2 90

Damski čevlji na trakove, črni in barvani, solidni in praktični „ „ 1 80

Otroški čevlji na trakove, črni in barvani, solidni in praktični „ „ 1 —

Specialiteta: **Goodyear svetovno blago.**

Alfred Fränkel

komanditna družba.

prodaja izdelke najpomembnejše tvornice za čevlje v monarhiji.

Podružnica v Ljubljani le v Spital. ulicah 9.

Zastopnica: Josipina Herrisch.

Knjigarna

J. Krajec nasl.

v Rudolfovem

priporočam iz lastne zaloge

spise **Krištofa Šmida.**

Do sedaj so izšli sledeči zvezki:

- I. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček. Posl. P. Hugolin Sattner. (Drugi natis.) Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- II. Jozafat, kraljevi sin Indije. Posl. P. Flor. Hrovat. (Drugi natis.) Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- III. Pridni Janezek in hudobni Mihec. Posl. F. Flor. Hrovat. Mehko vezan 80, trdo 1 K.
- IV. Kanarček, Kresnica, Kapelica v Gojzdu. Posl. P. Hugolin Sattner. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- V. Slavček. — Nema deklica. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- VI. Ferdinand. Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- VII. Jagnje. — Starček z gore. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 70, trdo 90 v.
- VIII. Pirhi. — Ivan, turški soženj. — Krščanska obitelj (družina). Posl. P. F. Hrovat. Mehko vez. 60, trdo 80 v.
- IX. Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- X. Ludovik, mladi izseljenec. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- XI. Najboljša dedščina. — Leseni križ. Posl. P. F. Hrovat. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- XII. Roza Jelodvorska. — Izdalo Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- XIII. Sveti večer. Posl. Fr. Salezij. Mehko vezan 60, trdo 80 v.

Spisi Krištofa Šmida se bodo nadaljevali. Namenjeni so naši mladini ter so bili čestokrat priporočeni od raznih strani. Primerni so kot darilo ob vsaki priliki, zato je tudi na zahtevanje vemo v primerno obliko.

Cementna zarezna strešna opeka
iz portland-cementa in peska.

Streha prihodnosti.

1012 Patentirana v 30 državah. 52-44

Trpežnejša in lahkajša streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:
Janko Traun
Izdelovatelj cementnih, Glince pri Ljubljani.

Nikakih sivih las in brade več!
Mladeniško mehko in naravno barvo las se doseže le z uporabo Vitek-ovega

nucina
(zak. zajamčeno) 1098 52-44

1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo izbornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne izgubi barve in ni maščoben. En poizkus dovede do trajne porabe. Edino pristen pri Fr. Viteku & Comp., Praga, Vodna ulica. — V Ljubljani naprodaj v drogeriji A. Korbarja.

Pivovarna J. PERLES
LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča
izvrstno marčno pivo
v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti.

1009 52-44

Fr. Šupevc

priporoča veččastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu
zajamčeno pristne čebelno - voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,
voščene zvitke, izborni med-pitanec
koji se dobiva v steklenicah, škattah in škattih v poljubni veli-
kosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjib, sodčkih, kakor tudi vosek
in suho satojve, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in
pošteno postrežbi.

LJUBLJANA,
Prešernove (Slonove) ulice št. 7. Perlesova hiša

1600 64-31

Valentin Golob
(pr. Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

trgovina z železnino

priporoča:

železo, ploščevino, nosilke in
šine, cement, storje, strešni
papir, vozne plošče, gumnote
cevi, medeninate in lesene pipe, okove za stavbe,
štedilnike, peči, orodja za mizarje, tesarje in polje-
delstvo, poljedelske stroje, ku-
hinjske oprave, kositarjeve
posode domačega trpežnega
izdelka.

Velika (zaloga) izbira
pristno pozlačenih na-
grobnih križev.

Postrežba točna!
Cene zmerni!

Založnik zveze avstrijskih
s. kr. državnih uradnikov

Prva domača
slovenska pivovarna
G. Auerjevih dedičev
Ljubljana, Wolfve ulice 12

priporoča slav. občinstvu in spošt. go-
stilničarjem svoje izborni marčno in
na bavarski način

varjeno pivo

Odlikovana na razstavi živil v Parizu
z najvišjim odlikovanjem grand prix in
1008 zlato kolajno. 52-46

Ustanovljena leta 1854.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kap-
ljice sv. Marka se uporabljajo za
notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo
vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledodnih boleznih, ubla-
žujejo katar, urejujejo izmeče, odpravijo nadoho, bolečine in krče, pospešu-
jejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženó velike in male gliste
ter vse od glist izhajajoče bolezni. Deluje izborno proti hripavosti in prehlajenju.
Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo
vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti
bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski
in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se se naročujejo
točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.
— Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4.— K.	4 ducate (48 steklenic) 14.60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8.— K.	5 ducatov (60 steklenic) 17.— K.
3 ducate (36 steklenic) 11.— K.	

Imam na tisoče priznanih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo
imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma
ozdravili. Ivan Barentinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik;
Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360. **Mestna lekarna, Zagreb**, Ustanovljena l. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka. 191 20-12

Zdravje je največje bogastvo!

Voda! Voda! Voda!

Prva in edina domača tvrdka za vse vodovodne naprave.

Inženir in vodni tehnik

K. LACHNIK

stavbeni podjetnik 144 4-4

Fran Josipova cesta 7 v Ljubljani Bethovenove ulice 4

prevzema sestave načrtov in proračunov za vodno preskrbitev kakor tudi brez-
hibno izvršitev takih naprav po zmernih cenah.

Tehnične izjave so brezplačne.

Tudi načrti so brezplačni, ako se izvršitev stavbe poveri tvrdki.

Najboljša izpričevala o 25 vodovodnih napravah na Kranjskem, izvršenih pod
osebним vodstvom lastnika tvrdke, so vsakočasno na razpolago.

Delavnica za vsa cerkvena dela

se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih kipov, altarjev,
križevih potov, božjih grobov, božičnih jaslic,
posrebrjenih svečnikov i. t. d. Velika zaloga dovršenih
kipov, križev in slik.

294 24-5

Zahtevane fotografije in načrti s povratno pošto.

Stotine spričeval in pohvalnih pisem na razpolago. Delavnico z
cenj. naročilom podpirati prosim vdani

Konrad Skaza, St. Ulrich-Gröden (Tirol).

Najcenejša pot za zdaj!!

„RED-STAR-LINE“
RDEČA ZVEZDA

v Ameriko
preko Antwerpna v New-York,
Philadelphia.

Hitra in varna vožnja na moderno oprav-
ljenih, novih brzoparnikih te solidne
družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne
vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah
št. 41, od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Franc Dolenc

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v
torek dopoldne. da prestojite pravočasno
na barko v soboto zjutraj. Naši parniki —
Finland Kronland, Vaderland, Zeeland vozijo
do New Yorka osem dni. To je pribrato. Ujud-
nost, snaga in zdrava hrana je na njih
pri nas prvo in zadnje. **Red Star.**

52-22 **Vence.** 6101
Trakove.
Benedikt, Ljubljana.

Največja izbira
najaoljših in najcenejših
dvokoles in šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Glasbeni avtomati.

Pisalni stroji.

Večletno jamstvo.

Lastna delavnica
za poprave.

60 52-15

Ivan Jax in sin
trgovina s šivalnimi stroji in voznimi
kolesi v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

Kašelj!

Kdor trpi na tem, naj vporablja edino
preizkušeno, omiljujoče in pristno okusne

Kaiser-jeve karamele za prsa

2740 not. potrjenih spričeval dokazuje
gotov uspeh pri kašlju, hripavosti,
kataru in žlezi. 712 36-2

Zavoji 20 in 40 vin. Pristen le z var-
stveno znamko „Tri Jelke“.

Zaloga v: orlovi lekarni, deželni le-
karni pri Mariji Pomagaj in U. pl. Trn-
koczy v Ljubljani, S. pl. Sladoviča v
Novemestu in Fr. Wacha v Metliki.

AVGUST REPIČ

LJUBLJANA (v Trnavem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsako-
vrstne

SOBE
po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja stare vinske sode.

Kamnosek
IGNACIJ ČAMERNIK
Ljubljana, Komenskega ulice 26

se priporoča preč. du-
hovščini in p. n. občin-
stvu za vsa cerkveno-
umetniška in stavbin-
ska dela.

Velika zaloga na-
grobnih spomenikov in
vsake vrste umetnih
marmornatih izdelkov
po nizki ceni.

Izdeluje načrte
in proračune.

1007 52-45

Tovarna za kruh in pecivo
I. I. Kantz-a
v Ljubljani

priporoča: pristni rženi, pše-
nični in mlečni kruh, pecivo h
kavi, brioches, orehove in ma-
kove rožičke, vaniljski in fied-
richsdorfski suhor i. dr.

1051 52-46

Na dan štirikrat sveže pe-
civo in sicer:

ob 6. in 10. uri dopoldne
ob 2. in 6. uri popoldne.

Zaščitna znamka: „Sidro“
Liniment. Capsici comp.
 Nadomestek za
Pain-Expeller
 je splošno priznano kot izvrstno bol
 blažujoče mazilo; cena 80 v., K 1'40
 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.
 Pri nakupovanju tega povsod pri-
 ljubljene domačega sredstva, naj se
 jemlje le originalne steklenice v skat-
 ljah z našo zaščitno znamko „Sidro“
 iz Richterjeve lekarne, potem se je
 gotovo prejel originalni izdelek.
RICHTERJEVA LEKARNA
 k „zlatemu levu“ v Pragi
 Elizabethgasse št. 5 nova.
 Dnevno razpošiljanje.

6 mesecev na poizkušnjo!
 3 mesece kredit! Popolno zastoj!
 in enake širokoustne reklame moja svetovnoznana
 tvrdka ne potrebuje pri pohvali svojih ur. Raz-
 pošiljam že leta 407 10—8
v popolno zadovoljnost
 svojim zasebnim odjemalcem svojo pristno ame-
 rikansko, antimagnetičko, sistem
 Samo
 fl. 2-25
 z
 verižico
 in fute-
 ralom

Roskopf=patent=rem.
uro s sidrom št. 99
s plombo
 v žrnem imit. jeklen. ali ni-
 kelastem okrovu, pat. email.
 kazališče, 36 ur idoč, natanč-
 no reparirano s triletnim pri-
 merljivim jamstvom, v fute-
 ralu iz jelenine, z nikeln. verižico
 in privraskom za ceno gl. 2-25,
 3 komadov gl. 6-50, 6 kom.
 gl. 12-50. Ista ura s dvojnim
 pokrovom gl. 3-50. Cena si-
 stem „Roskopf“-ure, brez
 plombe, kakoršne prodajajo
 mali urarji in trgovci, ko-
 mad gl. 1-75.
 Denar nazaj! ali
 zama z dovoljena
 tudi po 6 mesecih v
 Pošilja proti povzetju ali
 če se denar pošlje naprej.
Prva tovarna ur **Hanns Konrad**
 v Mostu (Brux) št. 1099, (Češko.)
 c. kr. sod. zapriseženi cenilec.
 Odlikovan s c. kr. avstr. drž. orlom, zlatimi in sre-
 brnimi razstavn. svetinjami in 100.000 priznalmi
 pismi iz vseh delov sveta.
 Bogato ilustr. ceniki z nad 600 slikami se na za-
 htevo pošljejo gratis in franko.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-
NIM BLAGOM TER POTREB-
ŠČINAMI ZA KROJA-
ČE IN ŠVILJE.
ERNEST SCHNEIDER
LJUBLJANA
 na oglin Zidovskih ulic in Dvorskega
 trga. 146 88

Pri nakupovanju
 = suknenega =
 in manufakturnega
 = blaga =
 se opozarja na tvrdko
HUGO IHL
 v Ljubljani
 Špitalske ulice št. 4.
 250 52—11
 Velika zaloga
 suknenih ostankov.

Marija Sattner,
 Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),
 se priporoča pred. duhovščini za
izdelovanje
cerkvenih
para-
mentov.

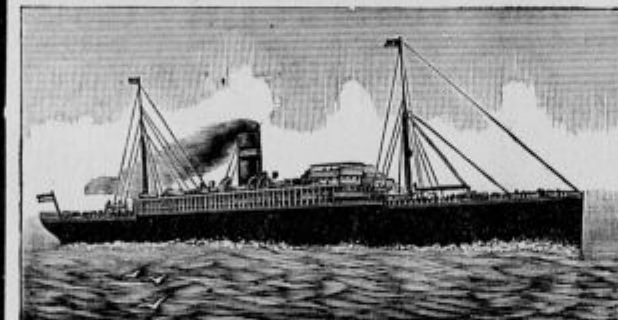

Izdeluje cele ornate
 kazule v vseh liturgičnih
 barvah, pluvijale, obha-
 jilne burke, stole in vse
 za službo božjo potrebne
 stvari, priproste in najfineje,
 kakor se glasi naročilo, v
 svilnatem in zlatem veze
 nju. — Izdeluje tudi
 bandera in baldahine
 ter izvršuje vsakovrstno
 cerkveno perilo iz
 pristnega platna. Vporablja
 samo dobro blago, cene po
 mogočnosti nizke, zagotavlja
 trpežno, vestno delo in hitro
 postrežbo. Prenovljenje sta-
 rih paramentov tudi jado-
 voljno prevzame.

Zahvala in priporočilo!
 Slavnemu p. n. občinstvu, osobito svojim stalnim gostom
 se najtopleje zahvaljujem za dosedanje mi izkazano zaupanje
v gostilni „Novi svet“
 ter obenem naznanjam, da sem prevzel dobro znano in najlepšo poletno
restavracijo na „Zelenem hribu“
 tik Dolenjskega kolodvora, ki jo otvorim dne 9. aprila t. l.
 Zagotavljam, da bom vsestransko skrbel v svoji novi
 restavraciji za dobro in točno postrežbo, raznovrstna pristna
 vina iz najbolj slovečih vinskih gor in vedno sveže marčno
 Aurovo pivo. Na razpolago bodo vedno dobra, gorka in
 mrzla jedila. Dobiva se kosilo in večerja ob nižani ceni;
 vedno sveža bela in črna kava, čokolada, kakao, čaj, mleko,
 sirovo maslo, več vrst močnatih jedil itd. — Na razpolago
 so sobe za tujce, posebno pripravno za Dolenjce, poleg
 restavracije najlepši senčnat vrt za priredbo koncertov in
 vrtnih veselic, posebno pripraven za društva; na novo ure-
 jeno kegljišče, ki se bode oddajalo tudi kegljiškimi družbam.
 Za obilni obisk in naklonjenost se najtopleje priporoča
 710 3—4 **Franc Remić restavrater.**

Najcenejša vožnja v Ameriko.
E. Kristan
 oblastveno koncesijoni-
 rana potovalna pisarna
 za
Ameriko
 v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41
 468 43—7 (na dvorišču).
Najcenejša vožnja v Ameriko.

Ernest Hammerschmidt nasledniki
Madile, Wutscher & K^o.
 trgovina železnin in kovin
 Ljubljana, Prešernove ulice št. 50.
Velika zaloga kuhinjskega orodja
 in hišne oprave —

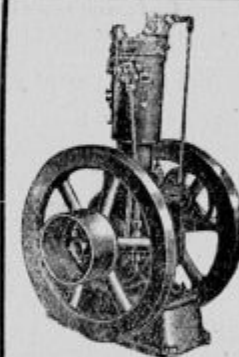
Važno! Za Važno!
gospodinje, trgovce in živinorejce.
 Najboljša in najcenejša postrežba
 za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
 nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
 prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke
 za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
 predmete, fotografske aparate in po-
 trebščine, kirurška obezila vsake vrste,
 sredstva za desinfekcijo, vosk in paste za
 tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma
 in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih
 1244 vod iz soli za kopel. 52—40
Oblastv. konces. oddaja strupov.
 Za živinorejce posebno priporočljivo:
 grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,
 krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se
 izvršujejo točno in solidno.
Drogerija Anton Kanc
 Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Cena vžigalic: 401 8
 1 orig. zabo s 500 zavitki (normal) K 48—
 franko Ljubljana, 2% popusta.
VŽIGALICE
 družbe sv. Cirila in Metoda
 Zaloga pri Iv. Perdani v Ljubljani.
MAL POLOŽI DAR
DOMU NA ALTAR!
 Te vžigalice
 so pridružili sv. Cirila in Metoda
 v Ljubljani.
 1 orig. zabo s 500 zav. (Flaming) K 52—
 franko Ljubljana, 2% popusta.

Optični zavod
 se izvršuje točno in
 se izvršuje točno in
 se izvršuje točno in
Fr. P. Zajec,
 v Ljubljani, Stari trg št. 26.

Najboljši in najcenejši
amerikanski motor na bencin
 — za kmetijo in obrt —
 od dve do pet konjskih moči
SCHNEIDER & VEROVSEK
 LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.
 Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si
 vsakdo popravila lahko sam preskrbi.
 1254 Dobivajo se najbolje pri 52—40
Karol Kavšeka nasl.
 Tudi vsi poljedeljski stroji
 kakor: mlatilnice, slamorez-
 nice, vrtila, čistilnice, mlini
 za sadje in grozdje, preše itd.
 Traverze, cement, storja,
 okovi in orodje za vsako obrt.
 Ceniki na razpolago.

Pozor!
 Prijatelj iz mesta in dežele
 ne zamudi stopiti mimogrede
 sredi mesta v staroznano gos-
 tilno **G. Auerjevih dedičev**
 pri „belem konjičku“
 v Wolfvovih ulicah. — Tam
 dobiš vedno sveže izborni
 marčno pivo iz domače pivov-
 varne, kakor tudi mnogo-
 vrstna naravna pristna vina
 in dobro kuhinjo. Skrbi se
 za točno postrežbo in so-
 lidno ceno. ☐ ☐
J. Spunt, gostilničar.
 155 52—13

Preobilica na vodni kislini
se po izjavi uglednih klinikov in zdravnikov najuspešneje ozdravi z
francovo-varskim Natalie-vrelcem
Lithion-kiselina.

Prednosti: Ima najmanj apna! Vapešno ženo na vodo! Ima prav posebno prijeten okus! Dobi se v vseh zalozah mineralnih vod in v lekarnah, kakor tudi naravnost pri francovo-varski razpošiljalnici mineralnih vod.

884 52 48

Odkritje z zlato medaljo na razstavi v Parizu l. 1904.

Najnovjši modrobel na peresih

"SANITAS"

Najnovjši modrobel na peresih

ki se lahko snajajo, zračijo in popravljajo ima vedno v zalogi, ali pa izvrši po naročilu

Dragotin Puc, preprogar in tapetnik v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 18.

Zanesljivo in pošteno 745 5-4

deklet vajeno hišnih opravil se sprejme po dogovoru v službo.

Prednost ima izvežbana v šivanju.

Kje, pove iz prijaznosti upravništvo Slovenca.

Kot zanesljive ure priporočam posebno „Union“.

Franc Čuden

urar in eksportna trdka, zaloga srebrnine in zlatine, delničar „Družbe prvih tov. ur „Union“ v Genovi, Glashütte in Biel, priporoča svojo bogato zalogo

ženinom in nevestam.

Vsakdo naj zahteva najnovejši cenilnik zastonj in poštino prosto. 256 52-10

Kot zanesljive ure priporočam posebno „Union“.

Emeritsko društvo

katoliške duhovščine

registrovana pom. blagajna na Dunaju.

Premnogokrat je čitati v katoliških časnikih poročila o obolelih, starih duhovnikih, nahajajočih se v veliki denarni stiski, ker so državne pokojnine teh ubogih invalidov, ki so večji del svojega življenja posvetili ljudskemu blagru, tako majhne da duhovniki ne morejo ž njimi živeti svojemu stanu primerno.

Da se temu zlu potom samopomoči odpomore vsaj deloma, ustanovilo je pred 9 leti več duhovnikov dunajske in št. hipolitske škofije emeritsko društvo katoliške duhovščine, registrovana pomožna blagajna na Dunaju. To društvo ima namen, da zavaruje v avstrijskem cesarstvu delujoče duhovnike rimskokatoliškega in grškokatoliškega obreda proti zmernim premijam za rente za slučaj starosti in onemoglosti.

Emeritsko društvo zavaruje: 1. rastočo rento za slučaj onemoglosti (tarif I. a); 2) stalno rento za slučaj onemoglosti (tarif II. a); 3) starostno rento (tarif III. a); 4.) starostno rento v zvezi o astočo rento za onemoglost (tarif IV. a); 5) staz rostno rento v zvezi s stalno rento za onemoglost (tarif V. a). Ti načini zavarovanja so najpopolnejši. Na polju zavarovalne tehnike, in vsak duhovnik bo dobil med njimi vrsto rentnega zavarovanja, ki, ustreza njegovim željam.

Ce se n. pr. 30 let star duhovnik zavaruje za letno rento 1400 kron po tarifu V a do svojega 55. leta, dobiva, ko doseže 55. leto svojega življenja, od društva vsako leto 1400 kron, brez oziroma na to, če je onemogel ali ne. Ce postane med 40. in 55. letom onemogel, dobiva ravno tako vsako leto polni znesek zavarovanih 1400 kron med vsem časom svoje invalidnosti. Ce pa postane onemogel pred svojim 40. letom, povrnejo se mu vse dotedaj vplačane čiste premije s 3% obrotnimi obrestmi. Za tako rento zavarovanje plačuje zavarovani duhovnik premije le do časa, ko postane onemogel, oziroma najdalje do svojega 55. leta v celoletnih, polletnih, četrtletnih ali mesečnih obrokih.

Emeritsko društvo upravljajo duhovniki in ga vodi v zavarovalni tehniki izurjen ravnatelj. Pri tem društvu je bilo glasom računskega poročila za l. 1903 zavarovanih že 1598 duhovnikov z 869.000 kronami letnih rent. Iz vsake škofije je bil po en zavarovan duhovnik voljen kot zastopnik v odposlanski zbor, tako da morejo zavarovani duhovniki vsake škofije vplivati na društvo.

Emeritsko društvo stoji na zavarovalno-tehnični podlagi, v smislu zakona o pomožnih blagajnah se vsako leto oblastveno natančno revidira, ima svoje premoženje naloženo v vrednostnih papirjih pupilarnosti ki so deponirani pri c. kr. priv. kreditnem zavodu za trgovino in obrt na Dunaju in nudi na ta način največjo varnost. Tudi taki duhovniki, ki so že zavarovani pri kakem duhovniškem škofijskem društvu, morejo se zavarovati pri emeritskem društvu. Vsprejemajo se duhovniki vsake starosti.

Z ozirom na majhne državne pokojnine naj bi noben aktiven katoliški duhovnik ne zamudil, zavarovati se pri emeritskem društvu za rento, ki naj mu služi kot dodatna renta k državni pokojnini, do katere bo imel pravico. Čim mlajši je duhovnik, tem manjša je premija, ki jo ima plačevati za rento

Pravila in prospekte razpošilja na željo gratis ravnateljstvo emeritskega društva katoliške duhovščine na Dunaju (Emeriten-Verein des katholischen Klerus in Wien, I., Wipplingerstrasse 30.)

358 3-2 Načelnništvo.

Brezplačno velikonočno darilo si lahko pripravite, ako si naročite najnovejši cenik znanega urarja Maksa Böhmela, Dunaj, IV. Margarethenstrasse 38, o vseh vrst urah, zlatimi in srebrnimi. Njegove brez primere nizke cene vzbujajo občno pozornost in dober sloves te trdke jamči, da Böhmel pošilja res najboljša blago.

Prodaja špecerijskega blaga.

V konkurzno maso Ferdinanda Keršiča, trgovca v Spod. Šiški št. 22, spadajoča špecerijska zaloga in prodajalnična oprava se vsled sklepa odbora konkurznih upnikov proda iz proste roke.

Zaloga špecerijskega blaga cenjena je na 2152 K 57 h, prodajalnična oprava pa na 162 K 50 h ter se mora kupnina plačati takoj na roke oskrbnika konkurzne mase, ko se kupna ponudba sprejme. Zaloga in oprava se zamore ogledati ter se je v to svrhu in radi vpogleda v cenilni zapisnik zgledati v navadnih pisarniških urah pri oskrbniku konkurzne mase, g. dr. M. PIRC-u, odvetniku v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 26, pri katerem se naj vložijo ponudbe do 29. aprila t. l.

Ljubljana, 20. aprila 1905. 824 3-1

Konkurzno oskrbništvo.

Cene stanovanj do 1. junija in od 1. septembra 25% pod tarifom.

Zdravilišče Krapina-Toplice

na Hrvaškem. Sezona od 1. maja do konca oktobra.

Obiskalo je v l. 1904 5120 oseb. Od postaje Zabok-Krapina-Toplice Zagorjske železnice eno in od postaje Rogatec, lokalne železnice Grobelno-Rogatec dve uri z vozom oddaljeno. Od 1. maja vsakdanja zveza z omnibusi v Zabok-Krapina-Toplice k vsakemu vlakom in Rogatec k popold. vlakom. 30 do 35° R (37°—43° C) tople akrate-kopeli so izborna zdravilo proti trganju, revmi v okostju in njenih nasledkih, ischias, nevralgiji, kožnih boleznih in ranah, kron. brightovi bolezni, ohromelosti, dalje pri raznih ženskih boleznih. Veliki bazeni, posebne kopelji v marmornatih in lesenih banjah in tuši. Izborna urejeni sudariji (potilnice) masaža, elektrotehniška šved. zdrav. gimnastika. Bogato urejena stanovanja, dobre in cene restavracije, stalna zdraviliška godba. Prostrana senčna sprehajališča, igrišča itd. Kopališčni zdravnik dr. Mai. — Prospekti v vseh knjigarnah, pojasnila daje

839 3-1

kopališko ravnateljstvo.

Zdravilnica in vodozdravilnica

Kamnik na Kranjskem.

Postaja c. kr. državne železnice.

Zdravi se z vodo na vse načine; solnčne in zračne kopeli; tudi z ogljikovo kislino se zdravi, z masažo, telovadbo in elektriko.

Zmerne cene. — Sezona od 20. maja do septembra. Prospekte pošilja vodstvo.

838 10-1

Dr. Rudolf Wackenreiter, zdravnik voditelj.

807 3-1

Vedno sveže

Puntigamsko bavarsko pivo

toči se iz sodcev in prodaja tudi v steklenicah v

restavraciji A. Rasberger
Sv. Petra nasip 37
(poleg jubilejnega mostu.)

restavraciji „pri Levu“ (A. Kos)
Marije Terezije cesta.

834 1-1

Lattermannov drevored!

Traber-jev veliki anatomski muzej.

Nad 1000 naravoznanskih predstav.

Otvorjeno vsak dan od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer.

Vstopnina 40 vin. **Vojski in otroci 20 vin.**

Delniške pivovarne Žalec in Laški trg v Ljubljani

priporočajo

svoje izborni **marčno pivo** isto tako „**Salvator**“ po bavarskem načinu varjeno, katero se z 20. t. m. nove, letošnje varitve nastavi („ansticht“) in se oddaja v pivovarnah Žalec ali Laški trg ter v **zalogi v Šiški** za Ljubljano, Notranjsko in Dolenjsko, vedno v sveži in izvrstni kakovosti.

Naročila izvršujejo se točno in natančno v vsaki večini, tudi v zabojih po 25 polliterskih steklenic.

836 3-1

Delniška stavbinska družba „Union“ v Ljubljani.

Subskripcija

na 600 delnic III. emisije à 500 K „Delniške stavb. družbe „Union“ v Ljubljani“ v skupnem znesku 300.000 K,

v smislu sklepa rednega občnega zbora z dne 30. marca 1905 in upravnega sveta z dne 18. aprila 1905.

S tem se zviša **glavnica družbe na 900000 kron.**

Predpravico do izdane emisije imajo delničarji osnovne glavnice v smislu določil § 4 dr. pravil.

Vabijo se toraj p. n. gg. delničarji, da blagovolé upravnemu svetu do 30. maja 1905 naznaniti, koliko delnic III. emisije prevzamejo.

Pri subskripciji te emisije mora se za vsako podpisano delnico kot kavcijo založiti 150 kron. Ostali znesek 350 kron se lahko vplača v treh obrokih do 30. sept. 1905. Nove polnovplačane delnice izročé se p. n. gg. delničarjem proti povrnitvi dotičnih potrdil o izvršenem vplačilu.

Za subskripcijo potrebne tiskovine se dobi pri podpisnem, kateri tudi vplačila sprejema. Krasna stavba hotela „Union“ v Ljubljani priča o plodnosti delavnosti družbe. Le z združenimi močmi je bilo mogoče doseči ta uspeh.

Vabimo p. n. občinstvo, sosebno naše denarne zavode, da se udeležijo tega pričetnega narodno-gospodarskega dela.

V Ljubljani, dne 20. aprila 1905.

815 1-1

Za upravni svet: **Dr. V. Gregorič**
predsednik.

Otvoritev gostilne.

(Zahvala in priporočilo.)

Preselivši se iz gostilne (v baraki) Dunajska cesta v gostilno v lastni hiši **Dunajska cesta nasproti topničarske vojašnice** se najtopleje zahvaljujem za obilno mi doslej izkazano zaupanje ter prosim obenem za mnogobrojen poset v novi gostilni.

Prejkoslej bom skrbela za dobro kuhinjo in pristno priznano izborno vino kakor tudi za dobro marčno pivo.

833 1-1

Z najodličnejšim spoštovanjem

Antonija Koutny.

Vabilo

IX. redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Št. Vidu pri Zatičini“

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, kateri se vrši

v nedeljo 7. maja 1905 ob 3. uri popoldne v Št. Vidu štev. 2.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskega pregledovalca.
3. Odobritev računskega sklepa za l. 1904.
4. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njega namestnika.
5. Prememba pravil.
6. Slučajnosti.

Ako bi bil ta občni zbor radi nezadostnega števila zadrugnikov nesklepčen, vrši se pol ure pozneje drugi občni zbor, ki bode sklepal brez ozira na število navzočih zadrugnikov.

807

Odbor.

Vabilo

835 1-1

X. redni občni zbor

Posojilnice v Košani,

registrovane zadrugne z neomejeno zavezo, kateri se bode vršil

v nedeljo dne 7. maja 1905. ob 3. uri popoldne v dvorani posojilničnega poslojja.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računov za leto 1904.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Poročilo o reviziji.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

lščem 708 (3-3)

majhno stanovanje

za 2 osebi v sredini mesta, l. nadstropje, z 1 sobo in kuhinjo, za avgustov termin.

Ponudbe na upravnishvo „Slovenca“.

Restavracija „Drenikov vrh“.

Ob pričetku sezije usoja si udano podpisani slavnemu občinstvu naznanjati, da bodem točil garantirano pristna vina, kakor cviček iz krške okolice kupljen v pokuševalni kleti, dalje belo staro vino iz kleti prevzv. gospoda biskupa Strossmayer-ja Djakovo, kakor tudi pristna gorishko rebuljo. — Pivo gosp. bratov Koslerjev. — Izborna mrzla in gorka kuhinja, dobra kava in čokolada.

K obilnemu posetu vabi 741 5-4

Alojzij Rus

restavrater na „Drenikovem vrhu“.

Dunaj-

ske želodčne kapljice, vetrove odganjajoče in želodčni krč utešujoče priznano uspešno ljudsko zdravilno sredstvo. Steklenca 20 vin., 6 steklenic 1 K.

Odvajalne kroglice, posrebrene, učinkujejo očiščujoče, ne da bi povzročile bolečin. Skatljica 70 vin. — Dobita se v lekarni Mardet-schlaegerja, kemika pri zlatem orlu v Ljubljani na Jurčičevem trgu poleg železnega mostu.

Zaloga kozmetičnih preparatov „Ada“ (oblastveno zavarov.): Ada-milo, Ada-kream, Ada-ustna voda, Ada-zobni prašek, Ada-voda za lase in Ada-pomada. 42-6

Za našo tovarniško pisarno

iščemo gospodično Slovenko s splošno naobrazbo (trgovska ni pogoji). Plača 80 K mesečno.

820 2-1 Vydrova tovarna hranil, Praga VIII.

Organist in cerkovnik

dobi službo do 15. junija pri župni cerkvi na lgu. 801 2-2

Prednost imajo oni, ki zamorejo prevzeti ali voditi prodajalno v isti hiši.

Založnik c. kr. drž. uradnikov.

Ljubljana J. KEBER Ljubljana
Stari trg št. 9 Stari trg št. 9

priporoča svojo tovarniško zalogo 583 52-20

suknenega, platnenega in perilnega blaga po izredno nizkih stalnih cenah.

♦♦ Potrebščine za krojače in šivilje. ♦♦

„Pri dobrem pastirju“.

„Pri dobrem pastirju“.

Radi

izredno prenapoljenega skladišča prodajam vse blago pod lastno ceno:

Obleke za gospode, dečke in otroke

iz najmodernejšega blaga in najlepše prikrojene. Izvirni angleški površniki in športne sukne najnovejših modnih barv, kakor tudi angleški modni telovniki od 3 K naprej. 733 6-6

Istotako velika izbira klobukov in slamnikov, srajc in kravat.

Damske volnene obleke

najnovejše fačone že od 10—K, kakor tudi jopiči, paletoti, mantile, plašči, krila, bluze najnovejšega kroja po čudovito nizkih cenah.

Angleško skladišče oblek O. Bernatovič, Ljubljana.

V pred- in po sezoni znatno znižane cene. Sezona maj-oktobra. (Oktober-april zimsko zdravilišče.) Mineralna in glinasta kopel **Daruvár** v krasni dolini slavonskega srednjega pogorja.

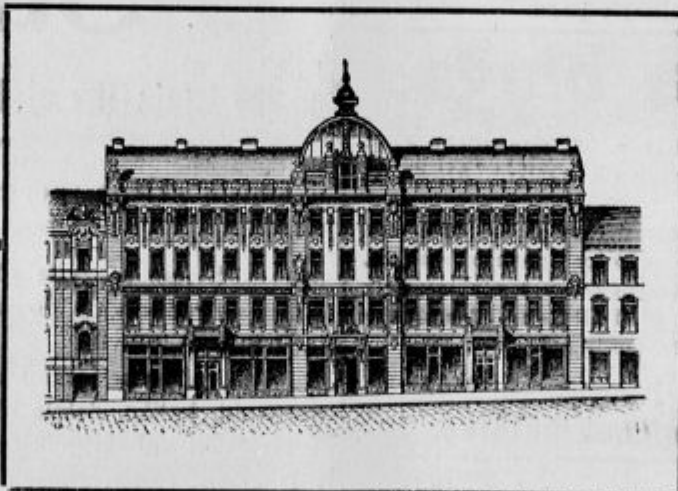
Postaja južne železnice, direktna zveza z Budimpešto in Dunajem.

Železnate kopeli in kopeli v glini. — Temperatura vrelca 34° — 50°.

Marmornate, porcelanaste, zrcalne kopeli ter kopeli v barjevini in zdravljenje z mrzlo vodo, fango oddelek zadelovanje z zdravilnim blatom. Neprimerljiv uspeh pri vseh ženskih boleznih, dalje slabokrvnosti, revmatizmu, trganju in tudi živčnih boleznih. Lepo prirejene sobe, čitalnica, izborna zdraviliška godba, knjižnica, Lawn-Tennis, kegljišče in druga zabavišča. Krasni izprehodi v senčnatem parku z obmejnim gozdom. Zanimivi izleti. Najnižje cene. Izborna hrana v kopališkem hotelu I. razred K 92—, II. razred K 72 na mesec. Prospekte in pojasnila daje radevolje 711 (9-2)

Ravnateljstvo kopališkega zakupa Daruvár.

Naznanilo preselitve.

Mestna hranilnica ljubljanska

preseli se iz dosedanjih uradnih prostorov v mestni hiši na Mestnem trgu v svojo lastno palačo v

Prešernovih ulicah šte. 3

(prej Slonovih ulicah)

I. nadstropje, kjer prične uradovati dne 1. maja letos.

V Ljubljani, dne 21. aprila 1905.

Ravnateljstvo

„Mestne hranilnice ljubljanske“.

831 4-1

Hotel Lloyd.

Velikonočni ponedeljek
dné 24. aprila 1905

povodom

otvoritve vrta koncert

mestne društvene godbe
od 9. do 12. ure opoldne.

—O— 829 2-2

Vstopnina prosta.

Otvoritev le pri lepem vremenu.

Hlodov

vsake vrste, kakor dolžine in od 20 cm. naprej debelosti

kupi se

proti takojšnji gotovini, začeni od 20. t. m. — Povabi se torej vse napravitelje hlodov, kakor tudi posestnike gojzdov, naj se obrnejo s pismeno ponudbo za kolikor si bodi blaga na trvdko 255 b (14)

Anton Deghenghi v Ljubljani.

Za pomladno zdravljenje.

Prvi pomladanski tedni so navadno čas, v katerih se liče, da se popravijo motenja v telesnih funkcijah, katera je povzročil način zimskega življenja; v ta namen opozarjamo na

MATTONI
GIESSHÜBLER

To kislice zdravniki posebno priporočajo za popolno domače zdravljenje, zlasti pa tudi za predzdravljenje za toplice Karlovi vari, (VI.) Marijine in Frančiškove kopeli. 38 1

GIesshübl Sauerbrunn, tel. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih serijskih prodajalnicah in trgovinah s jestvinami in dom. Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lasnik-u Ljubljani 32 52-15

Postranski zaslužek.

Stara, med najboljše šteta avstrijska življenska zavarovalnica namešča povsod ugledne in spoštovane osebe obojega spola kot zastopnike ali pa kot zaupne sotrudnike. Malo truda, pa dosti zaslužka. Primerno zlasti za uradnike, učitelje, trgovce, potovalce itd. — Reflektantje naj naznanijo svoj naslov upravnishvu tega lista pod šifro „Pošten in dober zaslužek“. 565 5-5

Urarskega pomočnika

sprejme takoj

Gabrijel Ambrožič na Jesenicah, Gorenjsko. 804 5-4

Nova Panonija! Radovljica!

Kdor hoče piti doma zdravo, čisto naravno vino dobi ga pri podpisanemu, in sicer: Rudeče navadno vino lit. 24 kr. Pinelo „ 34 „ Istrski teran „ 36 „ Proseško vino v buteljkah.

Odjemalcem v mestu in na deželi se toplo priporoča 810 3-2

Fran Fajdiga v Radovljici na trgu št. 37 nekda „Pri Joži“.

Ustanovljeno 1. 1842.

Slikarja napisov
Stavb. in pohištvena pleskarja.
Velika zbirka dr. Schönfeldovih
barv v tubah za akadem. slikarje.
Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

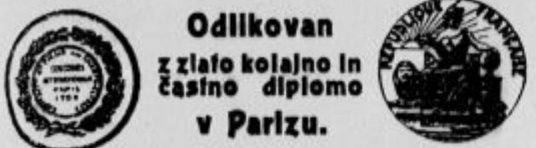
Prodajalna in komptoir: Telefon 154. Delavnica:
Miklošičeva cesta št. 6 Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno 1. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano rečno in fino po najnižjih cenah.

1966 52-23

Odlikovano
z zlato kolajno in
časno diplomom
v Parizu.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

— izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Lepo stanovanje

v solnčni legi, obstoječe iz 2 sob,
kuhinje, jedilne shrambe in kabi-
netom, ter s porabo perilnice in del
vrta je na „Dunajski cesti št. 60“
maj-terminom za oddati. 756 5-3

Vsled bolezni se dá v najem

gostilna s stanovanjem, hlevom
in dvoriščem za voznike

na glavnem trgu v Škofjiloki

Več se poizve v Škofjiloki št. 19. 791 3-3

Zavod za rezanje sekiric
(Notenstecherei)

J. POTOBSKY

v GRADCU, Annenstrasse 35

se priporoča gospodom profesorjem in orga-
nizmom za vsa v godbeno stroko spadajoča
dela v najtočnejšo izvršitev. 735 3-2

Fr. Wagner

mizarski mojster

Ljubljana, Gradišče 6

se priporoča slav. občinstvu v izdelovanje
prodajalnih, pohištvenih in kuhinjskih
oprah ter vsa druga mizarska dela in
popravila, kakor tudi polaganje in čiščenje
parketov.

Izdeluje se hitro, natančno, trpežno in
po najnižjih cenah.

Sprejme se tudi

mizarski vajenec

580 6

s hrano.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, korsetlje, prte itd

vsih vrst, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzemam
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji cenah
bandera in vse druge obleke.

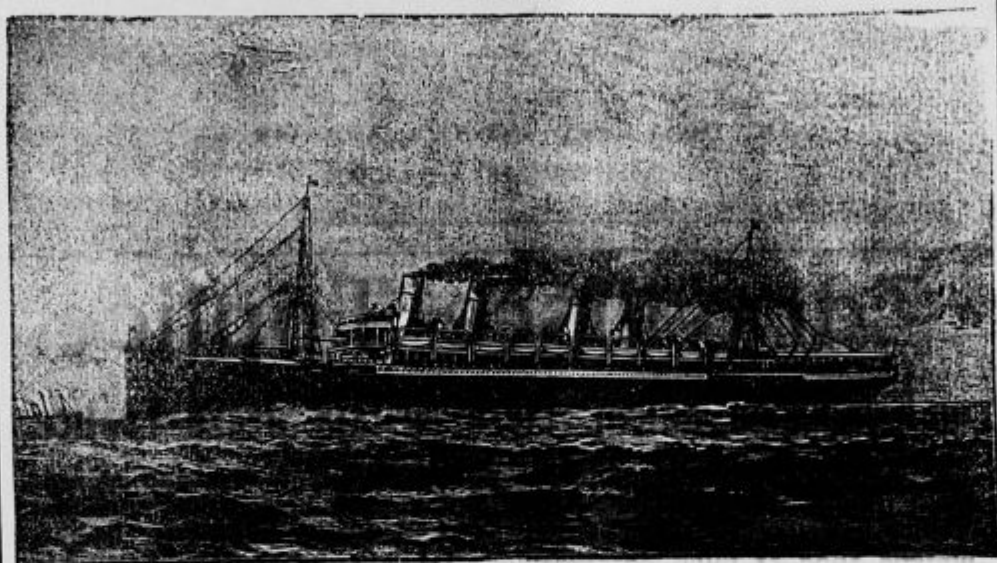
Prečastite gospode prosim, da se blagovolijo pri naročilih
srediti na domačo trgovko ter ne vračajo tujih tvež, dra-
žin in potujočih agentov.

Zagotavljam hitro in najpustenejšo postrežbo in najnižje
cene. Sadržuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim počevanjem se priporoča 1565 26-14

Ana Hofbauer,

mejteljica zaloge cerkvene obleke, prodaja in posoda
v Ljubljani, Welfove ulice 4.

Iz Ljubljane v New York

Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“,
(največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen pri meni ne povišajo cene
amerik. železnic.

Eduard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35

1361 37

nasproti stari „Tišlerjevi“ gostilni.

Stari trg št. 1.

Pozor!

Stari trg št. 1.

Zaradi drugega podjetja opustim svojo

manufakturno trgovino

in bodem odslej razprodajal po izvanredno znižanih cenah vse v trgovini se
nahajajoče predmete, suknene modnega in perilnega blaga, platno za
rjuhe, najboljše cvilhe za matrace, kovtre, koce, tepihe in preproge itd.

Blago je vseskozi sveže in zanesljivo dobro.

645 — 4

S spoštovanjem

Franc Dolenc Stari trg št. 1.

„Katoliška bukvarna“

v Ljubljani.

715 3

Za šmarnično opravilo:

Kerčon, Salve Regina ali razlaganje mo-
litve „Češčena bodi Kraljica“. Usnje s
poštnino K 2-20.

Kerčon, Marija podoča pravice. Šmar-
nice. Usnje s poštnino vred K 2-20.

Gođec, Nove lurske šmarnice. Francoski
spisal Henrik Lassere. Usnje s poštnino
vred K 2-20.

P. Ladislav, Šmarnice. Marijine čednosti
in dobrote (usluge) po Patisu in Sche-
persu. Usnje K 2-20.

P. Hattler — P. Ladislav Hrovat, Šmar-
nice. Premišljevanja o Srcu Marije. —
Platno K 2-—.

Volc, Marija v predodobah in podobah,
Šmarnice. Usnje K 2-20, zlata obr. K 2-60.

Navedene šmarnice se dobijo v „Kato-
liški bukvarni v Ljubljani, kakor tudi v
knjigarni J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Dalje priporočamo:

Hattler, Der Mai-Monat. Der Verehrung
des reinsten Herzens Mariä gewidmet.
Platno s poštnino vred K 2-60.

Der Marienmonat von Ars. Betrachtungs-
und Gebetbuch. Aus dem Französischen
übersetzt und mit einem Gebetsanhang
vermehrt von Pfarrer Benedikt Bury.
Platno s poštnino vred K 3-20. — S po-
dobo blaženega župnika iz Ars „Vianney“.
V šmarnično berilo je vpleten tudi živo-
pis tega pobožnega duhovnika.

Freund, Die Marienverehrung. Mai-Mo-
natspredigten. S poštnino K 2-60.

Diesse, Maria, der Christen Hort. Pred-
igten über die hochgebenedeite Mutter
des Herrn. 2 zvezka K 9-60.

Lepo stanovanje

za takoj ali 1. avgust
se odda mirni stranki.

799

Naslov pove upravnistvo.

Rane

vsake vrste se morajo skrbno varovati pred
vsako nesnago,

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v
zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Ze 40 let se je iz-
kazalo mešano vialno mazilo, tako imenovano praško
domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za zdravo-
to vdranje rane čiste, olvaruje isto, olajšuje vnetje
in bolečino, hlađi in pospešuje zaceljenje.

— Razpošilja se vsak dan. —

1 pusica 70 vin. Proti pred-
plačilu K 3-16 se pošljejo 4
pusice, ali K 4-60 6 pusice po-
štine preste na vsako postajo
avstro-ogrske monarhije.

Vsi deli embalaže imajo
zakonito deponovano
varstveno znamko.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj

lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Malá strana; ogei Nerudove ul. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljub-
ljani so dobi pri gg. lekarnikih: G. Piccoli, U.
pl. Trakóczy, M. Hardetachläger, J. Mayr.

431a 20-3

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

532 6-6

uljudno naznanjata, da sta zalogo za spomladansko sezono tako v

konfekciji za dame, kakor tudi v oblekah za gospode, dečke in otroke

popolnoma na novo popolnila in vabita cenjene odjemalce k obilnemu obisku.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Pozor! Pozor!

Za velikonočne praznike

kakor tudi potem vsako nedeljo in praznik se bode točilo v restavraciji na

„Zelenem hribu“

Dolenjska cesta šte. 23,

polet Auerjevega marčnega piva tudi na črno na bavorski način pripravljeno pivo.

Za mnogobrojni obisk se najuljudnejše priporoča 814 1-1

Fran Remic, restavratel.

Hotel „pri slonu“, Ljubljana.

Nepreklicno podaljšano do 28. aprila.

Prva brezplačna ameriška

preiskava oči.

Za vsako oko prava in natančno primerna

očala

določa moj pat. amerik.

aparati za preiskavo oči.

Prva očala morajo biti dobra!

825

Oskar Hirschmann.

Izurjena postrežnica

se išče za dopoldanske ure.

Oglasiti se treba na Bleiweissovi cesti šte. 5, II. nadst. Ljubljana. 806 1-1

Mlekar,

oženjen, brez majhnih otrok za prevažanje mleka v Ljubljano,

kateri je trezen in pošten, se takoj sprejme. Mesečna plača za oba 36 gld., prosto stanovanje in drva ter 1 1/2 litra mleka na dan. Ponudbe z dobrimi izpričevali sprejema Karol Lenčič na Laverci p. Ljubljani. 779 (4)

1. a mast

1 kg 78 v poljubni množini razpošilja franko 688(29-11) Lad. Urban i dr. Praga-Žižkov.

Nov dohodek

vsakomur. Zahtevajte brezplačno dopisni mojega umetno izvršenega projekta Angyal Ignatz Budimpešta, Kerepeserstrasse 6. 792 10-3

Stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in pritliklami se odda v najem. Odda se tudi hlev z zraven spadajočimi prostori; vsako zase ali vse skupaj.

Prodaja se tudi

celo posestvo

in sicer hiše šte. 32 in 33 v Hradeckega vasi s stranskimi poslopji, dalje njivo, travnikom pred hišo, vrtom in gozdom poleg hiše.

Lastnik prodaja iz proste roke zaradi preselitve ter se izvedo pojasnila pri njem. 643 4-4

Dr. E. Šlajmer

odpotuje za en teden.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko kjučavničarstvo.

Hidralične vidre in sesalke

JOSIP WEIBL

J. Spreitzer-ja nasl.

LJUBLJANA, Slomškove ulice 4.

priloga se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajitve mize, ograje na misodvoru, obmejno omrežje, večna vrata, balkoni, verande, stolpne kviže, štedilnike, strelovode, železna okna, železne strešne stole itd.

Specijaliteta: vajeniški zastori in sočinne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

1055 52-43

Štev. 5275.

Razpis.

816 3-1

Podpisani deželni odbor razpisuje službo

okrožnega zdravnika

na Grosupljem z letno plačo 1600 K in aktivitetno doklado 200 K.

Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru do

15. maja 1905

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bo le na take prosilce, ki so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnišnici.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 18. aprila 1905.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, dolnj. železn. postaja Straža-Toplice.

Akrato-vrelec 38° C. Voda za pijačo in kopanje. Izredno uspešno proti trganju, revmi, ischias, nevralgiji, kožnim in ženskimi boleznim. Velike kopelji, separirana kopališča in močvirna kopališča. Bogato urejene sobe za tuje, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdov bogata okolica. Dobro in cene restavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. Prospekte in pojasnila daje brezplačno

774 8-1

Zdraviliška uprava.

Razpis

o oddaji nove šolske stavbe za štirirazredno ljudsko šolo v Begunjah pri Cerknici.

Javna dražba se bo vršila dne 7. maja ob 1. uri popoldne v šoli. Podjetje se bo oddalo skupno ali posamezno, kakor bo bolje ugajalo stavbenemu odboru.

1. Zidarska dela	30.060-00 K
2. Kamenoseška dela	930-51 "
3. Tesarska dela	5.499-54 "
4. Strešna dela	1.809-05 "
5. Kleparska dela	555-93 "
6. Mizarska dela	2.657-78 "
7. Ključavničarska dela in železje	2.550-88 "
8. Pleskarska dela	363-35 "
9. Steklarska dela	1.012-76 "
10. Slikarska dela	344-63 "
11. Lončarska dela	1.040-00 "
12. Šolska oprava	1.214-90 "
13. Rolet	329-60 "
14. Drvarnica	623-11 "
15. Vodovod in strelovod	420-00 "

Skupaj 49.412-04 K

Za udeležitev dražbe skupnih ali posameznih del zadestuje 3% varščina dotične razglašene vsote; oni pa, kateri prevzame delo, mora popolniti 10% varščino pred podpisom pogodbe. Stavbeni pogoji, stroškovnik in načrti so na ogled v šoli krajnega šolskega sveta do dražbenega dne.

Krajni šolski svet in stavbeni odbor v Begunjah pri Cerknici,

dne 19. aprila 1905.

821 2-1

Manufakturna trgovina

Česnik & Milavec

Ljubljana, Lingarjeve ulice

se priporoča in naznanja slavn. občinstvu, da sta popoloma založena v krasni

novosti splošni mladinski in letni oblek.

Postrežba strogo solidna!

**Najboljša, najlepša in najcenejša
ura sedanjosti**

Prave Roskopf-double-zlate Savonnet

remontoir s sidro

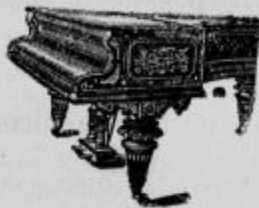
so najnovejše Roskopf-ure. Te ure imajo izborni in zamčeno, precizno kolesje s sidro so dvojno pokrite s 3 zelo močnimi plašč iz double-zlate z avtomatičnim pokrovom. Double zlate je zlatu podobna kovina, ki nikdar ne izgubi te podobnosti. Te ure splošno občudujejo radi krasne izvršitve in senerazlikujejo od pravih zlatih ur.

Cena 5 gld.

K temu primerna dvojna verižica za gospode iz double-zlate gld. 1-50. Vsaki uri je priloženo tri-

letno pismeno jamstvo. — Pošilja proti povzetju Josip Spiering, Dunaj I., Postgasse 2 51. 406 10-8

A. Kracmer zaloga klavirjev
Ljubljana, Sv. Petra cesta 6

priporoča popolno zalogo kratkih klavirjev mignonov in planin

najbolj renomiranih firm po najnižjih cenah. Preigra i klavirji, solidno in

stanovitno prenamerjeni so vedno v zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; Br. Stingl, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjaško in preskrbno in varčunavajo najcenejše. 1517 52-32

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista priznala niti evropski ceni ter je velika tovarna srebrnih prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6'60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic in anega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavčnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorja čašič za poudarilo;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor;
- 42 komadov skupaj samo gld. 6'60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6'60. Američansko pat. srebro je znano, je skoki in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 24 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji, zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržke znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

ženitovanijska in priložnostna darila kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1469 47

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasno garnituro jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

St. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški sodavnik.

S poslanim namiznim orožjem sem zelo zadovoljen. — Mihael Kovarčević, ravnatelj pomo in uradov dež. pri vladi v Sarajevu. — Sarajevo 22. okt. 1904

Dober zaslužek!

Prva dobrodoča moravska tovarna predpasnikov

išče zastopnika

proti visoki proviziji.
Direktna ponudba na **Tovarno predpasnikov** v Iglavi (Iglauer Schürzenfabrik) Moravsko. 822 1-1

„SLOVENE“

se prodaja

odslej v naslednjih tobakarnah, ozir. trgovinah:

V Ljubljani:

Bizjak Ivan, Boboričeve ulice 10; Blaznik Lovro, Stari trg 12; Blaž N., Dunajska cesta 12; Česnovar Lovro, Kolodvorske ulice 33; Dolenc Helena, Južni kolodvor; Elsner Marija, Kopitarjeve ulice 1; Fuchs H., Marije Terezije cesta 14; Kališ Alojzij Jurčičev trg 2; Kanc Albin, sv. Petra cesta 14; Kristan Ivan, Resljeva cesta 24; Kuštrin Agneza, na Bregu 6; Mrzlikar Avg., Sodnijske ulice 4; Omejc Terezija, Karlovska cesta 32; Pihler Ivana, Kongresni trg 3; Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101; Saje Anton, Dunajska cesta 19; Sever Marija, Gosposke ulice 11; Sušnik Josipina, Rimška cesta 24; Swatek Jos., Mestni trg 25; Soukal Fran., Pred škofijo 12; Tenente Rud. Gradaška ulica 10; Tonich Ivana, Florijanske ulice 1; Velkavrh Antonija, Sv. Jakoba trg; Vesel Andrej, Prešernove ulice 20; Vrhovc Ivan, Sv. Petra cesta 52.

Na Bohinjski Bistrici: Mio Grobrotek, trg. V Celovcu: Josip Sowa, prodaja časnikov. V Cerkljici: Ivan Lavrič, trgovec.

V Gorici: Jos. Schwarz, Šol. ulice 2.

V Hrenovicah: Štefan Dužnik, trgovec.

Na Hrušici pri Jesenicah: Katarina Krivc.

V Idriji: Valent. Treven, trgovec, 102.

Na Javorniku: Leopold Zoré, trgovec.

V Št. Jerneju! Fran. Novoselc, trgovec.

Na Jesenicah: Adela Baloh.

V Kamniku: Fran. Šubelj, trgovec, 39.

V Kranju: Karol Florian, knjigotržec.

V Kropi: Ignacij Ažman, trgovec.

V Leskovcu pri Krškem: Franc Starec, trgovec.

V Litiji: Oroslov Bric, pekovski mojster.

V Logatcu: Maks Japelj, trgovec.

V Novem mestu: J. Krajec nasl., knjigo-tržnica.

V Postojni: Helena Orešek, trg., 76.

V Radovljici: Oton Homan, trgovec.

V Ribnici: L. J. Vendelin Stare, trgovec.

V Sodražici: Marija Krnc v Kmet. društvu.

V Spod. Šiški: Maks Lavrenčič, trgovec, 3.

V Starem trgu pri Rakeku: Ivan Turk (konsumno društvo).

V Škofjiloki: Janez Potočnik.

V Št. Petru na Krasu: Fran. Novak.

V Trnovem, Notr.: Franc Cvetnik (kmetijsko društvo).

V Trstu: Mih. Lavrenčič, Piazza Caserma 1.

V Vipavi: Fran. Silvester, trgovec.

Na Vrhniki: Franciška Opeka, trgovina.

Na Zidanem mostu: Mary Peterman, kolodvor.

Preprodajalci popust!

„Andropogon“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zg. Poljskava.)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osi-velih aopt svojo nekdanjo naravno brado. — Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gosp. Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy, Anton Kanc in Ernst Sark v Ljubljani, A. Rant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Hiša

z vsemi gospodarskimi poslopji ter orodjem in živino, kakor tudi 12 oral njiv in 4 oral travnikov, 10 oral gozda se takoj proda iz proste roke po zelo ugodnih cenah. 703 (3-8)

Več se poišče pri lastniku Andreju Ingliču, Selo 11, pri Ljubljani.

8 HP Izvirni Otton-ov

motor na bencin

dobro ohranjen in porabljen se proda premenjenega obratovanja. 823 1-1

Prijazne ponudbe pod oznakom „pri-ložnostni nakup“ na upravništvo tega lista.

Zaloga čevljev

Julija Štor v Ljubljani

v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih golsserskih gorskih čevljev.

Elegantna, skrbna izvršitev po vseh cenah. 771 52-2

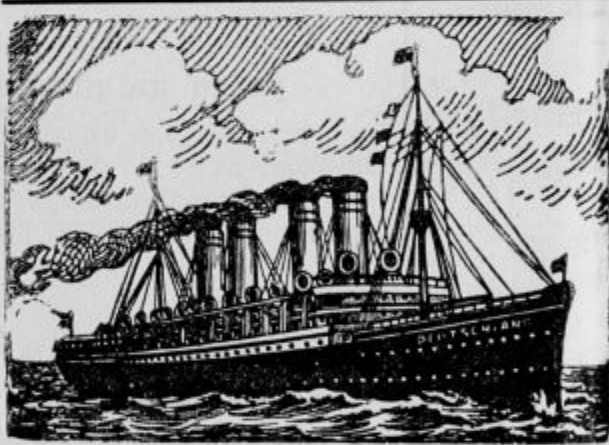
C. kr. rudniški zdravnik

dr. Milan Papež v Idriji

stanuje v novo zidani erarični hiši št. 328.

Zdravniška ordinacija

od 9.—10. ure dopoldne in od 2.—3. ure popoldne. 722 3-3

Zastopnik: **FR. SEUNIG, Ljubljana**

31 Dunajska cesta 31

HAMBURG-AMERIKA

Iz Ljubljane v

Novi Jork.

Odhaja se iz Ljubljane vsak ponedeljek, torek in četrtek v tednu. 1503 52-33

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo 6 dni.

Pojasnila po večkrat brezplačno.

Josip Makovec

sobni slikar in črkoslikar

stavbeni in pohištveni pleskar, c. kr. državne železnice, založnik c. kr. državnih

uradnikov.

818 4-1

Ljubljana.

Delavnica:

Kolodvorske ulice 6.

Ceno Čaško posteljno perje

5 kg novega skubljenega K 9 60, bolj-šega K 12—; belega, jako mehkega, kron 24—; snežnobelega, mehkega, skubljenega K 30—; kron 30—. Po-šilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.

Benedikt Sachsel, Lebes 159

817 p. Plzen na Češkem.

Ali že veste?

Naroči se lahko tudi sama sobotna izdaja „Slovenca“ Stane le 7 K na leto. 1950 0-6

Kmetovalci!

Mastin

za prašiče, pujske, krave, teleta, vole, ovce, perutnino, konje.

Le pod tem imenom, katero je zakonito zavarovana znamka, dobite zanesljivo pristni doktor pl. Trnkoczy-jev kranjski redilni prašičji prašek. Najboljši dodatek krmi, zdravo in dietično sredstvo za pitanje. Ta zdravi dodatek krmi je dobil tisoče zahvalnih pisem. Na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju najvišje medajle. — 1 zavojev velja 50 vinarjev in se dobi pri vseh trgovcih; po pošti po 5 zavojev iz glavne zaloge: Lekarna Trnkoczy, Ljubljana. Trgovci itd. dobijo popust. 1963 26-12 D 2

826 3-1

Sprejemem

takoj ali s 1. majnikom

krepkega

vajenca.

MARIJA ČERNE, velemesarja v Ljubljani.

Zahtevajte pri nakupu

671 60-70

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto

in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva!

se povsod

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobika. — Promese za vsako žrebanje.

Kulantna zvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseganje kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 18 150-44

Franc Stupica

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1

zraven Figovca,

trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in špecerijskim blagom

priporoča:

471 7

Portland- in Roman-cement, železniške šine in traverze za oboke,

štorje za strope, strešni klej, izolirne plošče, razne štedilnike in peči, kovanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno, pocinjeno in cinkasto pločevino, mrežo za sejanje peska, mrežo in bodečo žico za ograjo, ter vse druge stavbene potrebščine, vodne žage, samokolnice, nagrobne križe, tehtnice in uteže.

orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače in ključavničarje.

Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnoj- nico, železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljavo vode.

Ročke za mleko, stroje za posnemanje mleka, oprave za mlekarne, lične kletke, razno kuhinjsko opremo.

Velika zaloga slamoreznic, mlatilnic, gepeljnov, čistilnic, tri- jerjev, preš za grozdje in sadje, strojev za košnjo, plugov in bran.

Preproge za vozove, svetilke za kočije. Semena za poljedelce, poljski mavec, svetovnoznani redilni prašek za živino, korenine in fibris za izdelovanje ščeti in čopičev.

Vedno sveže špecerijsko blago in razne rudninske vode!

Novosti

1647 30

modnega
svilenega blaga

= nakitja =
največja izbira

pri

Alojziju Persché

Pred škofijo št. 21. Ljubljana.

J. Soklič

v Ljubljani, Pod Trančo št. 1
priporoča preč. duhovščini in slavnemu ob-
činstvu v mestih in na deželi 533 12-4

izborno svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, tu-
rističkih klobukov, čepic po raznovrstnosti
blaga po primerno nizkih cenah.

Tovarniška zaloga lodnih klobukov

c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradcu.

Brzjav!

Anton Schuster

Ljubljana

Špitalske ulice št. 7

priporoča novosti v

konfekciji za dame
in deklice, bluže in
deške obleke, mo-
dno blago za dame
in gospode, voile,
satin, levantin, pre-
proge, najboljše
platno, Chiffon pe-
rilo in kravate za
gospode.

469 15-7

Solidno blago! Nizke cene!

Vzorci na zahtevanje poštne prasti.

Kdor je vajen piti kakao, naj
v svoj prid poizkusi novo vrsto

Ivana Hoffa
KANDOL-KAKAO

ki zaradi svoje neznatne tolsca-
tosti ne moti prebavljanja, ampak
je jako lahko prebaven.

Kandol-kakao
ima mimo vseh drugih
kakaovskih vrst vrhunskega to-
odločilno prednost, da je ob
najboljšem okusu
dokaj cenejši in zaradi zdru-
žitve s sladom tudi jako
redilen.

Kdor poizkusi Kandol-kakao, ga rabi trajno.

Zavoji po 1/4 kg 90 vin. se dobivajo
» » 1/8 » 50 » v vseh trgovinah
s špecerijskim in
kolonialnim m-
blagom

Pristen samo v zavojih z levjo znamko.

A. Primožič, Ljubljana, Mestni trg 25

V soboto 4. marca pričeniš

400 104-14

pride na prostovoljno prodajo

najnovejšo blago za damske pomladne obleke, svileni blagi
za bluže, paletu- in dežne plašče, ca. 200. kom narejenih
svilenih bluz od gl. 3-50 višje; fini francoski batisti in pe-
rilni zefiri od 16 kr. dalje. Posteljne preproge in garniture,
peluche preproge od gl. 1-65 višje; perilo za gospode
in dame radi

popolne opustitve trgovine.

Ker se blago naglo razprodaja, ne razpošiljamo nikakih
vzorcev, nasprotno si pa vsakdo blago lahko ogleda.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19. v Medjatovi hiši v pritličju Dunajska cesta št. 19.

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pri-
delkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbam in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:
 - a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za
slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim pla-
čilom zavarovalnine po 50 vin., 1, 2, 3 in 4 K in daje po nepri-
siljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice
zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
 - b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in
nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarova-
nja vsake vrste.

28 26-22

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti proviziji nastavlja spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Svoji k svojim!

Slovenci! pristopajte k domači zavarovalnici!

Velikonočna priloga

„SLOVENCA“ št. 93, dne 22. aprila 1905.

Velika noč v krščanski starodavnosti.

Velika noč — ta beseda po dolgem postu še dandanes vradosti srca vseh vernikov. In tudi nekdanj ni bilo drugače. Najlepša pa je bila Velika noč — „no x m a g n a“ so jo imenovali Rimljani, za katehumene. Dolga je bila priprava — eno leto, dve leti — mnogo hrepenečih dni zlasti v zadnjem postu, sedaj je napočila noč, ki jih bo odela v mistično oblačilo krstne nedolžnosti...

Zamislimo se nazaj v tiste čase. L. 325 je bila v Rimu prekrasna Velika noč. Prejšnje leto je papež Silvester posvetil lateransko baziliko in to leto se je vse zgriinjalo proti Lateranu. Pač so še stala o potih peganska svetišča in tuintam je poganski duhovnik s sovražnimi pogledi zrl na mimo-hiteče in mnog senator je stisnil pest in v mračni duši proklel cesarja Konstantina, ki je malo let prej (313) dal svobodo krščanstvu.

A bazilika lateranska se je polnila. Prihiti so Rimljani, prihiti so Grki, čez morja so pripluli, prihiti so barbarji v pisanih nošah, da bi nocoj v lateranski baziliki prejeli sv. krst. Tisoče in tisoče ljudi je sprejela vase mogočna bazilika. Odrpelo se je pet velikih vrat, pet širnih ladij se je odrpelo nebrojnim množicam. In množice se valovale med stebrovjem, ki je ločilo petero ladij. 1)

Kar spreleti šum te množice in hipoma utihne. Iz dalje se začuje petje. Pojoč litanije prihaja papež z duhovščino v cerkev. Tedaj stopi na ambon diakon v beli dalmatiki. Še dandanašnji človeku seže globoko v dušo in mu vzbudi neizrečna čustva velikonočni „Exultet“.

Tedaj še ni bilo tako določene oblike za veselo velikonočno blagovest. A bili so že prvi odlomki veličastne himne Kristusu, himne velike noči, ki je zrla veliko čudo vstajenja, himne Luči, ki razsvetljuje od tedaj ves svet. In tedaj je diakon prižgal velikonočno svečo, simbol večne Luči. In od velikonočne sveče se je užgala lučka za lučko, in lučka za lučko je zabliskala v veličastni baziliki. Zaplamtele so mramorne stene, zasijalo je blesteče stebrovje, zalesketali se zlati stropi. Vsa bazilika je plamtela v lučkah in lučce radosti so se vžigale tudi v vseh srcih. Iz pozlačene apside je na to morje luči resno gledalo obličje Zveličarja sveta.

Začela se je zadnja priprava na krst. Diakoni so brali prerokbe, v katerih se kaže tako lepo, kako je Bog vodil izraelsko ljudstvo in je pripravljaj na prihod Očrešenikov, na odrešenje in posvečenje. Med presledki je ljudstvo prepevalo psalme. Tudi te prerokbe bere cerkev še dandanašnji na veliko soboto. „Kakor hrepni jelen po mrzli studenčnici, tako hrepni moja duša po tebi, o Bog!“ S tem psalmom se izzvenele prerokbe in papež z duhovščino in katehumeni je šel v procesiji v krstilišče.

Še dandanes je ohranjeno lateransko krstilišče, prekrasna kapela na rdečih granitnih stebrih. Izpod kupole je visel tedaj srebrn golob, simbol sv. Duha. Na mogočnem kandelabru je stala zlata svetilka, polna dišečega balzama, ki je gorel in razsvetljeval krstilišče. Sredi kapele je bila obširna globel-kamenica in vanjo je žumela voda izpod srebrnega jagnjeta z napisom: Glejte jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta. Stali so ob robu tudi trije kameniti jeleni in iz ust so jim brizgali vodni curki v globel. Okrog globeli so se ustavili verniki z gorečimi svetilkami. Tedaj je papež blagoslovil krstno vodo. Potopil je vanjo velikonočno svečo in jo zopet dvignil, iz zlate posode pa je razlil posvečenega olja na vodo. Arhidiakon je zaklical imena

Vstajenje.

Thorwaldsen.

katehumenov. Stopili so pred papeža in vsak je še enkrat izpovedal svojo vero.

Ve.o krščansko. — Papežu Silvestru so solze stopile v oči, ko je gledal to mlado četo, kako je hrabro izpovedala svojo vero. Ah da! Papež je dobro vedel, kaj to pomeni. Kaj pa je bilo od tedaj, ko je za to vero tekla krščanska kri? Bil je tedaj prezbitar, ko so l. 303 in 304 izšli strašni edikti cesarja Dioklecijana. Tisoče kristjanov je umrlo v strašnih mukah — in, ah kako bi mogel pozabiti tistih dni? — mnogo jih je tudi odpadlo. Žrtvovali so bogovom ali vsaj molčali so, ko so sorodniki rekli, da so žrtvovali, in z molkom so rešili življenje, a zatajili Kristusa. Kriste, smiluj se! Celo dva diakona sta izročila poganom svete knjige. Preganjanje je porušilo premnogo svetišč, uničilo arhiv in biblioteko rimske cerkve, z njo tudi zapiske o sv. mučencih. Cerkev se je morala zateči zopet v katakombe. A preganjanje se ni ustavilo niti pri grobeh, ki so sicer tudi poganom bili nedotakljivi. Ah, kako bi pozabil tiste strašne Velike noči, ko so preganjavci vdrli tudi v katakombe sv. Kaliksta? Noč je bila in spodaj pod zemljo v katakombah so se vršile svete skrivnosti. Papež Marcellin je krstil katehumene in obhajal svetotajstva krščanska. Dvigalo se je dišeče kadilo in nebroj lučk je migljalo v podzemski kapeli o grobu sv. Cecilije in o grobeh papežev in dalje po temnih rovih. Petje psalmov se je skrivnostno glasilo in zamiralo v temnih daljah. Čuj! Tedaj je nastal hrup, v dalji so zaplamtele baklje, vojščaki so vdrli v katakombe; grobarji so hiteli od rova do rova, ugašali svetilke, ki so brlele v stenah in kazale pet; začeli so z mrlično naglico zasipati vhode v najdražja grobišča mučencev... Grobišča so rešili, a niso mogli rešiti živih. Novi mučenci in nove mučenke so padali na tla katakomb. S krvjo so bila oblita bela oblačila novokrščenih... Papež Marcellin se je rešil s svetotajstvi; z njim nekaj vernikov in tudi prezbitar Silvester. Še danes prav ne vé, kako Katakombe sv. Kalista so preganjavci konfiscirali, a hvala Bogu! Še tiste dni se je papežu Marcellinu posrečilo zasuti vhod v grobišče sv. Cecilije in svetih papežev mučencev, vernike pa je poslej zbiral v katakombah sv. Priscile.

nad mestom je bliščala v prvem zoru pozlačena kupola Pantheonu. Naj le blišči, ta zor ni zanj več jutra zor, to je večerna zarja. Prišel bo kmalu dan, ko bo kraljevala v Pantheonu Devica — Kraljica mučencev!

Pozdravljeno jutro velikonočno, pozdravljena bodi vsekdar — aleluja!

Dr. A. Ušeničnik.

Mati.

I.

Lepi so angeli na naš h podobah. Zdravi otročiči polnih lic, vedrih, svetlih oči, ki se iz njih smeja zaupna dobrosrčnost brez sumnje, brez zla. Debele, okrogle nožice jim kukajo izpod kratkih krilec; vse je oblo, polno zdravja in mladih razvojnih sil. V perotih, ki jim rastejo iz ramen, se bere, da so jim preozka tla, ki se po njih plazimo človeški otroci; v jasne, sojne višave meri njihova pot; domu prhutajo. Stoječi mirno na trdnem podstavku niso pravi. Najlepši so, ko se vpenjajo nad zemljo zmešani z oblački, nepekojni, v neprestanem gibanju med nebom in zemljo.

Vseč so mi te deško ljubeznive podobe, nemirni seli večno mirnega božanstva. Da, ni ga lepšega izraza za božjo selsko službo. A ko uprem svoje oči vanje, in iščem, kje bi našel v teh podobah izraz za angela, ki je zvezan z menoj, ki je moj, ga ne najdem. V moji duši živi samo en izraz za mojega angela. Lice nagubano, razorano čelo; dvoje živih, črnih oči, s srebrom pretkani lasje — tak je obraz mojega angela. Iz oči mi sije ljubezen, močnejša kot smrt; iz srebrnega venca na glavi mi govori skrb, živa in čista; iz brazd na čelu in gub na licu pa berem dolgo in težko povest o delu in trudu in žrtvah... Vsaka brazdica, vsaka gubica je liki granitni spomenik srčnih bojov in zmag, nema priča o srcu, ki je izkrvavelo v požrtvovalni angelski službi.

In duša moja mi priigra k njemu mladega dečka, ki gleda sanjavo uprtih oči v daljino, kjer išče mej svojih bodočnosti. Brezskrben odhaja z doma; tresoč roka mu pa prekriža jasno čelo... Tak je moj angel!

II.

Žive so naše planine. Ko jim žarko solnce iz polne kupe stresa na sive glave svojega rožnega cvetja, se ti zdé kakor orjaški asketi, ki v mističkem premišljevanju zatopljeni dišejo neskončnost. Ne upaš se razgovarjati z njimi. A ko se jim v polumraku z rdečim žametom pretkani višnjevi plašč zgrinja nad glavo, ko vzrkali nad njimi mehka roža večernica, takrat te vabijo v pomenek. Stari Triglav! ti veš za moje vasovanje pri tebi. Ne praviva najinih besedi svetu, ki jih ne umeje. V najinih srcih so skrite globoko, na dnu. Tam z našega Rakitavca skalnih grebenov je hitela moja duša tolikrat k tebi v vas, ko so se črne sence že zajedle v jelovski gojzd in preko gričev po grapah in ravninah. Samo eno tajno mi dovoli, da jo razkrijem. Iz mračne megle na tvojem temenu je vzrastla moji duši ob vasovanju s Teboj Tvoja in naša Vila. Ni bila, kakor nam jih slikajo drugod, — zorna, mlada devojka. Stara žena, ki ji je čas izsrkal kri iz žil; zgubana, upognena; v koščenem obrazu je živel samo dvoje globokih oči. Taka je bila Tvoja Vila, moj Triglav. Nisem je vprašal nikoli, odkod je, kaj je. V svojem srcu sem bral njen rod. Moja duša jo je spoznala na prvi hip. Bila je babica našega rodu. In ko je zlato cvetje pognalo na črni nebaški gredi, ko so hladne sapice hitele vasovat z nemirnimi dušami, se je vsedla na Tvoj skalni vrh in je tiho bajila stare bajke. Tedaj je kri zastala v nama in poslušala sva, da se ni čulo ni dihanje najinih prs, ni vtrpanje src.

1) Primeri: Grisar, Geschichte Roms und der Päpste. I. str. 800 nasl.

„Seli se moja deca ... vedno se seli ...; tam po srebrovalnem Dnjepru k modremu Dunavu sem jih spremljala svoj čas — davno, davno; ob Savi in Dravi so se razrastli mladi in čvrsti, sami junaci. Ni jih bilo nad moje sinove, da bi prodrli tako globoko, tako daleč — — — Mojih sester otroci so si zbrali lažnejši dom. Moja deca pa je zahrepenela po skalah in planinah, jug in zapad stražit skupni družini. Triglav sem si izbrala, da ž njega čuvam svoje mladce. — Vse sem preživela ž njimi v svojem srcu. S severa in zapada in juga so mi nosili vesti, da nad grobovi moje dece pohaja tuji gospodar — — — tekla je kri v potokih; polmesec je že dvigal svoje divje lice v moji bližini — — — Ob Kolpi in Adriji so peli Mohamedu zmagoslavne pesmi. — Moji sinovi so s svojimi prsmi ustavili besni roj — — Sedaj pa rodovi, ki jih je osvobodila moja deca, vihte bič in izganjajo moje otroke. Ni ga bilo miru za mojo deco, ni ga ni zdaj. Vedna ločitev! Matere vzgajamo svoje otročiče, da se poslavljamo ž njimi. Vedni slovesi. Nad Dravo sanjavo, ob sinji Adriji, ob Soči deroči, smrt za smrtjo, slovo za slovesom. In vse te tožne povesti se odigravajo v mojem srcu. Vsak dan sloves! Čete dece moje tresečih nog, upognenih glav, dan za dnem lezejo kakor za pogrebom iskat si v tujini, preko morja grobov. Roka mi omahuje, ko jih prekrizavam, oke nima več solz, srce ne več krvi. Vse je izrabljeno!“

Ali veš, moj Triglav, kako sva tudi midva plakala z babico našo? Ne, ne praviva tega svetu, ki je mrzel in oduren srčnim tajnam.

Tam pod Tvojim robom se je jela dvigati mala stavba. Pridne roke so zlagale kamen na kamen in stala je dovršena na Tvojem ramenu. Bil je krasen poletni večer. Iskre življenja so se vsipale z neba. Babica naša je prišla, kakor vedno v svoji megleni obleki. A tisti večer je bila višja; ni sedla na Tvoje teme, ni si zarila v lase koščenih prstov — — — stala je in z meglo rastla; suho, žiljasto roko je pa dvigala proti stavbi na Tvojem ramenu. Oko ji je veličastno mirno plavalo nad njo. Zasinila je drobna, rdeča lučka skozi okenca stavbe. In tedaj se je dvignila še višje. Zakrila jo je megla; iz nje je pa še nekaj časa štrlela suha roka z zvrnanim kazalcem proti rdečemu žaru, ki se je tresel mirno in sladko v sapici večerni. Tudi to je izginilo. Iz duše se nama je pa izvil pozdrav: Zdrava Marija! Od takrat pa nisva več videla babice — Vile. Dr. Krek.

Peregrin.

Velikonočna legenda.

Visoko je dvignil z obema rokama kovčeg, ki je bil obdrgnjen in mu je na trebuhu zevala razcefrana luknja. Dvignil ga je nad leseno ograjo pri mostu; tedaj se v luninem svitu zasvetili njegovi podričani komolci, ki so govorili naglas o življenju Peregrinovem. Za trenutek je podržal breme v koščenih rokah nad glavo, stisnil ga še enkrat, kakor bi se poslovil od prijatelja, pogledal nato podse preko ograje, kjer se je nekaj umazano lesketalo in pregibalo. Zavihtel je kovčeg čez ograjo z veliko močjo. Obesil se je za njim na trhljavo ranto, da je bil nagnjen napol čez most. Pod njim je plusknilo in na vse strani je zaškropilo v srebrnih prestrašenih penah, nato se je zgrnilo in tiho polzelo dalje.

Od brega do brega je zadonel krohot, zadonel in utihnil, oglasil se še enkrat in nato umrl, kakor glas davljenca.

Peregrin se je sklonil iznad ograje in izrekel mirno in odločno: „Amen! Konec komedije ...“

Vtaknil je suhe roke v blačne žepe, glavo je sklonil in se napotil po pusti in prazni cesti. Spočetka je hodil počasi, dvakrat se je celo ozrl proti mostu, proti vodi, kamor je pogreznil vse, kar je imel. Odločno je vrgel in čisto prostovoljno, pa se je vendar ozrl, kakor bi mu bilo slovo bridko in težko. In ko se je ozrl drugič, je putil, da je ugledal samega sebe, da je bil

žalosten, pa se je zasrameval in razjezil ter se še tretje zakrohotal in dostavil: „Amen! Konec komedije ...“

Nato je začel hoditi s hitrejšimi koraki. Nad pokrajino se je plazila prozorna meglica, kroginkrog je vse dremalo. Gola drevesa so melela skozi temno soparo dolge prste, kakor bi kdo pod belo rjuho v spanju krilil z rokami po zraku. Peregrin je srečal prav ob cesti drevo, ki je širilo debeli veji vedoravne od debla na križ. Mladike se niso dvigale kvišku. Leno in zmučeno so visele navzdol. Celu košata krona drevesa se je obesila na levo, kakor bi človeku klonila glava, kadar obupa sredi pota.

Peregrin se je obustavil in ozrl na drevo.

„Si se naveličal in obupal, kakor jaz, prijatelj ob cesti.“

Segel je v globoki žep pod levo pazduho in potegnil iz njega vrv. Nova je bila in čiste trdna. Polagoma jo je razmotaval, ovil jo krog rok in nategnil. Še za milimeter je ni podaljšal.

„Trdna reč je to, vrvar me ni okanil.“

Previdno je zvrtnil vrv zopet v svitek, prekrizal roke na hrbtu in gledal v drevo. Zelo pripravno se mu je zdelo. Pod drevesom je bil naslonjen visok kamen. Od tega kamena bi dosegel do prve močne veje ...

Peregrin je meril razdaljo med vejo in kamenom. „Kakor nalašč“, se je oglasil, da je pogledal krog sebe, če ni kdo drugi izpregovoril. Približal se je drevesu, nogo postavil na kamen, prijel se za debl z obema rokama in se hotel dvigniti. Kamen se je zagugal in prevrnil. Bogvé kdo ga je tako nerodno prislonil. Peregrin je stal sredi ceste in gledal kamen, ki se je zvalil na kolesnico. Dolgo ga je gledal. Zakaj čudno ga je izpreletelo, ko je zahreščalo in se je kamen zakotalil od debla.

„Te gavge so zanič! Naprej! ... Da bi kamen valil nazaj k deblu; ne bom ga. Na zadnjo uro se tudi z mazincem več ne potrudim. Naprej! ...“

Vrv je utionila v globokem žepu, roke so se skrile, kjer so prej tičale in Peregrin je popotoval dalje.

„Konec je, to vem, da je. A še na koncu mi gre stvar narobe. Če se enkrat začne, ne jenja. Če ti je tako nerodno usojeno, uide ti jabolko, ko že zobe vanj tiščiš. Do cilja pridem, z obema rokama se ga oklenem, pa ti izginejo tla in stojiš sredi ceste pred nerodno skalo, ki te prosi, da bi jo dvigal, s težavo dvigal, ker je velika. Dvigal! Seveda, na zadnjo uro!“

Peregrinu je zlezla glava med ozki in visoki rameni in naprej se je obesila, da je s koščeno brado korakajoč potrkaval na suhe prsi. Hodil je hitro, kakor bi se mu mudilo, dasi je bil prepričan, da mu ni bilo treba še nikoli v življenju hoditi tako komodno, kakor tisto noč. Prašal se ni, kam gre, tudi ne kako daleč še. Drevesa je srečaval, prav pripravna drevesa, pa se še ozrl ni. Naglo je hodil mimo in gledal v tla tako blizu predse, da je pri vsakem drugem koraku videl palec na desni nogi, ki je gledal iz luknje na črevlju. In vendar je čutil jasno in razločno, da gre proti cilju, da ga nekaj žene s silo, s katero se ne dá mnogo pregovarjati. Za tisto silo je šel, kakor gredo sani po bregu za vrvjo, na katero so otvezene. Nikoli ni vrv napeta, pa gredo sani vendar za njo.

Peregrin se je nenadoma domislil, da je pred davnim časom tako hodil, morda majhno drugače. Culo je nosil tedaj na rami; sedaj bi jo tudi, če bi jo ne bil porinil v vodo. Tedaj je mislil, da je ta reč potrebna na pot. Njegove hlače so bile tedaj prekratke za tri palce. Blago je bilo trdno, on je pa rasel naglo kot konoplja. Danes nosi predolge hlače, da brusi pri petah ž njimi po tleh, in so tamkaj razčesane na vlakna. To je tudi vseeno. Ali glavo je tedaj nosil pokoncu na strmo vzravnem vratu in ni mu silila med rameni in se obešala na prsi. To je bilo ta krat bistveno drugače.

Šel je v svet, da si poišče poti, oziral se je, da zagleda resnico, srce je pa hrepenelo po življenju. In ko je romal po cesti, odpirala se mu je ravan, gladka in brez konca, ob cesti hladne sence, krog njih rože in petje. Na desno je bila druga cesta, kolovoz pravzaprav, kjer je bilo malo sence,

ubogo malo, trnja pa mnoge in skal, ki so imele žive robove, da so vrezali, če si pokleknil nanje. In po obeh potih je šlo veliko romarjev. Na razpotji, kjer so se ceste ločile, so stali živi kažipot: Čemu kažipoti, si je mislil Peregrin? Norci pojdejo po kolovozu, po trnju in na solncu. Čemu kažipoti? Krenil je na gladko cesto in njegovih komolcev so se prijeli tovariši, z veseljem v smehu, z ognjem v očeh, pesem na ustnicah. Poglej, so mu rekli, poglej norcev na kolovozu! Vidiš deklico, mlada je in lepa, kake lase ima; podala bi se ji roža v tiste lase. In če bi ob poti rastla roža, ne utrga jo. In tisti starec za njo! Vidiš, tamle je šel mimo studenca; ves je sklonjen in poten. Vidiš ga, studenec je pogledal in ni pil. Zakaj ne pije, norec. Dalje se peha in kvišku gleda, na vrh gore ...

„Čudni ljudje,“ je mislil Peregrin. „Čudni, da se jih Bog usmili. Po taki poti da hodijo. In v Peregrinu je vzrastel ponos, ki je brez kažipota zadel na udobno pot. Vzravnaval se je, da sta čutila njegova spremeljavca, kako je vzrastel. In tako je šlo dalje. Nikoli niso prašali, če smejo v senco, čegave so te rože — nikoli niso prašali. Kakor je ganila roka, kamor so se iztegnili prsti, tja so segli ...

In vendar se je Peregrin utrudil. Sedel bi bil rad k nogam učenika in napojil žejno dušo, ki je hotela še več, nego samo poti, gladke in senčnate. Pogled mu je uhajal nazaj proti gori, kjer je bil kolovoz, kjer so se tiho znojili in trudili kvišku premnogi potniki. In vprašanje se je dvigalo, ali so navsezadnje vsi ti res brezumni? Kaj pa, če je pot do resnice tako strma, tiha in trnjeva? In tedaj bi se bil vrnil, iz radovednosti in šel visoko gori po skalnatem kolovozu, da bi ugledal, po čemur hrepenijo drugi. Peregrinu je noga obtičala sredi ceste. Kar očitno je gledal na strmo pot in mislil.

„Prijatelj!“

Nekdo ga je potresel za rokav.

„Kaj premišljuješ?“

„Resnico?“

„Resnico? Pa gledaš na strmi kolovoz. Tam ni resnice, prijatelj, tam so blodnje, sanje, tam je norišnica.“

„In vendar bi rad do resnice!“

„Na prijatelj, primi, dvigni in izpij!“

Peregrin je prijel čašo in izpil do dna.

„To je resnica — Peregrin, to in tudi samo to. Drugo — vse drugo je sanja, nič, še megla ne.“

„Torej vsi oni blodijo? In za blodnjo trpe?“

„Kdor ne pozna palače, zde se mu svisli lepe! Kdor ni počival na dehteči pernici, ne more prehoviti ovsenega otepa.“

„Reveži!“

Krog Peregrina je zašumelo življenje. Srce je vtrpalo in hrepenelo kakor žejna ptica. V polnih požirkih, pri veliki luči je uživalo, ponoči in podnevi — uživalo in nikdar se ni nasitilo. Po vžitku je bilo trdno in vnovič lačno. Okusilo je življenje, tako sladki so bili požirki, pa v žile se je razlival pelin, gorjupost in lakota ... Poiskal je ljubezni. Ob tej se navžije srce in zamiruje, je upal. Raztopilo se je upanje kakor kosem lepega snega v gorki roki. Naprej — naprej! Gaz si je delal s komolci, oči so iskale luči v daljavi — in luči niso dozrle. Pri vsakem koraku se je zgostila megla, tam v daljavi je ležala neprozorna in črna — — — Peregrin se je ustrašil teme, groza ga je bila. Obrnil se je in vračal. Zahrepenel je po kolovozu, po strmini in po trnju ... Ali ni ga mogel več uzreti. Tudi za njim megla. Ob cesti samo sledovi njegovih stopinj, katerih se je sramoval, katere je sovražil ...

In takrat se je vgnezdil na njegovo lice kruti smeh, iz ust je privrel sklep: Amen! Konec komedije ...

V sivo jutro je zadonel vnovič krohot, Peregrin se je zavedel in glasno ponovil: Amen, konec komedije ...

Z roko je potegnil po bradi, kjer so se nabrale hladne kaplje jutranje rose. Danilo se je ...

Peregrin je obstal. Potipal je pod pazduho po svitku v globokem žepu.

„Pa sem mislil, da je že dokončana moja pot. In vendar še blodim. Sedaj pa naglo! Pri solncu ne umrem.“

Zavil je po klancu. Njegova postava se je sključila naprej, kakor bi vlekel za seboj težek voz. Roke je izmaknil iz žepa in se ž njimi poganjajoč sunkoma popenjal kvišku.

„Saj sem rekel, če se ti naredi narobe v življenju, uide ti jabolko, ko ga že ugrizneš. Lahko bi bilo že konec tega cestovanja. In ga vendar še ni — in še sedaj trpim, ko sem že z nosom pod rušo. Klobuk je snel, lasje so se mu prijeli čela in so bili potni. Hropel je, ko je dospel na vrh pod hrast na zelenečo trato. Podlegel je drevo s hvaležnimi očmi, kakor bi mu rekel: „Hvala ti, prijatelj! Daleč si bil, pa sem te vendar dotekel.“

Peregrin je legel na zemljo. Obraz je obrnil proti vzhodu. Luč se je prižigala na nebu, polagoma, kakor bi se kdo bližal z veliko svetilko. Krog njega se je vzbudilo. Vse je zavzdihnilo, zakričalo veselo in spočito, kakor bi si melo zaspane oči po krepkem spanju.

Na drobne zelene bilke je pogledal, ki so bodle iz tal vsepovsod. Zdelo se mu je, da vidi, kako se premikajo in vstajajo. Ena je prebodla hrastov list, ki je ležal na travici, drugo je tiščala suha veja. Zvila se je betvica pod njo in se ji ognila, ker je ni mogla ne dvigniti ne prebosti in prilezla je po strani izpod nje in se ozrla proti vzhodu. V grmih je šumelo, zakričalo včasih in zapelo z veselim glasom. Mislil je, da čuti sok, ki kipi iz zemlje in teče po brstju, priliva popju in je sili: Vstani, vzdrami se, odpri se in živi!

Vse vstaja, vse kriči v življenju, — in jaz se poslavljam ...

Peregrin je potegnil klobuk na oči, da ne bi videl vstajenja.

Takrat pa zadoni v dolini, razlije se in raztoči po bregovih vznesena himna, v vsakem brstu, v vsaki travici zazvoni zmagovalna pesem. Peregrin se začudi. Od zemlje dvigne glavo. Posluša. Znana pesem in ne domisli se odkod. Peregrinu se budi spomin, na njegovo srce trka triumfalna himna, zvoni in kliče: Zmagal je, zmagal je! Vstaja, iz groba gre ...

Popotnik plane kvišku. Pod njim v dolini vihrajo bandera, solnce se je prižgalo, zasvetili so se zlati križi. Iz doline je zabučala silnejše zmagoslavna pesem. Moč in zmaga je kipela na valovih velikonočnega jutra, razločne besede so zvenele na Peregrinovo uho — polne triumfa in slave:

„Za menoj do zmage ...“

Jaz sem pot, resnica in življenje ...“

Peregrin se je zgrudil na kolena, glava se je dotaknila zemlje, njegova duša je pa odrinila kamen z groba in zapela himno vstajenja in življenja. F. S. Finžgar.

V Veliki noči.

Rusko spisal V. Korolenko. — Preložil F. K. —

Dogodilo se je na Veliko soboto leta 188 .

Večerne sence se razgrinjajo nad tiho zemljo, ki se, ogreta podnevi od vzbujajočega se pomladnega solnca, že pričinja zavedati bližajoče se pomladi ter diha sedaj veselejše in prostejše, dasi jo ponoči odhajajoča zima še vedno zagrinja v nočne mrazove. Kakor oblačke kadila pošilja proti nebu lahne meglice, ki se srebrno blešče v svetlikajoči luči zvezdnega neba. Tajinstven mir vlada okoli.

Malo gubernijsko mestece N. je zatopljeno v globek mir, osenčujejo ga mokromrzle meglice. Molče pričakuje trenutka, ko bo z visokih lin zadonel prvi udarec. A ta tihota ni zaspanost, kajti v temnih sencih praznih in tihih ulic je nekaj kakor težko pričakovanje. Od časa do časa prihitijo mimo kak zakasneli delavec, ki ga je bližajoči se praznik skoro dobil pri delu, tupatam pridri mimo z glasnim ropotom kak voz — in zopet vlada tajinstvena tišina. Vse življenje se je umaknilo z ulic v tihe prostore ponosnih palač in revnih koč. Nad vso zem-

ljo je zavel dih pomlajenja in svežega življenja.

Mesec še ni vzšel in mesto se skriva v senco bližnjega griča, na katerem se dviga temno, neprijazno poslopje. Visoki, temni zidovi se v skrivnostnih örtah ločijo od svetlega nebesnega ozadja, starodavna vrata so nevidna in štirje stolpi se kakor strahovi dvigajo v oblake.

Tu zadoni z visokega zvonika glavne cerkve prvi udarec ter plove naprej v globoko nočno tišino, sledi mu drugi, tretji, in kmalu odgovarjajo zvonovi z vseh drugih zvonikov, glasovi se združujejo v harmonično celoto, melodično se stapljajo v veličastne akorde, vedno bolj naraščajo ter se dvigajo proti nebesnemu svodu. Tudi iz temne stavbe na vrhu griča se pojavi slab, medel glas, ki se poizkuša dvigniti v višino, kakor njegovi bratje ter žnjimi skupaj zapeti pesem veselja in milosti; a zaman — izmučen in tresoč se pade na zemljo ter se tiho izgubi v zračnem morju.

Potihnilo so glasovi zvonov in se že davno izgubili na višavah, toda v zraku doni in brni nekaj, kakor brnenje skrite, nevidne strune. Nikjer ni videti luči, razsvetljena so le cerkvena okna. Zemlja se pripravlja, da sprejme vest miru in milosti.

Glasno škripaje se odpro temna vrata starega poslopja. Rožljaje z orožjem prikoraka na prosto oddelek vojakov, ki gredo na stražo. Iz njihove vrste stopi trdnih korakov naprej poveljnik in četa koraka naprej, zavita v temo, okrog zidu ter izgine v daljavi. Prejšnji stražnik stopi v vrsto, namestu njega pa stopi naprej mlad novinec.

Nekam nerodno kretanje vojakovo kaže, da je kmečki sin in mladi njegov obraz je obličje novince, ki sprejema prvokrat na se veliko odgovornost. Obraz obrnjen proti zidu, dene na ramo puško, stopi dva koraka naprej, napravi pol obrata ter stopi na stran stražnika. Z mehničnim glasom, glavo nekoliko na stran povešeno, prebere poveljnik navadna določila. „Hoditi sem in tja — paziti — ne zaspati — ne žatistiti očesa!“ Novinec pa posluša napeto in njegove oči gledajo žalostno v črno noč.

„Si li razumel?“ praša poddesetnik. „Na povelje!“ — „Torej pazi!“ zavpije strogo, potem pa dobrohotno pristavi: „Menda se ne bojiš strahov?“ — „Ne“, odvrne mladi novinec, „a tako skrivnostno mi je pri srcu.“ Tih smeh se začuje iz vrst tovarišev. „Tukaj je materin sinček“, meni poveljnik zaničljivo in zapove: „Puške na rame! Desno! Stopaj!“ Oddelek odkoraka, izgine za voglom in kmalu ni več slišati korakov. Novinec si popravi puško ter prične počasi stopati.

Ko je zadnjikrat udaril v hiši zvon, se je vzbudilo po ječah posebno, nenavadno življenje. Kakor bi bila res stopila svoboda na zemljo, se odpirajo vrata celic in iz njih stopajo njihovi stanovalci v dolgih, sivih krilih, s pomembnimi znaki na hrbtu, urejajo se v pare ter korakajo po dolgih hodnikih v razsvetljeno cerkev; prihajajo od desne in leve, od vseh strani, in v tem otožnem šumu je slišati rožljanje orožja in ropotanje verig. Ta reka bledih ljudi se pri vstopu v cerkev razlije po zamreženih prostorih, kjer nemo obsedi; tudi tu so na oknih železna omrežja.

Sedaj so ječe prazne. Le v celicah, v stolpih, kjer so zaprti jetniki vsak sam za se, korakajo njihovi stanovalci nevoljno gori in dol, tupatam obstoje pri vratih, se pripogibajo, da bi vjeli vsaj posamezne glasove petja, ki doni sem.

V eni celici leži bolnik ter se premeta po trdem svojem ležišču. V tem trenutku, ko so peljali kaznjence v cerkev, so naznanili pazniku, da je obolel jetnik.

Paznik pristopi k bolniku, se skloni nad njim in mu pogleda v oči, ki so se mrzlično svetile in ki so bile srpo vprte tja nekam v daljavo.

„Ivanov, hej, Ivanov!“ zakliče paznik; Ivanov pa leži in se ne gane; iz njegovih ust prihajajo le nerazumljivi glasovi. Njegov glas doni trdo in suhe ustnice se le težko gibljejo. „Jutri ga prenesite v bolnico!“ odredi paznik in zapusti zaduhlo celico, kjer ostane varuh. Ta pazljivo pogleda bolnika in pravi majaje z glavo: „Ah, ti potepuh, si se pač že dosti potepal okrog

v svojem življenju!“ Prepričan, da mu ni treba varovati nikogar več, odide k zaprtim cerkvenim vratom, da vsaj od zunaj prisostvuje službi božji. Od časa do časa se skloni k tlom, ki jih poljubljuje.

V tihi, prazni celici pa je slišati le bolnikove bolne fantazije. Še precej mlad, krepak in močan mož je to. V svoji domišljiji preživi še enkrat vso svojo preteklost, in na njegovem obrazu se zrcalijo notranje boli, ki jih je pretrpel. Usoda ga je metala sem in tja kakor igrača. Prepotoval je na tisoče vrst, preko globokih dolin in visokih gora, prestal je na tisoče nevarnosti, trpel vročino in mraz, lakoto in žejo; gonilo ga je le domotožje, nepremagljivo koprnenje, da bi zopet videl svojo domačo vas, v bolečinah ga je tešilo upanje, da bi preživel med svojci vsaj en mesec, en teden, da, le en dan, da bi bil doma, bil domači med domačimi. Potem naj pa pride kar hoče, naj bi potem moral tudi še enkrat prepotovati daljno pot nazaj v sibirske rudnike. Komaj sto vrst od cilja najbolj vročih želja in upov so ga prijeli in vrgli v to ječo.

Naenkrat se izpremene oistre poteze na bolnikovem obrazu, njegove prsi se dvigajo, vesele misli, prijetne podobe se vrste v njegovi glavi.

Sliši šumeti gozd; pozna to šumenje, to lahno milo šumenje, ki doni na njegovo uho kakor tiho petje. Razume govorico gozda in njegovih dreves. Tu je krasna smreka, katere zeleni vrh se ziblje visoko gori v oblakih, tu tiho šepetajo jelke, pisana drevesa ter gibljejo gibčne svoje veje in boječe trepečejo peresa trepetlike. Prosti ptički se zibljejo v zraku in veselo prepevajo svojo pesem, potoček poskočno žubori, premetava se po malih slapovih, medtem ko visoko gori v zraku spremljajo begunca, ki blodi skozi goste lesove, celi tropi ptičev.

Jetnik čuti, da veje okrog njega kakor pomladni dih, vzpne se pokonci in globoko zasope. Pozorno pogleda okrog, tu se radostno zasvetijo njegove oči. Skoro neverjetno je: pred njim, zasledovanim, nestalnim beguncem, ki beži pred strogo roko pravice, so vrata odprta na stečaj . . .

Želja po svobodi se mogočno zgane v njegovih prsih in bolezen izgine v trenutku. Mrzlica izgine pri podobah, ki so se mu pojavljale v njegovih bolnih, od nade razburjenih možganih. Sam je in vrata so odprta. Ze je na tleh. Vročina mu je iz glave prešla v oči, ki enakomerno in grozno zro pred se.

Nekdo je zapustil cerkev in za kratek čas odprl vrata. Mogočno, naraščajoče petje krepko udari na njegovo uho in zopet utihne. Kakor razdejan je od tega učinka. Na njegovem bledem licu se pokaže izraz otožnosti, iz oči se mu vlije solze in pred njegovo dušo se pojavi slika, ki jo je pogosto gledal v duhu. Dragi svojci v senci smrek, ki svoje vrhove čuvajoče razprostirajo nad cerkvico njegove rojstne vasi, ob strani, na bregu malega potočka, domače ognjišče in skozi tiho, zvezdnato noč doni isto petje, ki ga je ravno slišal — vleče ga močno — nekaj ga sili, da bi v resnici gledal vse te slike, pohiti k svojem, domov. Čuvaj pa med tem klečé moli ob cerkvenih vratih.

S puško na rami stopa mladi novinec na straži gori in dol. Pred njim je pusta, širna poljana, s katere pomladni dih odnaša sneg. Visoka, suha, pustinja trav se lahko ziblje v vetru, vzbuja v lanski travi čudovit, žaloben glas, in v srcu mladega vojaka žalestne, koprneče spomine. Nasloni se na zid, postavi puško na tla ter se zatopi v svoje misli. Neumljivo mu je, zakaj so ga postavili sem, v tej sveti, svečani noči; s puško v roki ob tej pusti, daljni poljani. Popolnoma je še seljak, ki ne razume vsega, kar mora vedeti vojak, in njegovi tovariši ga vsled tega večkrat zasmehujejo in se iz njega norčujejo. Pred kratkim je bil še svoj gospodar, posestnik in obdelevalec lastnega polja — in sedaj . . . Polasti se ga nekak strah, skrivnostna groza, ki si je ne more razlagati, ki ga neprenehoma muči, spremlja vse njegovo delovanje, ki ga neprenehoma spravlja v negotovost ter tako počasi veže neprisiljeno kmečko naravo v prisilni jopič, v vezi discipline in stroge službe.

Sedaj pa je prepuščen sam sebi. Pogled na pusto poljano in šuštenje vetra v

visoki pustinski travi ga vspava in pred njegovimi očmi vstajajo podobe od doma. Vidi vas, to je isti veter, ki pihlja čez njegovo vas, cerkev žari v samih lučih in nad cerkvijo majó smreke svoje častiljive vrhove.

Od časa do časa se spomni nase, se vzbudi iz polsna in plave njegove oči blo-dijo vprašajoči okrog: „Kaj je to? Kaj pomenja to polje, ta puška, ta zid? Zakaj stojim tukaj?“ En čas se spomni na resničnost, toda enakomerno šumenje vetra mu zopet prinese pred njegovo dušo take sanje, naslonjenega na puško se zopet polasti polsen . . .

In nedaleč od njega se prikaže nad zidom nekaj temnega — kakor glava človekova; to je glava potepuhova. Gleda ven na širno poljano, ob njenem robu, v nepregledni daljavi se vidi rob gozda — njegove prsi se silno dvigajo in željno vsrkavajo vase sveži zrak. Spusti se navzdol ter počasi pleza ob zidu.

Skozi nočno tišino se zopet začuje veselje oznanjujoče zvonjenje. Vrata cerkve se odpro na stečaj, iz njih prihaja dolg spre-vod ter gre po dvoru s križi, zastavami in podobami svetnikov. Petje zadoni iz cerkve. Vojak se stresne, vzame z glave čepico, da bi se prekrizal — tu mu zastane njegova, k molitvi dvignjena roka. Potepuh je dospel na tla in izkuša doseči visoko travo na poljani.

„Stoj, stoj, za božjo voljo, stoj!“ zakliče vojak in dvigne svojo puško. Vse, kar ga je doslej navdajalo s čudno grozo, stoji sedaj jasno pred njim pri pogledu na nesrečnega begunca. „Služba, pokorščina, dolžnost!“ Te grozne besede mu švigajo skozi glavo ko blisek, hitro zgrabi puško, zamiži in sproži s tresočo roko.

Še vedno done zvonovi in pošiljajo vesele akorde k nebu, z njimi poje tudi slabotni glas malega zvončka v stolpu in pada zopet na zemljo kakor obstreljen ptič. Iz cerkve zadoni medtem slovesno, resno petje molečih in v prosti zrak se razlega veseli klic: „Kristus je vstal!“

Tu nenadoma počí onstran zidú strel in odgovori mu slabotni vzklík; kmalu pa utihne vse, le odmev strele se vali preko poljane ter pojema v daljavi . . .

Suknja brez šiva.

I.

Zgodnje jutranje solnce je obsevalo ozke ulice mesta Jeruzalema. Ceste in poti v okolici so bile mrtve, nenavadno tihe in prazne, toda iz sredine mesta je prihajalo votlo mrmranje mnogih glasov.

Tiho in brez šuma so se odprla vežna vrata v stranski ulici in rimski vojščak je stopil na prosto. V desnici je držal svojo stetniško sulico, v levici pa mogočen, kovinast ščit. Svetli solčni žarki so se mu odbijali na bleščečem se prsnem oklepu in od vojaška oprave; on pa je obstal na pragu, kakor bi se pomišljal. Potem pa se je hitro obrnil, položil k zidu svoje sulico in ščit, ter natihome stopil nazaj v izbo. Polahkoma je zaprl vrata za seboj.

V kotu njegovega stanovanja, ki je bilo kuhinja in spalnica obenem, je pri ozkem odprtem oknu stala upadla žena, skrbeče sklonjena nad slamnato posteljo. Hitrih in tihih korakov je pristopil vojščak ter obstal pri njej tako tiho, da se je žena prestrašila, ko ga je zagledala.

„Menda se nisi že vrnil, Gaulas?“ vpraša ona.

„Ne, Leda,“ odgovarja mož nekam boječe in počasi, „nisem šel, nemorem, nemorem ga tako pustiti!“

Nagnil se je nad ležišče in boječe gledal v vroči, rdeči obrazek dvanajstletnega svojega sinka. A deček je ležal ondi, kakor mrtev, in njegove velike oči so steklene gledale tja v daljavo in niso se zmenile za skrbeči očetov pogled.

„O, Gaulas,“ zaprosi boječe žena, „tukaj ne moreš pomagati. Ako pa greš, Ti morda bogovi naklonijo, da ti določi žreb kako stvar iz imetka treh žlečincev — saj so menda danes obsodili tri na križ — in potem bova kupila zelišč in vina za naji-

nega sinka. Pojdi, moj Gaulas, pojdi! Ura je že pet. A vrni se s svojim dobitkom kmalu, da ne bo prepozno . . .“ Njen glas se je tresel in solze, ki so privrele iz njenih presečih oči, so zadušile nadaljne besede. Sklonila se je nad dete ter ga bežala po vročem ličecu. Gaulas pa je še enkrat pogledal bolno dete, krčevito stisnil veliki svoji roki ter odšel. Med potjo misli na bolno svoje dete, a nehote mu misli uhajajo na žrebanje, na tri zločince, med katerimi je tudi čudoviti čarovnik, ki pravi, da je Sin Božji.

II.

Kričeča in tuleča množica, možje, žene in otroci, se vije po poti na Golgato, kjer križajo zločince. V sredi zasramujoče množice pa korakajo trije obsojenci, obdani od čete vojakov. Na čelu vojaškega oddelka stopa Gaulas. Tresočih se korakov in vsa zbegana vsled zasramovanja, ki ga morata preslišati od surove tolpe, gresta dva zločince; tretji pa koraka s kraljevim veličanstvom in čudovit mir je razlit na njegovem bledem obličju. Le neskončna žalost, ki odseva iz čarobnih njegovih oči, kaže, kake bolečine mora trpeti. Njegova platnena sukna, ki je tkana brez šiva, je bela kot sneg, niti madeža ni na njej; in vendar jo je nosil v ječi in pri zaslišavanju. Le na desni rami je opaziti temno, prašno liso — tam je nosil težko breme križa, dokler se ni zgrudil pod njegovo težo. Visoko njegovo čelo je ranjeno in okrvavljeno od trnjeve krone, ki so mu jo potisnili na glavo. Zadaj za njim pa koraka krepak Cireneec, ki so ga vojaki prisilili, da pomaga nositi križ glavnemu zločincu. Toda tudi on se trese pod njegovo težo; to je preveč tudi za krepka njegova pleča.

III.

Okrog osmih je. Čudovito in skrivnostno je videti v večernem mraku tri križe, na katerih vise izmučena trupla treh zločincev. Ob vznožju srednjega križa sede štirje vojaki. Žrebajo za oblačila onega, ki se je imenoval Sinu Božjega. Žrebajo za sukno brez šiva.

Zraven stoji tudi Gaulas ter nestrpno čaka, kdaj pride vrsta nanj, da vrže kocko. Dobitek, ki bi ga dobil, pomenja zanj veliko, veliko . . . Doma ima dete, ki skoro umira, ki mu treba pomoči, zdravil. To sukno mora dobiti! Ne bo je prodal, ne sme je! Spomni se vseh čudovitih dogodov iz življenja tega obsojenca, spomni se njegovih čudežev, kako je ozdravljaval bolnike. Morda bi mogel pomagati tudi njegovemu sinčku; a sedaj visi visoko tu gori pripet na križ.

Ko Gaulas tako stoji in premišljuje, se izvije iz prsi križanega na srednjem križu tako mil in bolesten vzdih, da Gaulas takoj pogleda nanj. Bil je vaje takih prizorov, vendar ga je ta glas zadel, kakor bi ga kdo sunil z nožem v srce.

Na tleh je stala skleda žolča in jesiha, zraven pa je ležala goba. To gobe prime Gaulas, jo namoči v žolču in jesihi, jo natakne na sulico ter pritisne na bleda ustna umirajočega križanca. Komaj se tekočina dotakne od bolečin stisnjenih ustnic, se odpro čarobne oči ter pogledajo skozi mrak vojaka, ki stoji tu kakor okamenel.

Vojaki ga kličejo, naj vrže kocko, ker je že prišla vrsta nanj. Vzbudi se, kakor iz zamaknjenja. Mehanično prime kocko ter jo malomarno vrže na svoj ščit.

Kakor iz daljave mu zadene na ušesa klici, da je vrgel pravo število, da je dragoceni dobitek njegov. Tedaj pa vesolja vztrepeta njegovo srce. Ko se pomiri, začuti, da se maje zemlja pod njim, da bobni in poka, da švigajo bliski.

Grozen strah ga prevzame. Krčevito stisne dobljeni dobitok pod pazduho ter hiti med tulečo množico nazaj v mesto. Težko stopa naprej v nepredorni temi, a pogled onih čarobnih, jasnih oči gre za njim. Na uho mu udarjajo prestrašeni klici: „Resnično, to je bil Sin Božji!“ Je li mogoče? Hedijo li bogovi po zemlji? In kaj je Cezar? Ali oni ni tudi božanski? „To je bil Sin Božji!“ Tih in zamišljen koraka naprej.

Pot ga pripelje mimo tempelja. Zopet začuje prestrašene klice: „Zagrinjalo v templju se je pretrgalo od vrha do tal!“ Strese se, obstane ter se ozre na judovski

tempelj. Mimo njega pa drvi množica naprej in naprej, dokler ne ostane sam. Tu pa se mu zazdi, da je nekdo na glas izpregovoril besede: „To je bil Sin Božji!“ Ozre se okrog, a sam stoji tu in ne vidi nikogar.

IV

V Gaulasovi keči sloni ihteda žena nad slamnato posteljo. Ona grozna opoldanska tema ji je znamenje, ki mora nekaj pomeniti. Da bi prišel le Gaulas!

„Gaulas! Gaulas!“ vpije Leda, vsa obupana, ko je dete že začelo smrtno bledeti, „zakaj ne prideš!“

Ta klic pretrese njegovo srce, ko vstopi v sobo. Plane k postelji v kotu, se skloni nad njo ter vzame nežno, pojemajoče truplo v svoje roke.

„Ne tja, Gaulas“, zakliče Leda, ko se Gaulas obrne z otrokom k odprtim vratom, „ne na zrak, dejal je, da ga zebe!“

Otrok je sedaj nehal hropeti. Tiho in mirno leži v njegovih rokah, gibljejo se le mišice na obrazu. Gaulas prime suknjo brez šiva in jo ovije okrog malega bolnika; ne opazi pa, da se je oni madež na suknji, kjer je slonel križ, dotikal skoro srca otrokovega.

„Leda! Leda!“ zakliče ter izbuljenih oči pogleda svojo ženo. „Otrok se zopet oživil!“ Poglej!“

Mati plane od tal, kamor se je vrgla v tugi svojega srca. Dolgo vprašajoče gleda vsa tresoč se v obraz svojega ljubljénčka; potem ga pa stisne v svoje naročje.

V

Gaulas in Leda sedita skupaj na vežnem pragu v balzamičnem zraku pomladnega mraka ter opazujeta, kako se začena novo življenje v mladem bitju. Mesec razliva svoj orientalski sijaj, ko se dvigne mati ter nese v posteljo dete, še vedno zavito v suknjo brez šiva.

„Leda!“ zakliče Gaulas pri odprtih vratih v sobo.

„Tiho!“ svari ona skrbno, „dete spi!“

„Leda!“ nadaljuje on bolj potihem, „Leda, to je bil resnično Sin Božji!“

Dete pa se je zganilo in nasmehnulo.

Velikonočno pismo z Dunaja.

Εὐτυχὴς μὲν ἄλλ' ὅμως τὰ πῶν τεκόντων ἐμμενέ' ἡρίστον βλεπεῖν.
(Nič hudega mi ni; a vendar domačim zreti v lice — najprijetneje.)

Sofoklej, O R 999.

Gotovo se privadi vsak, katerega zanesa mila ali nemila usoda med svet, bolj ali manj tujini. Posebno od kraja ga zanimajo šege in navade drugih narodov. Nehote jih primerja z običaji svojega kraja. Marsikak zanimiv pojav ljudske duše se mu odpre pri tem. Notranjost svojo pa pokažejo ljudje skoraj najbolj v tem, kako stališče zavzemajo nasproti veličastnim pojavom cerkvenega življenja. Kak razloček je pri enakem bistvu svetih opravil v katoliški cerkvi med raznimi ljudmi, narodi, kraji! Morda bo zanimalo rojake, če jim kaj povem o velikem tednu in Veliki noči v tujini, na Dunaju.

Kdor se čuti količkaj Dunajčana, gre v postu gotovo vsaj enkrat na Kalvarijo v Ottakring. Kaj je Kalvarija? Isto Dunajčanu kakor Božji grob v Štepanji vasi Ljubljani. Čedna cerkev, zunaj je pa Kalvarija in nekaj slik, ki predstavljajo trpljenje Jezusovo. Tu ti je ljudstva ob lepih predpomladanskih postnih nedeljah! Po ulicah vidiš polno štantov z raznim strdenjem in sladšičarijo in drugimi drobnarijami. Otroci drhte veselja in ne nehajo prej s svojimi prošnjami, da jim starši kaj kupijo. Večina je cilj njihovih želja kak rdeč balonček, lepopisana popirnata veterinica, šop raznobarvenih popirnatih trakov in še kaj drugega. Odrasli gredo večinoma najprvo malo pomolit — nekateri, ki menijo, da radi prevelike gneče ne pridejo blizu, tudi

ne — in potem pa v gostilno. Vse sloje prebivalstva vidiš tu. Večino pa tvorijo delavske rodbine, obrtniki in mali meščani. Seveda ne manjka ob takih ugodnih prilikah tudi zastopnikov onega najnižjega sloja, ki ga zaznamujete v Ljubljani z začetno črko B; (no pa saj se bere to ime raz leco Cvetno nedeljo popoldne!)

Cvetna nedelja! Kako težko smo te pričakovali včasih! Cel teden smo lazili po gozdih in iskali zelenega bršlina, pravega vršelca, onega z lepimi črnimi jagodami, ki se tako tesno ovija vitkih smrek in mogočnih bukev. Matere so pač godrnjale, ker smo prihajali strgani demov, a se se vdale naposled, saj je bilo to za butaro! In ta mora biti pri hiši. Kdor je imel največjo, ki se je kar krivila pod težo jabolk in pomaranč, a se ni zlomila, ta je bil ponosni zmagovalec.

Vsega tega na Dunaju ni. Kje bodo pa iskali Dunajčanje palic in zelenja? Pred cerkvijo prodajajo stare ženice in otroci male šopke vrbovih mačic. Za par vinarjev

od brezvestnih hudobnežev iz srca drevo življenja. Režeži tavajo po temi, žive raje v vedni senci, ki je tako mrzla in temna. Solnca, gorkega in svetlega in oživljajočega se pa boje. Mrtvi životarijo revno življenje, ki ra ni življenje, temveč smrt. Ne zmenijo se za cerkev, mimo nje gredo še morda s kletvijo med zobmi, kakor mimo palače oderuškega kapitalista.

In vendar! Tudi nje vabi cerkev, da naj gredo gledat Trpinca vseh trpinov. Mnogi se odzovejo vabilu. Cerkve so polne ljudi, visokih in nizkih, bogatih in revnih. Veda, bogastvo in revščina, vse se klanja Gospodu v Božjem grobu. Značilno je to za velika mesta. Kdor je veren, je res iz srca veren. Vseučiliški profesor kleči poleg priproste ženice, general poleg delavca. Vsi so pred Gospodom enaki. Celi dan je moral revež trdo delati, v cerkev ni mogel, a zvečer, ko je prost, daruje četrt ure Bogu. Dar uboge vdove!

Ko se vrnejo Veliko soboto zvonovi iz Rima, zapoje pri glorijski. Zlata voda teče

Vse ljudstvo mu odgovarja. Veselja se tresejo glasovi, v marsikaterem očesu zapaziš solzo, ki se lesketa bolj nego diamant. Zvonovi se oglašajo, topiči pokajo in za plapolajočimi banderi se vije procesija. Vsa čutila se zlivajo danes samo v eno:

„Zveličar gre iz groba ob moč je smrt, trohoba“

in:

„Zveličar je od mrtvih vstal. Tudi nas ne bode grob končal.“

To je zmageslavje vere. to je himna, ki jo prepeva hvaležno stvarstvo Odrašeniku. Kje ima veda brez Boga tak triumf? Pokazite ga, če morete!

Vsega tega ni po velikih mestih, ker se cerkveno opravilo ne more tako slovesno vršiti. Niti zvonov ne slišiš, ker jih prevpije šum in poulično vrvenje in ropotanje. Skupno, z vsemi ne moreš praznovati praznikov, kakor doma, in zato veselje ni popolno. Človek je le takrat prav vesel, če vidi, da so tudi vsi drugi veseli. Če pa vidi ljudi okrog sebe, ki se ne zmenijo za to, česar je polno njegovo srce, nima tudi on popolnega veselja. In tako pravimo tudi mi dunajski Slovenci:

„Nič hudega mi ni; a vendar domačim zreti v lice — najprijetneje“, posebno še o praznikih.

Ruski veliki knezi.

(K slik).

Naša slika kaže vse ruske velike kneze. Ti so: carjev brat, veliki knez Mihael Aleksandrov, rojen dne 22. novembra 1878; veliki knez Vladimir Aleksandrov, carjev stric, rojen 10. aprila l. 1847; njegovi sinovi: veliki knez Ciril, rojen 30. septembra l. 1876, veliki knez Boris, rojen 12. nov. l. 1877. in veliki knez Andrej, rojen 2. maja l. 1879; nadalje še en carjev stič in brat velikega kneza Vladimira, Aleksej, vrhovni načelnik brodovja, potem še en mlajši brat, veliki knez Pavel, ki je vsld svojega zakona padel v nemilost. Od strani starega strica velikega kneza Konstantina ima car še sledeče sorodnike, namreč velike kneze Nikolaja Konstantinoviča, roj. 2. februarja l. 1850., Konstantina Konstantinoviča, roj. 10. avgusta l. 1858, Dimitrija Konstantinoviča, roj. 1. junija l. 1860, in sinova velikega kneza Nikolaja, roj. 17. julija l. 1831., umrl 13. aprila l. 1891., namreč velika kneza Nikolaj Nikolajevič, roj. 6. februarja 1856., in Peter Nikolajevič, roj. 10. januarja l. 1864. Najmlajši brat velikega kneza Konstantina in obenem najmlajši stari stric carjev je veliki knez Mihael Nikolajevič, roj. 13. oktobra 1832. Njegovi sinovi so: veliki knez Mihael Mihajlovič, roj. 14. aprila l. 1859, Nikolaj Mihajlovič, roj. 4. oktobra l. 1861., Jurij Mihajlovič, roj. 11. avgusta l. 1863., Aleksander Mihajlovič, roj. 1. aprila l. 1866, in umorjeni Sergij Mihajlovič, roj. 25. septembra l. 1869. Skero vsi ti imajo pa otroke, tako da je ruska carska rodbina zelo številna.

Za smeh in kratek čas.

Dobra kritika. A: Kako sodiš slike naših modernih slikarjev? — B: „Najprvo jih od daleč pogledam; kadar sem pa blizu, eno oko za tismem!“

S m o l a. „Kako je z mladim doktorjem, ki je lani šel v Afriko?“ — „Prav žalostno! Prvi bolnik, kateremu je ozdravil želodec, ga je snedel!“

D o b e r s v e t. Ce hočeš veselo in pametno živeti, opazuj norce in modre poslušaj!

N a t r g u. Gospa županja: „Ta jajca so pa res drobna!“ — Prodajalka: „Res je; pa če bi bile kokoši vedele, da jih boste Vi kupili, bi bile gotovo bolj debele znesle.“

P r a k t i č e n m o ž. A: „Slišal sem praviti, da bi moral človek rad imeti tri reči: vino, ženo in petje. Kako je pa pri Tebi?“ — B: „Prav po domače: Kadar začne žena peti, grem vino pit!“

N a v i h a n s n u b e c. A: „Kako je neki mogel dobiti Sirkov Francelj Koprivčovo Rezo, ko je vendar njen oče dejal, da jo dá le tistemu, ki je najbolj varčen?“ — B: „Prav lahko! Ko je v nedeljo stari sedel v gestilni, poprosi ga Francelj za pipo tobaka. Ko ga dobi, denega v usta, namesto v pipo.“ „Zakaj pa nočeš kaditi?“ vpraša Koprivec. — „Jaz imam navado“, odreže se Francelj, „da ga najprej prežvečim, potem ga posušim na peči in skadim, pepel pa noslam, da ne gre nič v izgubo!“ — Drugi dan je bila Reza njegova.“

Ruski veliki knezi.

dobiš butaro. Dunajčan ne bi razumel onega naravnost klasičnega prizora v Gregorčičevi „Ojki“, ki popisuje blagoslavljanje oljk Cvetno nedeljo.

Veliki teden! Koliko spominov budiš v duši vernega Slovenca na tujem! Vsa narava kipi že življenja, a si ne upa dan. Zdi se, kakor da se ogrne nebeško solnce Veliki petek s črnim pajčolanom, da ne zbudi prezgodaj s svojo toploto zemlje, ki naj žaluje z njim Gospodovo smrt. Vso življenje zastane, narava umre s Stvarnikom. Resnih obrazov hodijo ljudje v cerkev molit pred Božji grob, tudi oni, ki se sicer ne zmenijo bogve kaj za cerkev. Sveta resnoba, turbobna tihota vlada ta dan po vsi deželi.

Ne tako v velikem mestu! Vsakdanji, navadni šum in ropot in dirindaj po ulicah prav nič ne preneha. Delavec mora v tovarno, obrtnik na svoje delo, uradnik v pisarno. Koliko tisoč jih je, ki niti ne vedo, da je danes Veliki petek, da je umrl ta dan Gospod! Dolgo je že, kar so se učili tega v šoli, in v neprestanem boju za obstanek nimajo časa in priložnosti misliti na to. Pozabili so reveži v vrtincu življenja na Onega, ki daje vsem jed, ki je kruh življenja. Pozabili so Nanj ali so si pa pustili iztrgati

takrat. In kmalu nato se zapoje aleluja. Po cerkvi odmeva samo en glas veselja, lica žare vernikom, srce bije hitreje. Proč je čas žalosti, veselje je napolnilo. Vsi veseli hité ljudje domov pripravljat pirhe in druge dobre stvari za „žegen“. Narava je vsa prenovljena. Svetlo solnce sije v vsem svojem zlatem žaru; zrak je vse drugačen, poln veselja in življenja. Da, da, razumelo je solnce ono krasno, veličastno pesem o luči, ki se poje pri blagoslavljanju velikonočne sveče! Nič več ne vlada tema, odkar jo je premagala Luč.

Kako krasno so opevali Grki luč, posebno solnce! Biseri pesništva so ravno pri Sofoklu pesmi o luči, neprekosljivi in neprekošeni v vsi svetovni literaturi. A vendar manjka nekaj tem biserom! Mrtvi so, mrzli so, ker se niso gledi pri Luči. Življenja nima, ker takrat še niso poznali Njega, ki je življenje. To je veda brez Boga, brez Stvarnika — zato brez življenja. In nam se hoče življenje tudi v veda! Če hočeš vedeti, kakšno je to življenje, idi Veliko soboto popoldne ali v nedeljo zjutraj v cerkev! V najlepši obleki je hiša božja, saj praznuje zmageslavje svojega ženina. Ljudstvo kleči in gleda v Božji grob. Mašnik zapoje alelujo.

